

Juni 2015

Dansk Mongolsk Selskab

Ger 92

26. årgang – juni 2015

ISSN 0905-9504

Ger er medlemsblad for Dansk Mongolsk Selskab. Bladet udkommer februar, maj, august, november.

Redaktion:

Rolf Gilberg (ansvarshav.)
Jan Koed – jk@cadaid.dk
Bulgan Njama

Tryk: Green Graphic ApS**Oplag:** 250 eks.

Oplysninger om adresseændringer og evt. leveringsproblemer meddeles til kassereren.

Formål:

- (a) at fremme og udbrede kendskabet i Danmark til mongolerne og deres kultur, især i mongolernes kerneområder i Mongoliet, Kina og Rusland,
- (b) at udgive skrifter om mongolerne,
- (c) at være samlingsorgan for personer, der interesserer sig for mongoler og deres forhold,
- (d) at fremme og udvikle forbindelserne mellem befolkningen i Danmark og mongolerne og
- (e) at støtte kulturelt arbejde blandt mongoler og skabe forbindelser mellem videnskabelige, kulturelle, faglige og folkelige organisationer i de respektive lande.

Dansk Mongolsk Selskab**Æresmedlemmer:**

HKH Kronprins Frederik
Søren Haslund-Christensen

Bestyrelse:

Ann Fenger Benwell
Elisabeth Victoria Friis
Anita Garbers
Rolf Gilberg (formand)
Bettina Gram
Lars Højer
Jan Koed (kasserer)
Bulgan Njama
Morten Axel Pedersen (sup.)
Leif F. Petersen (sup.)
Henrik Bo Thrane (sekretær)

Internet:

www.danskmongolskselskab.dk

Girokonto: (1551) 784-1582
SWIFT-BIC: DABADKKK
IBAN: DK26 3000 0007 8415 82

Selskabets adresser:

Sekretær: Henrik Bo Thrane
Carl Møllers Allé 33
2860 Søborg
tel: 3966 9497
hbthrane@gmail.com

Kasserer: Jan Koed

Clara Pontoppidans Vej 41
2500 Valby
tel: 3322 3728
mob: 2342 1128
email: jk@cadaid.dk

NGO-projekter:

Bulgan Njama
Fuglebo 2
2000 Frederiksberg
tel: 3833 2106
email: njambu@hotmail.com
I Mongoliet:
nts@magicnet.mn

Medlemskab:

Kontingent:
175 kr. pr. kalenderår for personligt medlemskab.
275 kr. for husstandsmedlemskab.
600 kr. for firmamedlemskab.
Tillæg for medlemmer bosat i udlandet: 50 kr.

Henvendelse om medlemskab rettes til kassereren.

Dansk Mongolsk Selskab holdt sin ordinære generalforsamling i Christianshavns Idrætsklubs lokaler, tæt på selskabets stiftelsesmøde i 1990. Det fulgtes op af en festlig aften med præmier, lækker mad og festtaler. Formanden Rolf Gilberg havde udarbejdet en quiz, som satte medlemmernes viden om Mongoliet på en hård prøve. Rolf forsøger at holde styr på spørgsmål og svar.

Foto: Jan Koed

Indhold

Mongolernes Hemmelige Historie	3
Dansk Mongolsk Selskabs Hemmelige Historie	5
Forfatter i Mongoliet	35
Den danske Ekspedition til Mongoliet - VII	38
Ud til Eventyret	41
Guldfeber i Gobi	42
Træ-Fårets år	45
Aktuelt	51
Jernbane til Khövsgöl	52
Mongoliets indbyggertal 3 mio.	53
DMS nyt	57

Mongolernes Hemmelige Historie

Mongolernes *Hemmelige Historie* var den officielle beretning om Chinggis Khans styre. Han havde selv foranlediget, at den blev skrevet. Det er en bog skrevet af ukendte forfattere for Chinggis Khans familie og efterkommere på et tidspunkt i Chinggis Khans sidste levetid eller efter hans død i 1227, måske omkring 1240.

Den hemmelige beretning giver et særdeles levende og troværdigt billede af Chinggis Khan og hans familie. Det er ikke kun et helteportræt. Den fortæller også om negative hændelser, bl.a. hvordan Chinggis Khan dræbte sin halvbror i jalousi. Den fortæller om Temüjins opvækst fra før han blev født til hans tid som Chinggis Khan og frem til hans død.

»Bogen« var ikke skrevet til hvem som helst. Det var kun den nærmeste familie, der havde adgang til at læse i den. Det er derfor den blev kaldt »den hemmelige historie«.

»Bogen« betragtes som mongolernes første litterære værk. Det er den første betydningsfulde beretning om livet på stepperne, som har overlevet siden Orkhon-inskriptionerne i 700-tallet. [De blev første gang dekodet af den danske sprogforsker Vilhelm Thomsen – red.]. Den er stadig den eneste eksisterende historiske beretning om de nordlige nomadefolk, skrevet af dem selv før 1600-tallet. Den indeholder den eneste samtidige nedskrivning af Chinggis Khans liv og er den ene-

ste direkte kilde til viden om mongolernes liv i middelalderen. Selv om den er vanskelig at bruge, er den alligevel af stor betydning for den senere mongolforskning.

I slutningen af *Mongolernes Hemmelige Historie* står der, at det meste af den er skrevet i 1228, da den store Kural [forsamling af stemmeberettigede høvdinge – red.] valgte Chinggis Khans søn, Ogodei, til næste Storkhan. Bogen formodes at være skrevet af Chinggis Khans adopterede søn, Shigikhutugu. Den er derfor skrevet af folk, som havde et personligt kendskab til Chinggis Khan. Forfatterne har dog ikke følt, at de altid skulle omtale ham i rosende vendinger.

Der er ikke overleveret nogen komplet udgave af *Mongolernes Hemmelige Historie*, men den er ci-

teret i større og mindre grad i mange andre beretninger. Således har krøniken *Altan Tobei* eller *Altan Debter* (Den gyldne bog) 233 af de oprindelige 282 afsnit.

Den oprindelige udgave af værket blev skrevet i gammelmongolsk skrift. Forskere forsøger at genskabe teksten ved at oversætte fra en kinesisk udgave, hvor den er skrevet på mongolsk med kinesiske tegn i lydskrift.

Kendskabet til bogen var stort set ikke-eksisterende uden for det mongolske område, indtil en russisk munk og sinolog Palladij Kafarov (udsendt af den russiske ortodokse kirke til Kina) faldt over en kinesisk udgave. I 1866 oversatte Kafarov den med store vanskeligheder fra kinesisk til russisk.

Titlen på russisk var i oversættelse: »En gammel mongolsk fortælling om Chinggis Khan«. Den blev udgivet i Sankt Petersborg i 1941, i Berlin i 1948 og i Paris i 1949.

Omkring år 1900 kom den japanske historiker Naka i besiddelse af en kopi af hele teksten og lavede en kommenteret japansk oversættelse, dog uden at offentliggøre den oprindelige mongolske tekst. Det gjorde, at ingen kunne vide, om oversættelsen var korrekt.

I 1903 blev hele teksten udgivet på kinesisk af den kinesiske sinolog Ye Dehui med titlen »Yuan Dynastiets hemmelige historie«. Men det var først i 1920, at den franske sinolog Paul Pelliot med sine artikler i *Journal Asiatique* gjorde for-

skere i Vesten opmærksom på denne udgave. Pelliot begyndte at lede efter den mongolske tekst. Pelliots arbejde blev først udgivet efter hans død i 1949.

Den tyske sinolog Erich Haenisch formåede i 1941 at udgive en fuldstændig tekst på mongolsk og en oversættelse til tysk.

Især på grundlag af disse to mænds arbejde blev den første fuldstændige oversættelse til engelsk udgivet ved Francis Woodman Cleaves i 1982 med titlen *The Secret History of the Mongols, For the First Time Done into English out of the Original Tongue, and Provided with an Exegetical Commentary*.

Faglitteraturen om Chinggis Khan har i de senere år været ganske omfattende. Årsagen er, at man først i 1982 fik publiceret *Mongolernes Hemmelige Historie* i en autoritativ udgave. Man vidste godt, at en sådan hemmelig beretning eksisterede, men i mange år var den holdt under lås og slå i sovjetiske arkiver, og kun delvise udgaver af teksten var publiceret. Sovjetunionen havde brutalt bekæmpet enhver erindring om den mongolske nationale forfader. Klostret, der havde opbevaret Chinggis Khans hellige kampflag, var blevet tilintetgjort.

På området, hvor man formodede Chinggis Khans grav lå, lavede Sovjetunionen et militært øvelsesområde, og den autentiske hemmelige beretning om Chinggis Khans liv forblev hemmelig, så den ikke gav anledning til en styrkelse af mongolernes nationalfølelse.

Cleaves' gammeldags og stive sprog faldt ikke i alles smag. Derfor udgav den australske forsker dr. Igor de Rachewiltz i årene 1971-85 en nyfortolket oversættelse i 11 bind med omfattende noter, som ikke kun vedrørte oversættelsen, men også den mongolske kultur.

Bogen er også udgivet i en kortere udgave af Jack Weatherford i

2004, *Genghis Khan and the Making of the Modern World*. I 2010 udgav Weatherford en efterfølger, *The Secret History of the Mongol Queens. How the Daughters of Genghis Khan Rescued His Empire*. Weatherford er ansat ved antropologistudiet ved *Macalester College* i Minnesota og har en æresgrad ved Chinggis Khan Universitetet i Ulaanbaatar. I 2007 modtog han Polarstjerne-ordenen i Mongoliet for sin forskning omkring Chinggis Khan.

Weatherford bruger i sin bog *Ghengis Khan and the Making of the Modern World* den hemmelige fortælling til en skildring af den viljestærke mongolleders unge år på stepperne. Det er en brutal historie om kidnapning af kvinder og brodermord blandt primitive nomadestammer. Det forbløffende er, at disse barske, analfabetiske stammer i den nordvestlige del af Gobiørkenen skulle komme til at herske over et kæmperige, der strakte sig fra Polen til Indien og fra Middelhavet til Stillehavet – et rige som mongolerne indtog i løbet af kun 70 år.

I sin anden bog om de mongolske dronninger skriver Weatherford, at »Den Hemmelige Historie« giver en anderledes personlig og tæt på beretning om den herskende familie i forhold til andre fortællinger om andre magtfulde familier. Teksten i »Den Hemmelige Historie« gengiver detaljerede samtaler mellem mand og kone i sengen, den fortæller om familiernes daglige rutiner, skænderier over hvem, der havde sex med hvem. Bogen fortæller om den største frygt og de største ønsker og begær hos en familie, som ikke vidste, at den ville blive et vigtigt aktiv i skabelsen af verdenshistorien.

Weatherford understreger, at mange episoder især vedrørende Chinggis Khans tidlige liv er lidet smigrende. De blev ikke skrevet af spytslikkere for at gøre sig til hos

herskeren, men var en anonym stemme, der ønskede at skildre sandheden.

Mongolerne havde dengang det nok meste hemmelighedsfulde styre. De havde kun få nedskrevne beretninger, og de var skrevet med det mongolske sprog, som de folk, mongolerne erobrede, ikke måtte lære. Mens mongolske khaner raskvæk gav juveler og skatte bort uden begær, låste de deres dokumenter inde og passede godt på, at ingen andre så dem.

Allerede i 1200-tallet skrev den persiske historiker Rashid al-Din, at mongolerne altid holdt deres sande historie på mongolsk, uorganiseret og rodet, kapitel efter kapitel, spredt i skattekister, gemt for fremmede og specialister, og ingen fik lov til at se dem.

Både beretningernes utilgængelighed og det kaos, de blev gemt i, gav herskeren stor kontrol. Han kunne vælge og vrage mellem dokumenterne, skjule dem eller trække dem frem, som ville underbygge hans politiske dagsorden, uden at mange kunne gå ham efter i sømme.

De tidlige herskere efter Chinggis Khan lærte hurtigt, at viden var et af deres vigtigste våben og at kontrollere hvor meget information, der blev sat i omløb. *Mongolernes Hemmelige Historie* var dog ikke mere hemmelig, end at alle mongoler kendte til den.

Nogle mener, at der er tale om en pseudo-historisk roman. De fleste historikere tror dog, at der er tale om den ægte vare. Den er udformet som et epos på vers, eller som et sagn. Uanset hvad man mener om *Mongolernes Hemmelige Historie* er den et vigtigt dokument, hvis man ønsker viden om den mongolske kultur i 1200-tallet. ■

Rolf Gilberg

Dansk Mongolsk Selskabs Hemmelige Historie

- som Formanden oplevede det

Søndag, 28. marts 1988 havde Etnografisk Samling på Nationalmuseet åbent for publikum for sidste gang, inden hele afdelingen blev pakket ned de næste 5 år på grund af ombygning af hele museet. Før alt blev flyttet ud af huset, blev alle Etnografisk Samlings genstande (omkring 300.000 ting) indskrevet i en ny database. Det skete i 1988-89. Derefter blev tingene pakket i containere og sendt til en hemmelig bunker nord for København.

Bunkeren lå klods op af Danmarks militære hovedkommandocentral, som ville være et af de første bombemål, hvis der opstod krig. Men da der ikke var nogen krig i sigte, tog man det helt afslappet. Dog blev de ca. 3.000 mongolske sager ikke lagt i bunkeren. De blev sendt til Brede, hvor museumsinspektøren for området skulle studere dem nærmere som en del af

Søndag, 28. marts 1988 gav mus.insp. Gilberg (i midten af billedet klædt i blå dell med orange kant) den sidste omvisning for publikum i de mongolske samlinger på Nationalmuseet, inden alt blev bragt bort på grund af ombygning.

Carlsbergfondets Nomadeprojekt, der netop startede i de år.

Alt i Etnografisk Samling skulle ud. Alt! Alle rum skulle være totalt tomme. Det gjaldt både udstillinger, magasiner, kontorer, bibliotek og arkiv. Alt hvad der ikke var museumsgenstande blev sendt til midlertidige lokaler i Ørholm. Det var også der, man begyndte at planlægge, hvordan tingene igen skulle udstilles, når de kom tilbage og museet genåbnede i 1992.

Den moderne etnografiske udstilling bestod af 3 enheder: En etage med de bedste ting fra hele verden (Jorden Rundt), en etage med

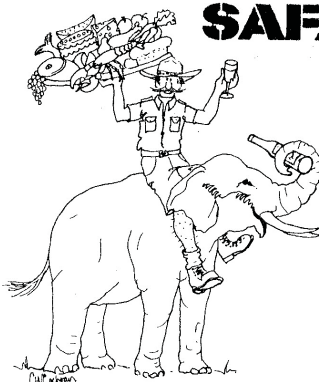
»åben« magasiner (Skatkamre) og en etage med en tema-udstilling, som var en 500 m² udstilling om mongolerne (»Mongolerne – stepens nomader«), hvor stort set alle museets mongolske sager blev vist. [Om selve udstillingen kan man læse i Ger(5):25-28 på selskabets hjemmeside]

Som den museumsinspektør, der både skulle indskrive data om de mongolske genstande, lave forskning om mongolske genstande for Nomadeprojektet og planlægge og udføre den store mongol-udstilling, havde jeg i disse år ikke andet i hovedet end museets mongolske genstande.

Der blev udarbejdet mange slags lister for at holde styr på de mongol-

Mus.insp. Gilbergs kontor i Brede, 1989.
Foto: Klaus Ferdinand

SAFARI - NYT

**JØRGEN
BITSCH
SAFARI**

Maj 1990
No. 65 B

SAFARI-FESTIVAL 08.06.90

De kan endnu nå at melde Dem til "Årets begivenhed i Danmark". VIN, VID OG FJERNE VIDDER er som sædvanlig mottoet for denne sammenkomst på Helgenæs, hvor vi mindes afsluttede eventyrrejser og bliver orienteret om nye. Her er en enestående mulighed for at orientere sig gennem diaforevisninger og ved at høre hvad andre har oplevet på vore ture.

MONGOLIA SAFARI 1991: Der påtænkes en ARHANGAI SAFARI i juli måned. Denne gang flyver vi hele vejen til Mongoliet. Brochure er parat senest februar 1991

DANISH - MONGOLIAN SOCIETY: Vi ved, at de mange, der har været med os i Mongoliet - og de mange, der har været med både to og tre gange - er fascineret af det smukke land og dets venlige befolkning. Mongoliet er et enormt land med kun ca 3 mill. indbyggere. Det er selvstændigt, men ligger indeklemmt mellem stormagterne USSR og Kina. Nu er det ved at frigøre sig fra naboernes tryk og åbner kontakt med de vestlige lande. Vi anbefaler meget, at De bliver medlem af DANISH-MONGOLIAN SOCIETY. De opnår bl.a. følgende fordele ved at være medlem af denne venskabsforening:

- De hjælper Mongolerne til kontakt med de vestlige lande.
- Forskelligt materiale om Mongoliet vil blive fremskaffet.
- Der vil blive forsøgt billige specialrejser til Mongoliet.
- Der vil blive arrangeret dia-foredrag om Mongoliet på Sjælland og i Jylland.
- Foreningen er upolitisk. Medlemskontingent er kun 50,00 kr

BULGAN NJAMA, der er Mongol, er inviteret med til Safari-Festival. Hun taler 5 - 6 sprog, deriblandt glimrende dansk.

DANISH MONGOLIAN SOCIETY PÅ SJÆLLAND: Dersom I ikke kan kimme til mødet på CLASHOLM, håber vi at interesserede kommer til et møde hos Bulgan Njama og Leif Petersen, Fuglebo no 2, 2000 Frederiksberg, Tlf.: 38 332106. Mødet finder sted søndag 17 juni kl 14 - 16.30

Siden sidst: Vi har bl.a. været en gruppe på 20 personer i Ecuador og på Galapagos. - Set vulkanen Cotopaxi fra dens mest fantastiske side, badet i sol og med glitrende is og sne på toppen. Solen var så kraftig, at selv erfarne folk blev skoldet. I det tropiske lavland regnskoven med den overvældende vegetation Alle de planter, vi kender fra stuerne herhjemme, ser vi her i optimal vækst. På Galapagos havde vi lidt mere varme end sædvanlig, men der er jo et vidunderligt hav, man kan køle sig i. Galapagos gentages 14/12 1990

På dejligt gensyn til Safari-Festivalen.

Jørgen Bitsch

både udvendig og indvendig, så det fandt jeg helt rimeligt.

Tilblivelsen

Der blev holdt forskellige formøder. Flere støttede initiativet. Et af de første informationsmøder fandt sted hos Jørgen Bitsch i Jylland. Efter endnu et par telefonsamtaler og møder, hvor igennem ideerne til selskabets formål var modnet, blev der aftalt en tid. 17. juni 1990 mødte jeg op i hjemmet hos Bulgan og Leif, hvor også en fjerde person var til stede. Det var Jan Koed. Vi udgjorde den stiftende forsamling.

Jan Koed havde i juli 1988 været på rejse til Mongoliet med Jørgen Bitsch Safari. Koed modtog efter hjemkomsten i foråret 1990 et nummer af SAFARI-NYT, hvori der stod omtalt det stiftende møde den 17. juni 1990. Da Jan Koed var blevet grebet af det mongolske, dukkede han selvfølgelig op.

Den stiftende forsamling

Den 17. juni 1990 skabte vi Dansk Mongolsk Selskab. Vi talte om hvilken slags forening det skulle være. Det skulle ikke være en hjemstavnsforening. Det skulle heller ikke være en venskabsforening. Med en venskabsforening forstår jeg noget politisk, hvor man fremhæver det positive og overser det negative, altså et talerør for et bestemt regime. Det skulle det ikke være.

Det er rigtigt at mongolerne er vores venner, men jeg mener, at vi har et ståsted, hvor vi er totalt uafhængige af særinteresser, politik, religion og økonomi og kan udtale os frit. Det skulle være en forening, nej, det skulle være et *selskab*, som hviler i sig selv, og som var uafhængig af al andet. Dansk Mongolsk Selskab skulle ikke være et talerør for andre end sig selv.

Dansk Mongolsk Selskab ønskede at være landsdækkende, og der-

ske genstande. Jeg sad med hele det mongolske i Brede, mens resten af Etnografisk Samlings personale opholdt sig i Ørholm.

En dag i efteråret 1989 ringede telefonen på mit kontor. En kvinde spurgte, om der i Danmark fandtes en forening med interesse for Mongoliet. Hun mente, at jeg qua mit fag eller job burde vide den slags. Det lød jo rimeligt nok. Jeg kunne kun fortælle, at det havde jeg aldrig hørt om, og at var der en sådan forening, burde jeg vide det. Det var da underligt, tænkte jeg, at der ikke var en

forening, som interesserede sig for Mongoliet. Kvinden var selv mongol. Det var nemlig Bulgan Njama. Hun var lige kommet til Danmark med sin familie fra Grønland, hvor hun og hendes mand, Leif F. Petersen, havde været ansat i administrationen i 7 år.

Jeg gav Bulgan ret i, at der burde være en sådan forening. Om det var Bulgan eller jeg, som sagde det, husker jeg ikke mere, men der blev sagt i telefonen: *Hvorfor laver vi ikke bare sådan en forening selv?* Der stod jo Mongoliet på mit hoved,

Lodai-tegningen »En forårsdag« fra 1938 blev brugt til plakater for udstillingen »Mongolerne - steppens nomader«. Tegningen blev også brugt som forside på udstillingskataloget for børn, den mongolske malebog.

for skulle selskabet udgive et medlemsblad, så alle kunne få glæde af viden om Mongoliet uanset hvor i Danmark, de boede. Der skulle selvfølgelig være foredrag og andre aktiviteter, men de ville nok mest foregå i København.

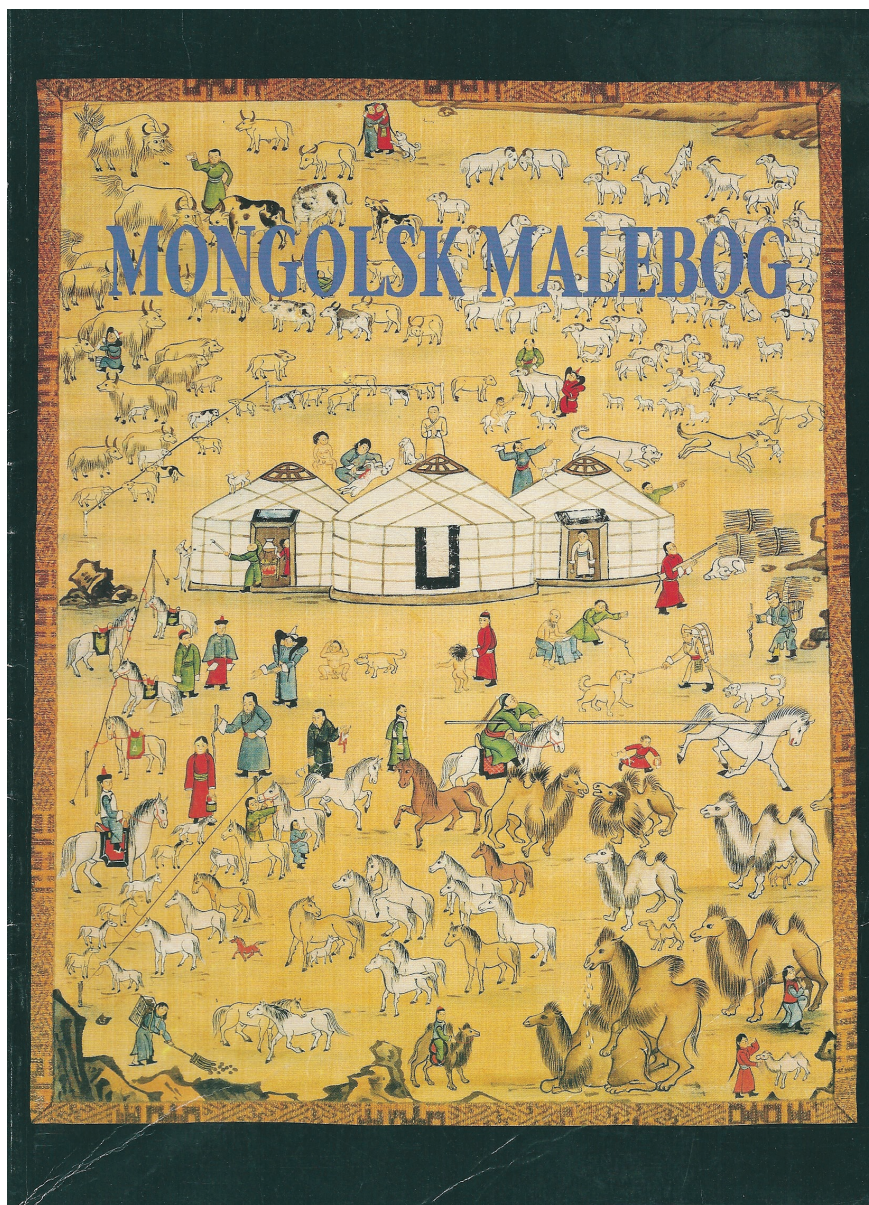
I brev af 31. maj 1990 skrev jeg til Bulgan og Leif: *Her kommer så et udkast til vedtægter. Jeg har lavet 2 udgaver, en dansk og en skandinavisk. Jeg mener stadig, at vi skal begynde med en dansk udgave og selvfølgelig lade den være åben for folk i Skandinavien. Jeg tror det vil være lettere at styre et dansk selskab. Skulle der blive meget stor interesse for et nordisk samarbejde, kan vi jo lave en paraply organisation. De enkelte landes enheder vil alligevel af praktiske årsager være nød til hver især at køre deres løb.*

I vores iver sigtede vi i starten på at dække hele Skandinavien. Den idé opgav vi dog hurtigt, for vi havde ikke format til så stor en opgave. Og som sagt, skulle der dukke mongolselskaber op i de øvrige nordiske lande, kunne vi jo lave et eller andet samarbejde med dem, alt efter hvilke behov der kunne opstå.

Hjemsted

Dansk Mongolsk Selskab valgte fra starten at have sin officielle adresse på Formandens arbejdsplads, nemlig Etnografisk Samling (Nationalmuseet). Det viste sig senere, at skulle Dansk Mongolsk Selskab bevare sin selvstændighed, måtte selskabet finde en anden adresse.

I 2006 valgte selskabet at flytte sin adresse til først Formandens adresse, Stokholmsvej 43, 3060 Espergærde. Et par måneder efter blev den af praktiske grunde flyttet

til sekretæren, Henrik Bo Thrane, Carl Møllers Allé 33, 2860 Søborg, som også er den nuværende adresse. I 2008 kunne Nationalmuseet ikke længere huse Dansk Mongolsk Selskabs arkiv. Det blev flyttet til Leif og Bulgan, Fuglebo 2, 2000 Frederiksberg, hvor det stadig er.

Formålet

Dansk Mongolsk Selskabs formål stod som § 2 i selskabets vedtægter, som er gengivet på side 24-25. Formålet gik kort og godt ud på at fortælle befolkningen i Danmark om

mongolerne, uanset hvor de har hjemme.

Har Dansk Mongolsk Selskab så gjort en forskel gennem de 25 år? Jeg er stolt over at kunne fortælle, at Dansk Mongolsk Selskab til fulde har opfyldt sit formål. Det skyldes en indsats fra både bestyrelsens og medlemmernes side. Dansk Mongolsk Selskab er blevet rost af de danske myndigheder og også af de mongolske myndigheder. Af de sidste især efter at det gik op for dem, at Dansk Mongolsk Selskab ikke har en skjult dagsorden. Dansk Mongolsk Selskab gør kun, hvad

det siger, det gør. Selskabets tidskrift, selskabets medlemsmøder og selskabets hjemmeside har alle bragt masser af oplysninger om Mongoliet til befolkningen i Danmark og fortalt om dansk-mongolske relationer i fortid og nutid.

Gennem de 25 år, selskabet har eksisteret, har det fået mange henvendelser fra enkeltpersoner eller grupper, som har efterspurgt viden om forhold i Mongoliet. De har alle fået et svar så godt, som bestyrelsen har kunnet give det.

Her er nogle af de emner, der er blevet spurgt om nævnt i flæng: Mongolsk musik, rejsetips og praktiske oplysninger. Frivillige og erhvervspraktikanter der gerne ville til Mongoliet. Skoleopgaver om Mongoliet. Mongolske heste. Dansk-mongolske relationer. Bogstøtte. Lave dokumentarfilm i Mongoliet. Mongolske film. Mongolsk bolig. Mongolsk dragt. Mongolsk filt og uld. Mongolsk historie. Mongolsk kunst og teater. Litteratur om Mongoliet. Mongolsk mad og medicin. Mongolsk natur og fauna. Mongolsk religion (buddhisme, shamanisme). Mongolsk sprog. Formidling af kontakt til cirkussskole, kontakt til nomadefamilier med henblik på tv-optagelser, kontakt til almindelige mongoler med henblik på udgivelse af kogebog og tv-optagelser – samt kontakt til NGO'er, private firmaer, statslige organisationer og så videre. Der er mange andre spørgsmål, som ikke falder i nogen af disse kategorier.

Selskabets love

Deltagerne i det stiftende møde 17. juni 1990 blev enige om et sæt vedtægter for Dansk Mongolsk Selskabs virke. Desuden var man enige om, at disse love skulle fremlægges til godkendelse ved det første medlemsmøde i december samme år. Den oprindelige lovtekst er gengivet på side ??-??.

Rolf til venstre i den blå dell mødte første gang den mongolske prins Bache i 1989 i en bus i Urumchi, der er hovedstaden i den kinesiske provins Xinjiang. Her er de gæster hos Klaus Ferdinand på Moesgård Museum i 1990.

På grund af historiske ændringer i verdenen måtte der en revision til af selskabets love. De reviderede love blev vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling lørdag, 20. november 1999.

Bestyrelsen

Den stiftende forsamling havde sikret sig, at de personer, vi valgte til at danne den første bestyrelse, havde sagt ja til hvervet. Da vi kontaktede Jørgen Bitsch, sagde han, at han i mange år selv havde tænkt på at oprette en forening om Mongoliet, men havde aldrig fået taget sig sammen til at gøre det. Så han var glad for at kunne være med. Af helbredsgrunde, og fordi han boede langt ude i Jylland, blev Bitsch ikke lang tid i bestyrelsen.

Vi kunne ikke blive enige om at udpege en næstformand, så den post forblev ubesat indtil videre. Den første bestyrelse bestod af:

Rolf Gilberg (formand)
Bulgan Njama (sekretær)
Leif F. Petersen (kasserer)
Søren Haslund-Christensen
Jørgen Bitsch
Klaus Ferdinand
Jan Koed (suppleant)
Finn Munch-Petersen (revisor)

I de efterfølgende 25 år havde halvdelen af denne bestyrelse fast plads i bestyrelsen, hver gang dog valgt af medlemmerne på de årlige generalforsamlinger. Det er: Rolf Gilberg, Bulgan Njama, Leif F. Petersen, Søren Haslund-Christensen og Jan Koed. Der har i alt siddet 18 forskellige mennesker i bestyrelsen i årenes løb. På side 19 bringes en oversigt over bestyrelsesmedlemmerne gennem de 25 år. Forskellige bestyrelsesmedlemmer har haft forskellige poster undervejs i de 25 år, der er gået:

Formand: Rolf Gilberg

Næstformand: Jan Koed

Kasserer:

Leif F. Petersen, Jan Koed

Sekretær:

Ann Fenger Benwell, Gudrun Lefmann, Bulgan Njama, Lone Ross, Henrik Bo Thrane

Projektansvarlig:

Bulgan Njama, Leif F. Petersen

Hjemmesideansvarlig:

Lars Højer, Gudrun Lefmann, Henrik Bo Thrane

Facebookansvarlig:

Burmaa Nyamaa

Ved udarbejdelsen af Dansk Mongolsk Selskabs love sikrede vi os, at kun halvdelen af bestyrelsen var på

Formanden i sin karakteristiske blå dell taler til forsamlingen ved det første medlemsmøde i december 1990. Desuden ses Søren Haslund-Christensen, prins Bache og Michael Haslund-Christensen.

valg ved hver generalforsamling, og at hver person kun blev valgt for 2 år af gangen. Der var selvfølgelig ingen tidsgrænse for, hvor længe et bestyrelsesmedlem kunne sidde i bestyrelsen. På denne måde sikrede vi os kontinuitet og sammenhæng i bestyrelsens arbejde.

Hvert år er der blevet afholdt 4-6 bestyrelsesmøder. Med de moderne medier i de seneste år klares mange opgaver via e-post, og bestyrelsesmedlemmerne holdes på den måde orienteret, så fysiske møder holdes nede på et minimum.

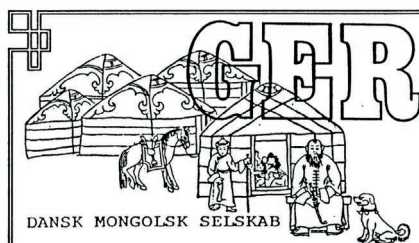
Det første medlemsmøde

Der dukkede 30 deltagere op til det første medlemsmøde og generalforsamling, som blev afholdt 1. december 1990 i »Det Røde Rum« på Christianshavn. Initiativgruppen fortalte om baggrunden for selskabets oprettelse, og hvad det skulle tage sig af.

Forsamlingen godkendte både forslaget til en bestyrelse og de fremlagte vedtægter, som tidligere var godkendt på det stiftende møde 17. juni 1990.

Efter fremlæggelsen blev der lagt ud med en middag, en tradition som siden er fulgt, og selvfølgelig blev der serveret *buuz*, indbagte boller af fårekød.

Efter maden blev der holdt flere taler. Foruden Bulgan var der fire mongoler tilstede: den mongolske ambassadør HE I. Ochirbal med frue, en kalmyk-mongol, Elena Schueter, talte om sit folk og en torgut-mongol, prins Bache, talte på engelsk om sit folk og dets kultur i den kinesiske provins Xinjiang, blandt andet ved hjælp af en video han selv havde optaget ved en lokal sangfest. Om Baches besøg kan man læse i Ger(1):17. Hofmarskal Søren Haslund-Christensen sluttede af med at fortælle om sin seneste rejse til Mongoliet ledsaget af lysbilleder.

DANSK MONGOLSK SELSKAB
FORMAND: Rolf Gilberg
Dansk Nomadeforskning
Nationalmuseet, Brede,
2800 Lyngby
Telf: 42 85 10 82
SEKRETÆR: Bulgan Njama
Fuglebo 2,
2000 Frederiksberg
Telf: 38 33 21 06
MEDLEMSBLAD: GER

24. oktober 1990

Kære MEDLEM af DANSK MONGOLSK SELSKAB

Dette er en indbydelse til selskabets første møde, som afholdes

LØRDAG, 1. DECEMBER 199, KL 19:00

STEDET ER: DET RØDE RUM, Overgaden oven vande 32A, 1. sal til venstre, på Christianshavn nær Amerger Torv. Bus 2 kan bruges, men også andre transportmidler passerer torvet.

Planen for aftenen er, at vi først - efter en formel velkomst - smager noget mad af mongolsk tilsnit. Derefter vil Bache (se om ham i GER) fortælle om mongolerne i Xinjiang og vise en stump af sin video derfra.

Af hensyn til selskabets spæde økonomi er bindende tilmelding nødvendig. Brug venligst det vedlagte girokort.

Prisen for at deltage i arrangementet er 75 kr pr kuvert. Prisen dækker ikke drikkevarer. Vi vil sørge for, at man kan købe øl, vand og/eller vin. Det sammen girokort kan bruges til at betale de 100 kr i kontingent, som dækker perioden fra nu til om med 1991. Tilmeldingen skal være os i hænde senest 24. november 1990.

Gode ideer til foredrag og indslag i GER kan altid sendes til bestyrelsen, som vil lade indgå i sine overvejelser for fremtidige aktiviteter.

Med venlig hilsen

R. Gilberg

Rolf Gilberg
formand

DANSK MONGOLSK SELSKAB

Medlemmerne

Den personlige baggrund for at blive medlem af Dansk Mongolsk Selskab var typisk, at man (1) havde stor interesse for Mongoliet, enten fordi man var i familie med en, som havde besøgt landet, eller fordi man altid havde haft en drøm om at rejse dertil – ikke alle ønsker at besøge Mongoliet, selv om man har stor interesse for landet – eller at man (2) selv havde været i Mongoliet eller havde planer om at rejse dertil.

Ved generalforsamlingen i marts 1991 havde Dansk Mongolsk Selskab 51 medlemmer, som fordelte sig med 28 mænd og 23 kvinder. I 1992 var der 77 betalende medlemmer, og i 1993 var tallet steget til 114, se skemaet side 22-23.

Allerede fra begyndelsen ser man den geografiske fordeling, som blev typisk for selskabet, nemlig lidt over halvdelen i hovedstadsområdet og resten i provinsen med en lille gruppe i udlandet. I 1995 havde selskabet efter 5 år 150 medlemmer.

Efter omkring 10 år nåede medlemstallet op omkring de 200 personer. Det er en størrelse Dansk Mongolsk Selskab siden har fastholdt gennem de følgende 15 år.

Bestyrelsen er glad for den trofaste opbakning fra medlemmerne. Det giver inspiration til at gøre arbejdet endnu bedre, når vi ved, at medlemmerne støtter op om vores aktiviteter.

Æresmedlemmerne

Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik

I Ger(23) – november 1997 – kunne bestyrelsen fortælle medlemmerne, at Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik havde sagt ja til at indtræde i Dansk Mongolsk Selskab som det første æresmedlem, hvilket er en stor glæde og ære for

Dansk Mongolsk Selskab fejrede sit 10 års jubilæum ved en fest i vores sædvanlige mødelokaler på Frederiksberg, 24. november 2000. Formanden taler til forsamlingen, mens Bulgan Njama til højre i billedet veksler et par ord med den nyudnævnte ambassadør i Bruxelles, Shukher Altangerel, der var inviteret med til festen.

selskabet. Allerede i første nummer af Ger blev Kronprinsen omtalt, og det er sket en hel del gange siden. I 1986 var Kronprinsen på sin første rejse til Mongoliet med en filmekspedition, hvor blandt andre Søren Haslund-Christensen og hans søn Michael var med. Det var ikke muligt den gang at nå til Danskergården, som det ellers var planlagt. De mongolske myndigheder var ikke parate til den slags. Det lykkedes på den næste filmekspedition i 1990, hvor HKH Kronprinsen også deltog.

Dansk Mongolsk Selskab sendte en bunke Ger til Kronprinsen nu og da, så det kunne være muligt for ham at følge med i Mongoliets udvikling. Det endte med, at Kronprinsen sagde ja i 1997 til at blive Dansk Mongolsk Selskabs første æresmedlem. Se også Ger(65) om Kronprinsens besøg i 2008.

Søren Haslund-Christensen

På Dansk Mongolsk Selskabs ordinære generalforsamling 16. marts 2013 vedtog generalforsamlingen at udnævne Søren Haslund-Christensen til æresmedlem nr. 2. Formanden gav følgende begrundelse:

Kære Søren Haslund-Christensen!

En epoke er forbi. Du har været med i Dansk Mongolsk Selskabs bestyrelse lige siden den stiftende generalforsamling i december 1990. På vegne af Dansk Mongolsk Selskab vil jeg gerne takke dig for din storslåede indsats for selskabet. Vi har altid kunne trække på din viden, din ekspertise og dine erfaringer vedrørende Mongoliet.

Du er jo nærmest vokset op med Mongoliet på grund af din far og hans ekspeditioner dertil. Selv be-

Den danske antropolog, Bruno Frølich, fra Smithsonian Institution får her overrakt to flasker Gammel Dansk af Formanden som tak for hans særdeles spændende foredrag 22. juni 2011 om arkæologiske udgravninger i Mongoliet. Dette møde blev undtagelsesvis holdt i Valby Kulturhus.

Søren Haslund-Christensen får overrakt sit æresdiplom af Formanden efter generalforsamlingen 16. marts 2013. En gengivelse af diplomet, som er fremstillet i Mongoliet, ses herunder.

søgte du Mongoliet første gang i 1986 og har været der mange gange siden.

Vi har altid været glade for at have dig i bestyrelsen, hvor du har sparket til os, når vi gik i dødvande og ikke rigtig kunne tage os sammen. Og du har rost os, når vi var gode. Du har øst af dine mange ideer, som er kommet selskabets virke til gavn. Vi vil savne dig i arbejdet. Derfor har bestyrelsen valgt at gøre dig til Æresmedlem nr. 2 lige efter Æresmedlem nr. 1, Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik. Mange tak for din indsats og tillykke.

Generalforsamlingerne

I Dansk Mongolsk Selskabs love var og er der en fast dagsorden for forløbet af selskabets generalforsamling, hvor der fremlægges årsberetning og regnskab for det foregående år. Kun få gange har formanden og kassereren måttet rykke ud med yderligere forklaringer af forskellige detaljer, men det har altid mundet ud i, at generalforsamlingen har godkendt både årsberetning og regnskab, se side 23.

Som traditionen er ved generalforsamlinger, valgte man først en dirigent, som ikke var en del af bestyrelsen. I mange år påtog Anders Jungersen, Mongoliets konsul i Danmark, sig dette. Senere var det for det meste Kurt L. Frederiksen, som forsamlingen valgte til dirigent, senest ved generalforsamlingen 28. marts 2015.

Medlemsmøderne

Gennem de 25 år Dansk Mongolsk Selskab har haft sit virke er der blevet afholdt 129 møder frem til og med den ordinære generalforsamling i marts 2015. På side 26-34 bringes en oversigt over samtlige møder.

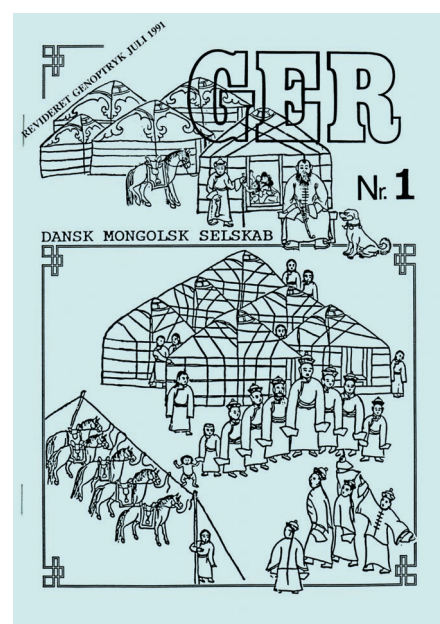
Ofte har der været 20-30 tilhørere til stede ved møderne, nogle gange mindre, andre gange flere. Deltaerne har altid været meget interesserede, og møderne er ofte endt med spændende diskussioner om dagens emne. Her er det på sin plads at sende en tak til medlemmerne for den store opbakning til Dansk Mongolsk Selskabs mødevirksomhed.

Bestyrelsen har haft den holdning, at nok handler møderne om et land, hvor en stor del af befolkningen lever som nomader, eller deres forældre gjorde det. Det betyder dog ikke, at medlemmerne behøver at være nomader. Bestyrelsen har det ønske, at møderne så vidt muligt

skal foregå det samme sted og til samme tidspunkt. Det er ikke altid lykkedes for os, men når der skete ændringer, gjorde vi meget ud af at holde medlemmerne underrettet.

I starten blev mange møder afholdt på Nationalmuseet i København, fordi Formanden var tilknyttet stedet. Senere blev mange møder afholdt i Medborgerhuset, Danasvej 30B, Frederiksberg og Store Kongensgade 68, opgang A, København.

Det har også været et ønske, at flest mulige møder skulle foregå på dansk. Det har vi heller ikke altid kunnet holde. Der har været talt både engelsk og mongolsk, dog har bestyrelsen været parat med oversættelse, når der var behov for det.

Medlemsbladet Ger

Allerede under de første samtaler i 1990, hvor vi formulerede de grundlæggende ideer for selskabet og dets virke, blev vi enige om, at Dansk Mongolsk Selskab skulle udgive et medlemsblad for på den måde at være en landsdækkende forening. Medlemmer i provinsen, som ikke altid kunne komme til medlemsmøderne i København, vil-

Ger 36 var det første nummer, der blev redigeret og layoutet på et dtp-program.

le på denne måde også få noget ud af et medlemskab.

Vi ønskede ved valg af navn til bladet at signalere noget, som var typisk mongolsk. Hvad kunne være mere mongolsk end »Ger«. Ger betyder bolig og er navnet på det typiske mongol-filtelt, som i Europa også kendes med det tyrkiske ord jurte eller yurt, som betyder lejr.

Filteltet kan betragtes som et symbol på den mongolske nomadekultur. Filteltet rummer familien og er centrum for de mongolske nomaders verden. Et centrum som man let kan bringe med sig, uanset hvorhen man vandrer. Derfor var det naturligt for Dansk Mongolsk Selskab at lade netop filteltet give navn til medlemsbladet.

Det første nummer af Ger udkom i oktober 1990 og indledte med på 6 sider at forklare, hvad en ger er, og hvordan den samles. Forsideloget er tegnet af mongolen Lodai, som arbejdede for Henning Haslund-Christensen i 1938. Logoet viser en lille samling af ger. Dette logo har redaktionen valgt at bibeholde i samtlige numre indtil dato.

Forsiden har altid haft et stort billede med et relevant motiv fra Mongoliet, ofte med relation til en arti-

kel, men ikke altid. En tradition, som stadig videreføres, hvilket jeg er meget glad for.

Det er meget vigtigt at bevare og vedligeholde sit logo. Hvis man, som for eksempel Nationalmuseet, skifter logo hvert 10. år, mister man logoets betydning og havner let i glemsel. Gør man derimod som Coca Cola eller Carlsberg og beholder det logo, som i sin tid blev skabt, så ved alle, hvad det drejer sig om. Derfor er det vigtigt at skabe et godt logo og holde sig til det i al evighed.

De 3 første numre af Ger var hver på 40 sider. I 1992 ændredes Ger fra at udkomme 2 gange om året til at udkomme 3 gange om året, samtidig med at sidetallet gik ned fra 40 til 32 sider af postmæssige vægthensyn. Reelt gav det en forøgelse på 16 sider pr. år. Et skema side 22-23 viser, hvor ofte og hvor meget Ger, medlemmerne i tidens løb har modtaget.

Ser man på de første 90 numre af Ger, så drejer det sig om 2.686 sider i A4-format eller 107½ sider i gennemsnit pr. år i de 25 år, der er gået. Bestyrelsen synes, at det er et meget fint tilbud til medlemmerne. De første mange år var der flere sider i Ger, men efter flere portotigninger bestemte redaktionen sig for færre sider, så forsendelsen ikke sluttede for mange af selskabets penge. Det normale sidetal er nu 28.

Redaktøren havde fået lov til et enkelt sted i hvert nummer at afregne, derfor kunne der til tider optræde indslag, som skulle tages med en vis gran salt.

Redaktionen har altid bestået af en 3-4 bestyrelsesmedlemmer med delvise udskiftninger, dog med Rolf Gilberg som ansvarshavende for alle numrene.

Indhold

I første nummer af Ger beskrev redaktionen bladets idégrundlag og stofområde på side 2:

Kære Læser

Formålet med tidsskriftet Ger er at fortælle på dansk om mongolernes kultur og historie, både i fortid og i nutid. Der vil blive bragt små notiser og lange beretninger, ordsprog og digte, eventyr og fakta. Der vil blive fortalt om mennesker og dyr og det samspil, der er mellem dem.

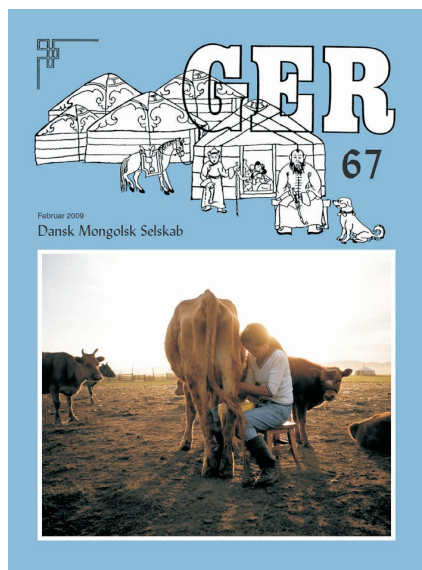
Selvfølgelig vil der også blive givet relevante oplysninger om Dansk Mongolsk Selskabs aktiviteter og om andet, som måtte foregå i Danmark med relation til mongolerne.

Dansk Mongolsk Selskabs medlemsblad vil naturligvis især beskæftige sig med menneskene i Mongoliet. Selskabets interesseområde er begrænset til, hvor der lever mongoler. Det er dog ikke noget lille område. Det strækker sig fra det sydlige Sibirien til udenfor Den Store Kinesiske Mur i nord-syd retning, og i øst-vestlig retning strækker området sig fra Manchuriet i øst til Afghanistan og Kasakhstan i vest. Dertil kommer lommer med mongoler i Rusland, Europa og USA.

Det er hensigten, at bladet skal udkomme en gang om efteråret og en gang om foråret. Det betyder dog ikke, at det ikke kan komme oftere, hvis der foreligger meget materiale. Dansk Mongolsk Selskabs bestyrelse mener vil være relevant at bringe til selskabets medlemmer. Da der vil blive få numre i en årgang, vil hver blad få sit eget nummer. Årgangene vil følge året.

Ligeledes blev lovene for Dansk Mongolsk Selskab bragt i det første nummer.

Gennem årene har Ger fortalt om den mongolske kultur og om mongolernes historie, uanset hvor de bor. Ger har især interesseret sig for de dansk-mongolske relationer og har fortalt om danskere, som drog til Mongoliet. Ofte fandt redaktionen de rejsendes egne beretninger, som blev gengivet i Ger. Disse be-

Fra Ger 67 var samtlige sider produceret i farve.

retninger blev genoptrykt i Ger, fordi de ofte var opbevaret på steder, der var mere eller mindre utilgængelige for medlemmerne.

Det var vigtigt for redaktionen, at Ger udkom på dansk, fordi der ikke fandtes meget om Mongoliet på dansk. Det smuttede dog lidt i Ger(39), hvor der er 3 sider på engelsk.

Produktion

De første mange numre af Ger blev fotokopieret på Nationalmuseet. Teknikken var den gang ikke den bedste, men det var billigt, og selskabet havde ikke mange penge i de første år. Derfor måtte redaktionen holde sig til sort-hvide billeder og helst uden gråtoner, for de gik ofte delvis tabt i fotokopieringen. Trykemetoden havde dog ikke nogen indflydelse på bladets indhold, kun på dets udseende.

Der var en del begynderfejl i det første nummer af Ger, så der blev udarbejdet en revideret udgave kort efter uden alle de trykfejl, som den allerførste udgave havde. Ger(1-35) [1990-2000] havde Rolf Gilberg som hovedredaktør og tilrettelægger.

I 2001 overtog Jan Koed tilrettelæggelsen af bladet med Ger(36). Allerede med det efterfølgende nummer af Ger(37) kom der farver på forside og bagside, som tidligere blot var trykt på blå papir. Jan Koed strammede layoutet op og fik trykt bladet på et rigtigt trykkeri, så billedkvaliteten blev straks fantastisk meget bedre.

Koed er en dygtig layouter og redaktør, som har en god æstetisk sans og formår at få bladet til at se nydeligt og appetitligt ud, så man ikke kan lade være med at læse, hvad der står. Koed overbeviste bestyrelsen om, at bladet ville vinde yderligere, hvis det måtte blive trykt i fuld farve. Det gav bestyrelsen Koed ret i, og Ger(67) [2009] udkom i fuld farve. Det skulle være en prøve, men vi var alle straks klar over, at Ger fremover skulle komme helt i farver, og sådan blev det.

De sidste par år har Jan Koed arbejdet med at skanne de gamle numre af Ger og lægge dem ind på Dansk Mongolsk Selskabs hjemmeside, hvor alle har adgang til de mange artikler, der i de sidste 25 år er skrevet om mongolerne. De allernyeste numre af Ger kommer dog først på hjemmesiden efter nogen tid, så medlemmerne kan have glæden ved bladet lidt for sig selv.

Nogle få gange har der været annoncer i Ger. Altid kun emner med relation til Mongoliet. Redaktionen vil helst ikke bruge plads på annoncer.

DMS' logo

Som enhver anden organisation følte vi et stigende behov for at fremtræde med eget logo eller symbol over for omverdenen. Opgaven med

at formgive symbolet blev givet til den mongolske kunstner Amgalan, som præsenterede forskellige forslag. Bestyrelsen valgte enstemmigt et forslag, som på den ene side både er harmonisk og markant og samtidig meget mongolsk i sit udtryk. Det forener på mesterlig vis selskabets initialer med geren, mongolernes unikke boligform. Logoet optrådte første gang i Ger i 2002. Læs mere om kunstneren i Ger(43).

Hjemmesiden

Dansk Mongolsk Selskab fik sin egen hjemmeside i år 2000, oprettet af Ole Ramsing. Heldigt for Ramsing og uheldigt for selskabet fik Ole en stilling i Ulaanbaatar i 2001, og Dansk Mongolsk Selskab mistede sin webmaster. Med hjælp fra Mette Harder blev hjemmesiden reaktiveret i 2003 og er løbende blevet moderniseret og udbygget af Lars Højer og Henrik Bo Thrane. Hjemmesiden giver oplysninger om Dansk Mongolsk Selskabs aktiviteter, om selskabets bestyrelse og love, om rejsetips og om Mongoliet. Desuden giver menupunktet *Om selskabet* adgang til at læse samtlige numre af Ger på nær den seneste årgang.

NGO

NGO er en forkortelse for *Non-Governmental Organization*, dvs. en ikke-statslig organisation. NGO'er er karakteriseret ved at være private og frivillige samt juridisk og organisatorisk uafhængige af statslige myndigheder. De spiller en væsentlig rolle som supplement til den etablerede politiske proces og medvirker til, at marginaliserede grupper og interesser får større indflydelse. Der er en glidende overgang fra helt private organisationer til hovedsagelig offentligt finansierede. NGO'ers engagement ligger som oftest inden for miljø- og ener-

gipolitik, ligestillingsspørgsmål, nødhjælpsarbejde, velgørenhed og menneskerettighedsspørgsmål.

På den ordinære generalforsamling i marts 1995 startede en diskussion om, at Dansk Mongolsk Selskab burde gå mere aktivt ind og støtte de mange fortabte gadebørn i Mongoliet. Der blev nedsat en arbejdsgruppe bestående af Marianne Haslund-Christensen, Karl Emil Roll, Leif F. Petersen og Bulgan Njama. Denne gruppe skulle undersøge selskabets muligheder.

Resultatet blev, at Selskabet skulle søge støtte fra Danida, EU og andre kilder. For at kunne få støtte fra Danida skulle Dansk Mongolsk Selskab anerkendes som NGO. Denne anerkendelse opnåede Dansk Mongolsk Selskab i 1996.

I næste nummer af Ger vil Bulgan Njama fortælle om Dansk Mongolsk Selskabs projektarbejde i Mongoliet.

Besøg fra Mongoliet

Det har altid været hensigten at arrangere medlemsmøder, når der kom besøg af mongoler fra Mongoliet til Danmark. Desværre skete der ofte det, at bestyrelsen fik kendskab til et sådant besøg med alt for kort varsel, så det ikke var muligt at nå at give medlemmerne besked.

1990

Dr. Bache kom på besøg i nogle måneder i efteråret 1990 og foråret 1991. [Se side 8-9 og Ger(1):17]

1991

Ambassadør HE I. Ochirbal kom til Danmark med sin familie i forbindelse med selskabets møde 8. marts og blev en lille uge. Det blev blandt andet til en afslappet tur i Nordsjælland. [Ger(2):4-5]

I maj 1991 fik Dansk Mongolsk Selskab besøg af formand Purevdorj og sekretær Tungalag fra Mongolsk Dansk Selskab, der var blevet

Selskabets samarbejdspartnere i Mongolsk Dansk Selskab aflagde besøg i maj 1990. Fra udflugten i Nordsjælland ses fra venstre formanden Purevdorj N., Tungalag N., Rolf Gilberg og Lhagvadorj D. I baggrunden ses den svenske kyst over for Kronborg.

stiftet året før i Ulaanbaatar i december 1990. Ud over samtaler om, hvordan de to selskaber bedst kunne samarbejde, blev der også tid til at se noget af Danmark, hvor Nordsjælland igen måtte holde for. Der var også besøg i Roskilde og en privat gård hos Susanne og Jørgen Hansen ved Sorø. Vores gæster besøgte endvidere firmaer, som arbejdede inden for landbrugssektoren.

Vi forsøgte at overøse vore gæster med så meget propaganda om Danmark, vi kunne få fat på. Jeg vil her gerne takke de aktive medlemmer, som gav en hånd med: Marianne og Søren Haslund-Christensen, Astrid Schelde, Jan Koed, Bulgan Njama og Leif F. Petersen.

Sådanne besøg af mongoler kan ikke undgå at påføre Dansk Mongolsk Selskab nogle udgifter. Bestyrelsen forsøger selvfølgelig at holde sådanne udgifter på så lavt et niveau som muligt. Vi vil dog gerne også i fremtiden have denne mulighed for at gøre et og andet for besøgende mongoler, så længe det ikke tager overhånd.

Som en slags genvisit mødte Formanden og sekretæren for Dansk Mongolsk Selskab op i Ulaanbaatar hos Mongolsk Dansk Selskab, da de

to rejste til Mongoliet i oktober 1991. [Ger(3):6-7]

1992

Et besøg af en delegation fra det mongolske parlamentssekretariat bestod af Jargalantyn Elbegsaihan (sekretariatsleder), Dashdorjiin Ganbold (juridisk rådgiver) og Purevdorjiin Tumurbaatar (rådgiver i udenrigsspørgsmål). De tre gæster var kommet til Danmark gennem Danida for at lære om det danske folketings administration. Under deres studieophold i Danmark, der varede 21 dage, fik de rig lejlighed til at besøge forskellige afdelinger af Folketingets administration og forskellige politiske udvalg. Mongolerne var meget interesseret i at samarbejde med Danmark, ikke kun på det administrative område, men også den almindelige befolkning. På et møde 16. oktober 1992 fortalte de tre gæster om, hvad der lige nu foregår i Mongoliet. Der blev bragt et referat fra mødet i Ger. [Ger(6):12-14]

1993

11. september 1993 var ambasadør Hannibal i Danmark for at aflevere sine akkreditiver til Dronningen.

Det endelige tidspunkt for ambassadørens besøg fik bestyrelsen foresent til at kunne indkalde medlemmerne. Det var hensigten ved et senere besøg at afholde et møde, hvor selskabets medlemmer kunne få mulighed for at tale med ambassadøren. Da det kom til stykket forhindre dennes travlhed et sådant møde.

Ambassadør Hannibal fik foresvist Nationalmuseets mongoludstilling og var gæst ved et efterfølgende bestyrelsesmøde. Bestyrelsesmedlemmer hjalp ham desuden de følgende dage med forskellige praktiske opgaver.

15. november 1993 var tre mongoler fra det mongolske ministerium for natur og miljø på et ultrakort besøg, hvor det var umuligt at indkalde til et medlemsmøde. Gæsterne var: Tserendashiin Damdin (leder af afdelingen for naturparker og økoturisme), Ayurzayn Avirmed (leder af Storgobis Biosfærereservat) og Purevjav Suvd (Verdensnaturfonden i Mongoliet).

1994

En seks mand stor gruppe fra Mongoliets parlament deltog 19.-20. september i Den 92. Internationale Konference, som foregik i København. Gruppen var ledet af HE N. Bagabandi, formand for Mongoliets parlament (Store Khural). Med sig havde han to parlamentsmedlemmer, Adillbish (lærer) og Alga (ingeniør), der begge var beskæftigede med undervisning og forskning, og leder for afdelingen for udenrigsaffænder, Altangered. Desuden to sikkerhedsfolk. Formanden og de andre parlamentsmedlemmer talte til de fremmødte medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab. Et referat fra mødet blev bragt i Ger. [Ger(12):8-9]

11.-16. december fik Danmark besøg af tre journalister, Purevsuren Chimgee, Batmunkh Sukhbaatar og Batbayer Bat-Erdene. De besøgte

Selskabets 10 års jubilæum blev fejret med en fest på Frederiksberg, 24. november 2000. Formanden er flankeret af en mongolsk ambassade-sekretær til venstre og den nyslåede ambassadør til EU og Danmark, HE S. Altangerel. Der var arrangeret en udstilling af fotografier fra Mongoliet. Til højre ses den lækre buffet.

forskellige journalister og presseenheder i Danmark. Der blev også tid til et besøg i mongoludstillingen på Nationalmuseet og et møde med Dansk Mongolsk Selskabs formand.

1995

I marts kom den mongolske statsminister Jasrai med sit følge på 16 personer på besøg i København i anledning af Det Sociale Topmøde, et internationalt møde. Der blev tid til et møde med Dansk Mongolsk Selskabs bestyrelse efter en rundvisning på mongoludstillingen på Nationalmuseet. Statsministeren udtrykte sin glæde over at finde en gruppe mennesker i Danmark med så stor interesse for Mongoliet og værdsatte det arbejde, Dansk Mongolsk Selskab udførte. Der blev blandt andet talt om at få hjælp til en filmuge på Nationalmuseet med mongolske spillefilm. (Den blev

planlagt til 3 dage i begyndelsen af marts 1996).

I weekenden 11.-13. august havde København besøg af en mongolsk sang- og dansegruppe med 10 medlemmer på gennemrejse fra Finland til Tyskland. Der blev tid til et kort besøg i mongoludstillingen. Det meste af weekenden tilbragte de unge mongoler på Strøget, hvor de i deres flotte farverige dragter optrådte med sang og dans. Det gav dem en tiltrængt indtægt. Besøget var for kort til, at vi kunne nå at involvere selskabets medlemmer.

I perioden 1. oktober – 15. december havde Nationalmuseet besøg af to mongoler, Bumaa og Enkhchimeg, begge medarbejdere fra Nationalmuseet for Mongoliets Historie i Ulaanbaatar. De var i Danmark på Danida-legater for at lære om museologi. Dashdendev Bumaa (36 år) var uddannet historiker og ansat som museumsinspek-

I februar 2010 var ambassadør HE B. Enkhmandakh i Danmark for at aflevere sin akkreditiver. Selskabets bestyrelse fik lejlighed til at mødes med ambassadøren under uformelle former i Fuglebo 2, Frederiksberg. Fra venstre mod højre ses Søren-Haslund-Christensen, Bulgan Njama, Jan Koed, B. Enkhmandakh, Rolf Gilberg, Lars Hojer og Leif F. Petersen.

På mødet med vores mongolske samarbejdspartnere i Mongolsk Dansk Selskab og Socialt Partnerskabsnetværk 20. juni 2012 blev der budt på interessante oplæg og hyggeligt samvær. To af tidens populæreste mongolske sangere, Naran og Gankhuyag, optrådte med deres musik, mens forsamlingen hyggede sig med lidt snack og et lille glas mongolsk vodka. Mødet, der blev optaget af damen i rødt, balletdanseren Batgerel indgik senere i en TV-serie om Europa, som er blevet udsendt flere gange i Mongoliet.

tør. Dugersuren Enkhchimeg (34 år) var uddannet etnograf og havde ansvar for de etnografiske samlinger i museet. Begge havde fået en del af deres uddannelse i Moskva.

En del af medlemmerne mødte de to damer ved selskabets møder. De medbragte en samling nye tegninger, som blev solgt til medlemmerne på medlemsmøder samt ved en udstilling på hovedbiblioteket i Holte første uge i december.

1996

S. Tsetsgee og et par andre mejerister var på et par måneders efteruddannelse i Danmark. Hun havde sit eget osteri i Ulaanbaatar.

Besøg i december af en gruppe på 5-6 mongoler, hvis talsmand var S. Khudulmur, Ministeriet for Natur og Miljø, og hvis danske kontakt var Birgith Sloth.

1997

I april havde Dansk Mongolsk Selskab besøg af vore mongolske samarbejdspartnere på Gadebørnsprojektet anført af Tungalag Nyamaa,

formand for Mongolsk Dansk Selskab og hovedansvarlig på den mongolske side for Gadebørnsprojektets forberedelse, planlægning og gennemførelse samt dr. Chancaljin Otgon, sekretær og regnskabsansvarlig for Mongolsk Dansk Selskab.

I efteråret var der mindst tre større grupper af mongoler på besøg i Danmark. Bestyrelsen fik meget sent besked om besøgene og kunne derfor ikke nå at arrangere møder for medlemmerne. En af grupperne kom fra Darkhan og besøgte i september Frederiksborg Amts forvaltning for uddannelse, erhverv og kultur. [Ger(23):2]

2000

10 års jubilæet blev fejret med mæner i mødelokalerne på Frederiksborg, 24. november, se foto side 10 og 15. Den nyudnævnte ambassadør til Danmark med sæde i Bruxelles, HE Shukher Altangerel, havde accepteret selskabets invitation til at deltage i fejringen. Endvidere deltog som gæst vores mongolske

samarbejdspartner Tungalag Nyamaa.

2001

I slutningen af april havde den danske ledelse af Damost-projektet inviteret en delegation på 10 personer fra Mongoliet på en 10 dages studietur til Danmark. Gruppen bestod af personer fra *Danish Mongolian Social Trainingcenter* (Damost) samt relevante samarbejdspartnere fra mongolske organisationer. Der var tilrettelagt et fyldigt program med hovedvægt på besøg af institutioner for børn og unge i Nordjylland, på Fyn og i København. 21.

Under besøget juni 2012 blev der også til et besøg i hjemmet hos Folketingets formand Mogens Lykketoft, som blev interviewet af sangeren Gankhuyag.

april havde Dansk Mongolsk Selskabs medlemmer lejlighed til at hilse på delegationen ved et medlemsmøde.

2006

Danmark fik officielt besøg (18. februar – 2. marts) af formanden for det mongolske parlament Ikh Khural, HE Tsend Nyamdorj. Han ledsagedes af bl.a. ambassadør S. Onon og fungerende energiminister Tuvden Ochirhuu samt medlemmer af Det demokratiske Parti, formanden for Folkets Parti med flere.

Den 2. marts mødtes delegationen på Christiansborg, hvor Dansk Mongolsk Selskab fik mulighed for at fortælle om sit arbejde i Mongoliet og overbringe en gave bestående

Foto efter receptionen 28. maj 2014 foran 'Asia House', ØK's første hovedsæde. Fra venstre på fortovet: Lars Højer, Bulgan Njama, Rolf Gilberg, Charlotte Haslund-Christensen, Pernille Haslund-Christensen, Michael Haslund-Christensen, Luvsanvandan Bold, Zorig Altai, Gombo Munkhtushig, Søren Haslund-Christensen og Erdenechimeg Yadamdorj.

af et fotoalbum med billeder taget af Kresten Peter Albertsen i begyndelsen af 1920'erne. Mongolerne blev meget glade for disse historiske fotografier. [Ger(56):29-31]

Præsident Ts. Elbegdorj flankeret fra venstre af ambassadør Baldan Enkhmandakh, formand Rolf Gilberg og konsul Søren Haslund-Christensen efter uddelingen af medaljer i Asia House 8. oktober 2010.

2010

Mongoliet præsident Ts. Elbegdorj aflagde officielt statsbesøg i Danmark 7.-9. oktober. Præsidenten stod i spidsen for en delegation af

mongolske erhvervsfolk, der var interesseret i at samarbejde med Danmark inden for områder som energi, industri og landbrug. Præsidenten var gæst ved en officiel frokost på Amalienborg fredag, 8. oktober. Som en anerkendelse af Dansk Mongolsk Selskabs arbejde tildeltes flere bestyrelsesmedlemmer en medalje ved et arrangement i Asia House. Se mere om dette i oversigten over medaljer på de følgende sider.

En gruppe på fem personer fra Erdenebulgan med borgmester Dorjragchaa Bekhbat i spidsen besøgte Danmark i dagene 4.-10. december. Konsul Søren Haslund-Christensen havde tilrettelagt et særdeles varieret program for gæsterne: dels var de på fagligt besøg på landbrugsejendomme både i Danmark og Sverige, dels besøgte de seværdigheder i Danmark såsom Nationalmuseet, Øresundsbroen, Vikingeskibsmuseet, Tivoli m.m. Som noget særligt var de til audiens

hos HKH Kronprins Frederik. Gæsterne var meget glade for besøget i Danmark. [Ger(74):28]

2012

18.-24. juni kom Dansk Mongolsk Selskabs mongolske samarbejdspartnere – Mongolsk Dansk Selskab og Socialt Partnerskabsnetværk NTS (en mongolsk NGO) – på besøg i Danmark for at udveksle erfaringer. Gruppens otte personer besøgte forskellige organisationer. Onsdag, 20. juni fik Dansk Mongolsk Selskabs medlemmer mulighed for at møde den mongolske gruppe og høre om den seneste politiske, økonomiske og kulturelle udvikling i Mongoliet med underholdende indslag af sang og dans samt fremvisning af produkter fra selvhjælpsgrupperne. [Ger(81):27]

2014

En delegation fra Mongoliet var på besøg under ledelse af udenrigsminister Luvsanvandan Bold. I følget var desuden fru Ochirpurev Nyamsetseg, udenrigsministerens hustru, samt embedsmænd og forretningsfolk. Endvidere deltog HE Zorig Altai, Mongoliets ambassadør til Danmark og fru Gombo Gandisuren, ambassadørens hustru. Den mongolske udenrigsminister og holdet fra Mongoliet var desuden ledsaget af den danske ambassadør til Mongoliet Friis Arne Petersen fra ambassaden i Beijing.

Udenrigsministeren havde ønsket at mødes med medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab, som blev indbudt til et møde 28. maj kl. 13-14 i Asia House, hvor Formanden fortalte om selskabets aktiviteter og Bulgan Njama om projekterne i Mongoliet. Jan Koed og Elisabeth Victoria Friis talte om planerne for det kommende 25 års jubilæum. [Ger(89):26] ■

Rolf Gilberg

Medlemsliste 2015

590 Ole Albertsen	513 Thomas Juel Hansen	536 Erdenechimeg Minjuurdorj
469 Malene Allpass	569 Charlotte Haslund-Christensen	507 Elly Mogensen
7 Gerdi Ammonsens	77 Michael Haslund-Christensen	453 Richard Moore
8 Elsebeth Andersen	76 Søren Haslund-Christensen	124 Finn Morell
10 Lisa Andersen	78 Lotte Haubroe	604 Andreas Morsbøl
12 Marianne Andersen	80 Dorrit Hawkesworth	457 Lise Moth
584 Povl Anker Andersen	82 Feyhan Høllum	126 Nils Finn Munch-Petersen
476 Povl Erik Andersen	599 Poul-Erik Bøge Henriksen	496 Lissi Munk
405 Torben Fersløv Andersen	597 Peter Hjørne	530 John Munro
16 Andreas Dalgas Andreassen	557 Lea Hoff	129 Anne Nielsen
195 Eskil Arnfred	90 Knud Højer	134 Majbritt Tina Nielsen
326 Peter Asboe	410 Lars Højer	135 Bulgan Njama
538 Anne-Marie Baszkiewich	492 Steen Holck	439 Burmaa Nyamaa
21 Ann Fenger Benwell	358 Knud Ole Holm	136 Ove Nysom
22 Benni Berg	85 Lene Holm	445 Rita Olsen
341 Jette Birkbak	435 Mette Louise Holm	545 Kiista Pauly
24 Kirsten Bitsch	450 Rikke Orloff Holm	394 Ellen Pedersen
547 Anna Marie Bohsen	286 Jesper Holst	200 Gitte Pedersen
598 Maria Bonfils	548 Hanne Huber	433 Kimiko Hibri Pedersen
35 Christel Braae	585 Mette Isager	144 Mogens Pedersen
535 Jacob Brandt-Møller	566 Helge Jacobsen	145 Morten Axel Pedersen
478 Karin Brandt-Møller	565 Lone Jacobsen	74 Judith Hard Peilmann
479 Niels Brandt-Møller	96 Annelise Jakobsen	520 Suzanne Pelch
366 Knud Byskov	542 Marianne Jakobsen	293 Anette Petersen
330 Christian U. Christensen	97 Else Vedel Janhøj	146 Leif F. Petersen
202 Ib Dyrhøj Christensen	359 Carlo Jensen	460 Lillian Petersen
374 Wivi Christensen	512 Jessica Chabert Jensen	592 Ojuna Njama Petersen
37 Esben Skytte Christiansen	357 Michael Jespersen	490 Else Poulsen
38 Finn Christiansen	534 Nanna Johnsen	464 Niels Reumert
458 Finn Normann Christiansen	489 Poul H. Jørgensen	601 Rannveig Reumert
582 Solongo Chuluunbaatar	104 Jørgen Juhl	339 Chuka Ringgaard
588 Jes Colding	186 Hanne Jungersen	196 Jørgen Ringgaard
600 Perenlei Dagiimaa	331 Thomas Karlsen	511 Josefine de Roepstorff
603 Joseph Dalley	594 Jesper Klein-Petersen	156 Astrid Schelde
501 Søren Drabæk	459 Ole Kløcker	606 Lise Schou
525 Irene Engelbrecht	451 Jytte Vedel Kløjgaard	572 Bolorchimeg Schultz
527 Undraa Enkhjin	443 Leo Knudsen	573 Ole Schultz
516 Altantsetseg Enkhtaiwan	442 Liff Knudsen	488 Hans Jørgen Serup
452 Myataviin Erdenechimeg	392 Vibeke Knudsen	47 Birgith Sloth
191 Lars Eriksen	108 Find Eddau Kock	159 Kirsten Julie Smådahl
48 Annette Erler	109 Grethe Eddau Kock	517 Gudrun Boel Sørensen
425 Christine Fentz	110 Jan Koed	370 Henning Staur
426 Per Fischer	494 Axel Krebs	66 Charlotte Halved Stensig
373 Ingrid Flejsborg	493 Ove Krebs	519 Steen Svendsen
344 Else Fogde	495 Ruth Krebs	431 Birgit Thaysen
208 Karsten Fogde	383 Benedikte Møller Kristensen	430 Jørn Thaysen
203 Kronprins Frederik	355 Jette Kristensen	463 Joshua Rahbek Thomsen
54 Kurt L. Frederiksen	354 John Kristensen	437 Wendy Rahbek Thomsen
524 Frederik Fredslund-Andersen	317 Peter Skov Kristensen	322 Anne Elisabeth Thrane
285 Hans Fredsted	111 Tove Krogh	321 Henrik Bo Thrane
503 Elisabeth Victoria Friis	424 Rikke Langebæk	323 Poul Fl. Thrane
361 Jette Gade	315 Annelise Larsen	320 Undra Thrane
59 Anita Garbers	114 Niels Henrik Larsen	560 Anne Thyme
310 Dölma Gilberg	116 Bjarne Tage Laursen	421 Gitte Tilsted
61 Rolf Gilberg	117 Gudrun Lefmann	567 Miyasuren Tsend-Ayush
544 Lasse Gottlieb	593 Adam Lett	579 Anne Utzon-Frank
199 Bettina Gram	295 Benedikte V. Lindskog	578 Jakob Utzon-Frank
595 Lene Grønfelt	118 Dorrit Lund	555 Jens Velle
541 Åse Solvej Hansen	529 Else Lundberg	171 Karin Vilien
349 Britta Tvede Hansen	336 Bent Madsen	526 Benjamin Vindum
70 Ebbe A. Hansen	423 Henrik Madsen	540 Hans Vindum
605 Hans-Jørgen Hansen	523 Peter C. Madsen	539 Tove Vindum
71 Jens Asger Hansen	121 Magnus Magnusson	515 Peter Weiss
350 Per Tvede Hansen	340 Tove Magnusson	564 Birgitte Clemmesen With
	586 Helle Th. Maibohm	
	123 Inger Spaabæk Mangor	
	409 Christoffer Melchior	
	408 Marie Riegels Melchior	

196 medlemmer i alt

Dansk Mongolsk Selskabs bestyrelsesmedlemmer 1990-2015

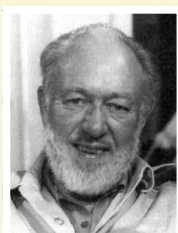
Ann Fenger
Benwell
2000-2001
2011-
Ger(72):8-9

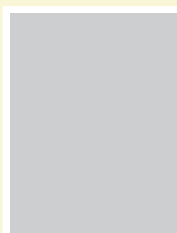
Bettina
Gram
2015-
Ger(92):59

Bulgan
Njama
1990-
Ger(1):39
Ger(47):28

Jørgen
Bitsch
1990-1993
Ger(1):39
Ger(5):2
Ger(42):27
Ger(52):25

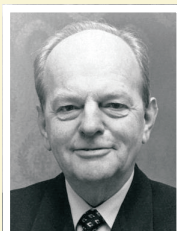
Bent
Gynther
1993-1998

Burmaa
Nyamaa
2013-2015
Ger(53):3-4

Klaus
Ferdinand
1990-2005
Ger(1):39
Ger(52):24

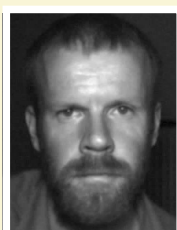
Søren Haslund-
Christensen
1990-2013
Ger(1):32-33,39
Ger(9):31
Ger(44):27
Ger(64):28
Ger(84):25

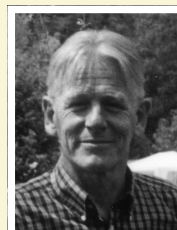
Morten Axel
Pedersen
2004-
Ger(45):27

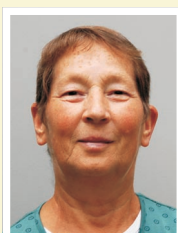
Elisabeth Victoria
Friis
2013-
Ger(91):27

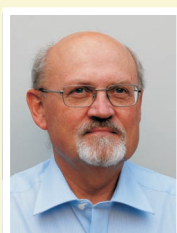
Lars
Højer
2004-
Ger(53):27

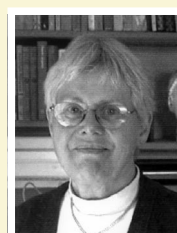
Leif F.
Petersen
1990-
Ger(1):39
Ger(42):27

Anita
Garbers
1999-
Ger(43):27

Jan
Koed
1990-
Ger(1):39
Ger(46):27

Lone
Ross
2002-2003
Ger(40):27

Rolf
Gilberg
1990-
Ger(1):39
Ger(41):2

Gudrun
Lefmann
1992-2003

Henrik Bo
Thrane
2005-
Ger(54):27

Uddeling af medaljer

Under dette punkt fokuserer jeg mest på de medaljer, som er givet til personer med relation til Dansk Mongolsk Selskab.

1996 Den mongolske præsident P. Ochirbat ønskede på den mongolske regerings vegne at give udtryk for sin tilfredshed og anerkendelse af det store arbejde, Dansk Mongolsk Selskab gennem årene har gjort i Danmark og i Mongoliet. Præsident P. Ochirbat valgte at gøre det ved at give nogle medaljer til Dansk Mongolsk Selskab. Da man ikke bare uddeler medaljer til alle, er det ofte formanden, som får tildelt den.

En sådan gestus ville være passende i hundredåret for Henning Haslund-Christensens fødsel og i året, hvor den danske, direkte økonomiske støtte til Mongoliet udløb. Præsidenten ønskede at hædre med æresmedaljen *Nairamdal*, som betyder venskab, og havde valgt at overrække venskabsmedaljen til hofmarskal, kammerherre, generalmajor Søren Haslund-Christensen og museumsinspektør Rolf Gilberg, formand for Dansk Mongolsk Selskab.

Overrækkelsen skete tirsdag, 12. november 1996 ved Mongoliets ambassadør til Danmark, HE J. Hanibal, stationeret i Bruxelles, på Mongoliets konsulat i Danmark, hvor konsul for Mongoliet, Anders Jungersen, var vært. Kun meget få personer i den vestlige verden (Østeuropa fraregnet) var hidtil blevet hædret med denne medalje.

Ambassadør Hanibal fremhævede blandt andet Dansk Mongolsk Selskab, og det store arbej-

de selskabet havde gjort for at synliggøre Mongoliet og for det gode samarbejde, der er med Mongolsk Dansk Selskab og andre institutioner i Mongoliet. Ga-

♦ SØREN HASLUND-CHRISTENSEN, Margrethes hofmarskal, og ROLF GILBERG, museumsinspektør ved Nationalmuseet, Etnografisk Samling, har lige fået 2,4 mio. kr. fra Danida til at hjælpe 4.000 gadebørn i Ulan Bator, Mongoliets hovedstad. Det sker gennem Dansk Mongolsk Selskab. I går fik de for andre indsatser i samme land hver en mongolsk æresmedalje i Mongoliets danske konsulat. Rolf Gilberg med tophat var i sit fineste skrud, hofmarskalen i habit, men hans kone MARIANNE bar en mongolsk hverdagsdragt. Hjemme har hofmarskalen en mongolsk kejsersdragt, hvor hattens top er pyntet med en rubin. Cath/Foto: Mogens Ladegaard

BT 13.11.96

debørnsprojektet blev trukket frem som et godt eksempel på dette samarbejde.

Medaljen består af et hængestykke øverst, som er i blå emalje med en rød stjerne. Medaljen er i sig selv sølvfarvet med grønne grene under håndtrykket. Derover ses den uendelige knude, som er symbolet på langt liv eller noget, der varer evigt. Knuden sammen med håndtrykket er symbol på sammenhold og venskab. [Ger (20):1-3]

1998 Bulgan Njama modtog medaljen »God gerning« fra *Mongolian National Centre for Children*.

1999 Bulgan Njama modtog medaljen »For børn« fra *Mongolian National Centre for Children*.

2000 Bulgan Njama modtog et diplom for at yde en særlig indsats for styrkelsen af børns rettigheder, sociale beskyttelse og udvikling. På den baggrund blev hun udpeget som »Børnenes ven – fremragende indsats« af Mongoliets statsminister og formanden for Mongoliets Nationale Råd for Børn.

2001 Bulgan Njama modtog medaljen og titlen »Fremtrædende medarbejder inden for socialektoren« fra Mongoliets Minister for Social Velfærd.

2008 Bulgan Njama modtog hædersmedaljen »Darkhans Venskab« for at bidrage til udviklingen af Darkhan Uul Aimag af lokalregeringens leder.

2009 Bulgan Njama modtog hædersmedaljen »Erdenet 1976-2006« for at bidrage til udviklingen af Erdenet by af lokalregeringens leder.

2010 7. oktober kom den mongolske præsident Ts. Elbegdorj på officielt besøg i Danmark i spidsen for en delegation af mongolske erhvervsfolk. Under besøget ønskede præsidenten at overrække nogle medaljer for at hædre en række danske statsborgere for deres indsats for at befæste og udbygge det varme venskab mellem Mongoliet og Danmark. Præsidenten overrakte personligt otte medaljer fordelt på tre forskellige grader 8. oktober i *Asia House*. [Ger (74):28]

Venskabsmedaljen *Nairamdal* blev givet til Leif F. Petersen og Jan Koed, begge medlemmer af Dansk Mongolsk Selskabs bestyrelse. Desuden fik to forskere, Peter U. Appel og Rene Forsberg samme medalje.

»Medaljen i anledning af 800 året for grundlæggelsen af Den store Mongolske Stat« blev givet til Erland Kolding Nielsen, direktør for Det Kongelige Bibliotek, til Per Kristian Madsen, direktør for Nationalmuseet og til Rolf Gilberg, formand for Dansk Mongolsk Selskab.

Ordenen »Polar-Stjernen« blev givet til Søren Haslund-Christensen, Mongoliets konsul i Danmark.

Jubilæumsmedaljen for 800 året gives både til mongolske statsborgere og til ikke-mongoler for deres bidrag til udviklingen af særlige sektorer af Mongoliet, også indbefattet internationalt samarbejde. Den mongolske ambassade skrev i sit brev, at Mongoliet værdsætter den indsats medaljetageren har gjort for at fremme og støtte relationerne mellem Mongoliet og Danmark og de to landes befolkninger. Man er yderst tilfreds med den anerkendelse Mongoliet har opnået i den danske befolkning, bl.a. gennem denne indsats.

Medaljen består af et hængestykke dækket af blå emalje, hvorpå der med gult står skrevet »800«. Fra midten af den nederste del af hængestykket hænger den runde medalje (diameter 38 mm) i guld med et portræt af Chinggis Khan. Medaljens navn står skrevet på mongolsk rundt i kanten med årstallet 2006 nederst. På bagsiden står der i relief en oversættelse af medaljens mongolske navn *The 800th Anniversary of Great Mongolian State 2006*. Alle

medaljerne har på bagsiden af hængestykkerne hver sit identifikationsnummer.

Polarstjerneordenen (*Altan Gadas*) består af en sekskantet,

guldbelagt sølvplade med en rytter på forsiden fra Mongoliets rigsvåben udført i emalje. Medaljen har en diameter på 47½ mm og vejer 58 g. Polarstjernen blev skabt i 1937 i en klasse og kan gives til både militærfolk og civile. Der kendes 5 forskellige udgaver af medaljen. Den 3. udgave blev anvendt 1941-70. Den 4. udgave blev brugt 1970-2003, hvorefter den 5. udgave anvendes frem til nu. Der er fremstillet i alt 20.000 medaljer. Polarstjernemedaljen er den højeste mongolske orden, som kan gives til udenlandske statsborgere. Blandt de, som har

modtaget denne medalje, er både USA's præsident Barack Obama og Ruslands præsident Vladimir Putin.

2011 Bulgan Njama modtog en hædersmedalje for den gode indsats for udviklingen af Bayan Ondor Sum, Erdenet by, af lokalstyrets leder og formand for det lokale råd.

2012 Bulgan Njama modtog hædersmedaljen »Nalaikh 90 år« for at bidrage til udviklingen af Nalaikh-distriktet fra lederen af Nalaikh-distriktet og formand for det lokale råd.

2012 Bulgan Njama modtog en hædersmedalje for god indsats i Khan Uul distriktet af Khan Uul distriktets formand for det lokale råd.

2014 Bulgan Njama modtog en hædersmedalje og titlen »Arbejdets ære« for sit bidrag til forbedringen af befolkningens levevilkår. Medaljen tildeltes af Dornogobi Aimag Fagbevægelse.

2014 Bulgan Njama modtog hædersmedaljen »90 år« for sit bidrag til udviklingen af Saincagaan Sum, Dundgobi Aimag, fra lederen af Saincagaan Sums lokalstyre.

Bulgan Njama har også modtaget hædersmedaljer fra Zavkhan Aimag og fra Bayanhongor Aimag ældreorganisation.

Der er flere, som har modtaget medaljer for deres indsats for Mongoliet. Således har Johnny Baltzersen, Elisabeth Andersen, Finn Morell, Jørgen Ringgaard, Jesper Holst modtaget medaljer, men måske er der endnu flere.

RG

Geografisk fordeling af Dansk Mongolsk Selskabs medlemmer														
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Indre København		33							56		22			51
Storkøbenhavn									33		73			44
Nordsjælland		13							17		18			15
Hovedstadsområdet						66	110		106		113	97	100	110
Bornholm						1	1		1		0			0
Sjælland						21	14		13		14		40	24
Fyn						6	7		6		6		4	5
Jylland						30	34		31		38		40	48
Provinzen		15				58	56		51		58	71	84	77
Grønland						3			2				5	4
Europa						5			6				10	14
USA og Mongoliet						3			5				5	
Udlandet		6				11	17		13		7	10	20	18
Total		67	77	102	125	135	183		170	182	178	178	204	205
Institutioner						5								

Dansk Mongolsk Selskabs medlemsblad - Ger					
nr	årgang			sideantal	
	årg	år	måned	nr	år
1	1	1990	oktober	40	40
2	2	1991	marts	42	82
3			oktober	40	
4	3	1992	marts	32	96
5			august	32	
6			december	32	
7	4	1993	marts	32	96
8			maj	32	
9			december	32	
10	5	1994	marts	32	96
11			september	32	
12			november	32	
13	6	1995	februar	32	128
14			august	32	
15			oktober	32	
16			december	32	

17	7	1996	februar	32	128
18			august	32	
19			oktober	32	
20			december	32	
21	8	1997	marts	32	96
22			juni	32	
23			november	32	
24	9	1998	februar	32	128
25			maj	32	
26			august	32	
27			november	32	
28	10	1999	februar	32	128
29			maj	32	
30			august	32	
31			november	32	
32	11	2000	februar	32	128
33			maj	32	
34			august	32	
35			november	32	

36	12	2001	februar	28	112
37			maj	28	
38			oktober	28	
39			december	28	
49	13	2002	februar	28	112
41			maj	28	
42			september	28	
43			november	28	
44	14	2003	februar	28	112
45			juni	28	
46			september	28	
47			december	28	
48	15	2004	februar	28	112
49			maj	28	
50			september	28	
51			december	28	
52	16	2005	februar	28	84
53			juni	28	
54			oktober	28	

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		64	64	57	63	57	62	62	63	57	59
		34	34	32	34	35	35	36	37	32	40
		24	24	24	25	23	22	18	18	20	17
113	104	122	122	113	122	115	119	116	118	110	116
		0	0	1	1	2	1	1	1	1	1
		24	24	22	20	23	25	26	24	22	21
		11	11	9	10	10	12	13	15	14	13
		48	48	38	39	41	44	41	41	39	38
80	78	83	83	70	70	76	82	81	81	76	73
2		5	5	3	4	4	3	4	5	4	4
10		8	8	5	5	2	2	3	4	2	2
		1	1	0	0	2	2	4	1	1	1
12	18	14	14	8	9	8	7	11	10	7	7
205	200	219	219	191	201	199	208	208	209	192	196

Dansk Mongolsk Selskabs årsberetning	
år	Trykt i Ger
1990 1991	Ger(4):29-30
1992	Ger(7):31-32
1993	Ger(10):30-31
1994	Ger(13):29-31
1995	Ger(17):28-31
1996	Ger(21):28-30
1997	Ger(24):29-31
1998	Ger(28):30-31
1999	Ger(32):30-31
2000	Ger(36):26-27
2001	Ger(40):25-27
2002	Ger(44):25-27
2003	Ger(48):26-27
2004	Ger(48):26-27
2005	Ger(55):29-31
2006	Ger(59):33-35
2007	Ger(63):24-27
2008	Ger(67):25-27
2009	Ger(71):23-27
2010	Ger(75):23-27
2011	Ger(79):23-27
2012	Ger(83):23-27
2013	Ger(87):23-27
2014	Ger(91):24-27
2015	Ger(95):

55	17	2006	februar	32	100
56			juni	32	
57/ 58			oktober	36	
59	18	2007	februar	36	120
60			juni	28	
61			oktober	28	
62			december	28	
63	19	2008	februar	28	116
64			maj	28	
65			september	28	
66			december	32	
67	20	2009	februar	28	112
68			juni	28	
69			september	28	
70			december	28	
71	21	2010	februar	28	112
72			juni	28	
73			september	28	
74			december	28	

75	22	2011	februar	28	112
76			juni	28	
77			august	28	
78			december	28	
79	23	2012	februar	28	112
80			maj	28	
81			september	28	
82			december	28	
83	24	2013	februar	28	112
84			maj	28	
85			september	28	
86			december	28	
87	25	2014	februar	28	112
88			maj	28	
89			september	28	
90			december	28	
91	26	2015	februar	28	
92			juni	60	
93					
94					

Love for Dansk Mongolsk Selskab

§ 1: Navn og hjemsted

Selskabets navn er: Dansk Mongolsk Selskab. (Engelsk: Danish Mongol Society). Det har hjemsted i København.

§ 2: Formål

Selskabets formål er:

- (a) at fremme og udbrede kendskabet i Danmark til mongolerne og deres kultur, især i mongolernes kerneområde i Den Mongolske Folkerepublik, Kina og Sovjetunionen.
- (b) at udgive skrifter om mongolerne.
- (c) at være samlingorgan for personer, der interesserer sig for mongoler og deres forhold.
- (d) at fremme og udvikle forbindelserne mellem befolkningen i Danmark og mongolerne.
- (e) at støtte kulturelt arbejde blandt mongoler og skabe forbindelser mellem videnskabelige, kulturelle, faglige og folkelige organisationer i de respektive lande.

§ 3: Uafhængighed

Selskabet er uafhængigt af religiøse, politiske og økonomiske særinteresser.

§ 4: Medlemmer

Enhver privatperson med interesse for mongoler, og som kan acceptere selskabets vedtægter, kan optages som medlem. Indmeldelse og udmeldelse skal ske skriftlig til bestyrelsen. Optagelse afgøres af bestyrelsen, medens eksklusion af medlemmer afgøres på generalforsamlingen.

Har et medlem efter skriftligt påkrav ikke betalt kontingent i 2 år, slettes pågældende uden varsel af medlemslisten, og kan kun optages igen mod at betale sin gæld. Enhver, der modarbejder selskabets formål, kan udelukkes ved beslutning i bestyrelsen. Udelukkelsen kan indankes for generalforsamlingen.

Organisationer, institutioner og arbejdspladser kan efter bestyrelsens godkendelse optages som kollektive medlemmer.

§ 5: Æresmedlemmer

Selskabet kan udnævne æresmedlemmer. Optagelse af æresmedlemmer sker på generalforsamlingen efter forslag fra bestyrelsen.

§ 6: Kontingent

Medlemskontingent er 100 kr årligt. Selskabets økonomiske grundlag er medlemskontingent, samt indtægter ved arrangementer, bidrag og gaver. Æresmedlemmer er fritaget for at betale kontingent. Når særlige forhold gør sig gældende, kan bestyrelsen fritage medlemmer for betaling af kontingent. Medlemskontingent opkræves via postgiro ved regnskabsårets begyndelse. For kollektive medlemmer (organisationer, institutioner og arbejdspladser) aftales kontingent mellem selskabets bestyrelse og pågældende organisation.

§ 7: Regnskabsår

Selskabets regnskabsår følger kalenderåret. Forinden regnskabet forelægges til godkendelse på generalforsamlingen skal det være godkendt af revisoren og forsynet med de anmærkninger denne måtte finde nødvendige. Det reviderede regnskab bør udsendes til medlemmerne med indkaldelsen til generalforsamlingen.

§ 8: Generalforsamling

Generalforsamlingen er selskabets højeste myndighed. Der afholdes ordinær generalforsamling en gang årlig i marts måned. Enhver generalforsamling vælger selv sin dirigent. Generalforsamlingen indkaldes skriftlig med dagsorden og med mindst 3 ugers varsel. Lovændringsforslag skal altid medfølge indkaldelsen til den pågældende generalforsamling. På den ordinære generalforsamling aflægger formanden bestyrelsens beretning og kassereren forelægger selskabets regnskab til godkendelse. Der foretages ved almindelig stemmeflerhed valg af ordinære bestyrelsesmedlemmer i stedet for de afgående og af revisor. Afstemningen om bestyrelsesvalg kan på forlangende af bestyrelsen eller 25% af medlemmerne ske skriftlig. Stemmeret på generalforsamlingen udøves personligt og kun af medlemmer, som har betalt kontingent.

Forslag, der af medlemmerne ønskes taget på dagsorden for den ordinære generalforsamling, skal skriftlig indsendes til bestyrelsen senest 31. januar.

Forslag af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede medlemmer godkendelse. Opnår forslaget ikke kvalificeret flertal skal der med 1 måneds varsel indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, hvor forslaget kan vedtages med 2/3 af de afgivne stemmer uden hensyn til det fremmødte antal medlemmer.

§ 9: Dagsorden

Den ordinære generalforsamling forløber efter følgende dagsorden:

- (1) valg af dirigent
- (2) formandens beretning om selskabets aktivitet i det forløbne år
- (3) kasseren fremlægger det reviderede regnskab
- (4) fastsættelse af kontingent
- (5) valg af bestyrelsesmedlemmer
- (6) valg af suppleanter
- (7) valg af revisor
- (8) indkomne forslag
- (9) eventuelt

§ 10: Ekstraordinær generalforsamling

Ekstraordinær generalforsamling afholdes senest en måned efter, at 25 stemmeberettigede medlemmer i anbefalet brev til bestyrelsen har fremsat ønske derom med angivelse af dagsorden. Bestyrelsen kan iøvrigt indkalde til ekstraordinær generalforsamling så ofte den skønner det nødvendigt.

§ 11: Bestyrelsen

Selskabets bestyrelse vælges af generalforsamlingen og konstituerer sig med formand, næstformand, kasserer og sekretær. Valgbare er medlemmer som har betalt kontingent og været medlem af selskabet i mindst et år. Bestyrelsen består af mindst 5 medlemmer (højest 9 medlemmer). Der vælges desuden 1 (2) suppleant(er). Ordinære bestyrelsesmedlemmer vælges for 2 år af gangen, suppleanter for 1 år af gangen. Hvert år afgår halvdelen af bestyrelsen efter tur. Genvalg kan finde sted. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsens beslutninger træffes ved stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Bestyrelsen fører ved sin formand eller sekretær en forhandlingsprotokol, hvor i der optages meddelelser om, hvad der sker af beslutninger og vigtige aktiviteter på møder og ved generalforsamling.

§ 12: Udtalelser

Hvis der af medlemmer eller udenforstående aføskes selskabet udtalelser om mongolske spørgsmål, må sådant ske gennem bestyrelsen. Denne indkalder da, om fornødent til et møde, på hvilket sagen sættes under debat. Såfremt bestyrelsen eller et flertal af forsamlingen ønsker det, vælges der blandt medlemmerne et udvalg, som sammen med bestyrelsen behandler sagen. Bestyrelsen indsender, efter at sagen

er behandlet færdigt, besvarelsen til vedkommende forespørger, hvilken besvarelse også meddeles medlemmerne.

§ 13: Medlemsmøder

Udover generalforsamling afholdes mindst et møde om foråret og et om efteråret med foredrag, film og/eller diskussion om emner, der vedrører selskabets formål. Til almindelige møder kan medtages gæster mod betaling af et gæstekort på 20 kr. Indkaldelse til møderne skal så vidt muligt ske skriftlig med mindst 8 dages varsel.

§ 14: Tidsskrift

Der udgives et medlemsblad med navnet GER. Det skal oplyse om kulturhistoriske forhold og andre meddelelser om mongolerne. Bestyrelsen vælger en redaktør, som ikke behøver at være medlem af bestyrelsen, men skal være det af selskabet. Tidsskriftet udgives efter bestyrelsens bestemmelse.

§ 15: Nordisk samarbejde

Det er selskabets hensigt at samarbejde med tilsvarende organisationer i de nordiske lande. En generalforsamling kan vedtage en sammenslutning til et Skandinavisk Mongol Selskab.

§ 16: Selskabets opløsning

Selskabets opløsning kan kun vedtages på en generalforsamling, hvor mindst 2 tredjedele af medlemmerne er tilstede, og at der er et kvalificeret flertal på mindst 2/3 af samtlige selskabets medlemmer for beslutningen. Selskabets arkiv bør havne i et passende offentligt arkiv i tilfælde af opløsning. Selskabets aktiver skal ved opløsning bruges i formålets ånd bestemt af den afsluttende generalforsamling.

§ 16: Stiftelse

Disse love er vedtaget på den stiftende forsamling, søndag 17. juni 1990.

*Underskrevet af Rolf Gilberg,
Formand for Dansk Mongolsk Selskab*

Vedtægterne blev ændret og vedtaget på en ekstraordinær generalforsamling lørdag, 20. november 1999. De nugældende love medfølger som indstik i dette nummer af Ger.

Møder i DMS 1990-2015

- ▲ = dato
 ■ = sted
 ● = tema
 ☺ = antal deltagere

MEDLEMSMØDE 0:

- ▲ 17. juni 1990.
 ■ Fuglebo, Frederiksberg (= Frb.).
 ● **Stiftende forsamling.**
 ☺ 4

MEDLEMSMØDE 1:

- ▲ Lørdag, 1. dec. 1990, kl 19.
 ■ Det Røde Rum, Christianhavn.
 ● **Festmiddag med foredrag af:**
 (a) torgut-mongolen *Bache* om hans folk og dets kultur i Xinjiang (Kina), ledsaget af egen video.
 (b) *Søren Haslund-Christensen* om sin rejse til Mongoliet sommeren 1990 ledsaget af egne lysbilleder.
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 2:

- ▲ 8. marts 1991, kl 19:30.
 ■ SL, Brolæggerstræde 9, Kbh.
 ● (a) *Jørgen Bitsch: Arhangai - Den hvide Sø.* Med fine billeder om en interessant rejse.
 (b) Ambassadør *Ochirbal* talte om den nuværende situation i Mongoliet. Ambassaden lå i London, hvorfra den også dækkede Norden. Ochirbal var en god taler. Hans indlæg blev fulgt af en livlig diskussion.
 ☺ 25

MEDLEMSMØDE 3:

- ▲ Fredag, 29. nov. 1991, kl 20.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● **Om rejser i Mongoliet.**
 (a) *Charlotte Halved*: Min rejse til Hovsegol i det nordlige Mongoliet. Halved var agronomstuderende og havde besøgt Hovsegol området for at se på malkning, mælkeproduktion og andet inden for kvægavl.
 (b) *Bulgan Njama* og *Rolf Gilberg*: **Fjerde Danske Centralasiatiske Ekspedition til Mongoliet 1991.** Om en rejse til Ulaanbaatar og Karakorum i det centrale Mongoliet for bl.a. at indkøbe en ger til Nationalmuseet.
 ☺ 20

MEDLEMSMØDE 4:

- ▲ Fredag, 28. februar 1992, kl 19:30.
 ■ Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Frb.
 ● *Ole Bruun*, antropolog: **Mongoliets administrative og politiske opbyg-**

ning samt de sidste få års forandringer.

MEDLEMSMØDE 5:

- ▲ Lørdag, 4. april 1992, kl 15.
 ■ Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling.**
 (b) *Bent Gynther*: **Om min bog om Mongoliet.** Gynther talte om sin rejse til Mongoliet og om at lave skolebog om Mongoliet.

MEDLEMSMØDE 6:

- ▲ Onsdag, 24. juni 1992, kl 19.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.
 ● (a) *Behbat Hasbazar*, viceudenrigsminister: **Mongoliets nuværende situation.**
 (b) *Rolf Gilberg*, mus.insp., Nationalmuseet: **Mongolerne - steppens nomader.** Omvisning i særudstillingen.

MEDLEMSMØDE 7:

- ▲ Fredag, 16. okt. 1992, kl 19.
 ■ Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Frb.
 ● **Besøg** af medlemmer fra det mongolske parlaments sekretariat: *Jargalantyn Elbegsaihan* (vicedirektør); *Dashdorjiin Ganbold* (juridisk rådgiver); *Purevdorjiin Tumurbaatar* (rådgiver i udenrigsrelationer).
 [Ger(6):12-14]
 ☺ kun få, indkaldelse med kort varsel.

MEDLEMSMØDE 8:

- ▲ 5. feb. 1993, kl 20.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Anita Garbers*: **Blandt gæstfri nomader.** Garbers fortalte ledsaget af lysbilleder om sin vandregroupes Mongolirejse 1992. [Ger(6):24]

MEDLEMSMØDE 9:

- ▲ 13. marts 1993, kl 18-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling.**
 (b) Gæst fra Mongoliet: *A. Erdenecheleg*.
 (c) Video fra Mongoliet.
 (d) Forårsfestmiddag.

MEDLEMSMØDE 10:

- ▲ 15. maj 1993, kl 14.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.
 ● *Rolf Gilberg*, mus.insp., Nationalmuseet: **Mongolerne - steppens nomader.** Omvisning i særudstillingen.
 ☺ 15

MEDLEMSMØDE 11:

- ▲ 6. nov. 1993, kl 15-17.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.

- **Besøg** af 6 mongoler. De unge studerende fortalte om deres studieophold i Danmark og besvarede spørgsmål om Mongoliet: *Nattsadorj Batjargal* (σ) Nordisk Landboskole, Odense; *Baljinyarn Magsar* (σ) Nordisk Landboskole, Odense; *Shimid-dorzijn Tungalagsaikhan* (♀) Dalum Tekniske Skole, Odense; *Sanjimyatav Seetseekhen* (♀) Dalum Tekniske Skole, Odense; *Sarodiin Tsesegee* (♀) Dalum Tekniske Skole, Odense; *Hashbatiin Giima* (♀) Dalum Tekniske Skole, Odense.

MEDLEMSMØDE 12:

- ▲ Søndag, 20. marts 1994, kl 12:30.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling.**
 (b) Kl 13:30 kunne de fremmødte medlemmer sammen med museets gæster se filmen **Urga** i Nationalmuseets biograf.

MEDLEMSMØDE 13:

- ▲ Fredag, 6. maj 1994, kl 19:30.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Birgith Sloth*, Biolog: **Mongoliet og Gobiørkenen.** Sloth talte på grundlag af 2 rejser til Mongoliet i 1993, dels om sin deltagelse i et Danida-projekt om økoturisme juni-juli, dels om et dyrebeskyttelsesprojekt (gobibjørnen) september.

MEDLEMSMØDE 14:

- ▲ Onsdag, 25. maj 1994, kl 19:30.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.
 ● *Johnny Baltzersen*: **Danmarks Lærerhøjskoles undervisningsprojekt i Mongoliet.**
 ☺ 7

MEDLEMSMØDE 15:

- ▲ Tirsdag, 13. sep. 1994, kl 19-22.
 ■ Nationalmuseet, Kbh.
 ● **Besøg:** Hr. *N. Bagabandi*, formanden for det mongolske parlament, var på besøg med en gruppe på 5: 2 parlamentsmedlemmer, *Adillbish* og *Alga*, samt *Altangered*, leder af afdelingen for udenrigsrelationer, og 2 sikkerhedsfolk. Efter en omvisning i Nationalmuseets mongoludstilling gav formanden N. Bagabandi en situationsbeskrivelse af nuets Mongoli.
 [Ger(12):8-9]
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 16:

- ▲ Mandag, 21. nov. 1994, kl 20.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Ann Fenger Benwell*, antropologen: **UNESCO-arbejde i Mongoliet for at**

gøre kvinder i Gobi interesseret i at modtage efteruddannelse.

☺ 35

MEDLEMSMØDE 17:

- ▲ Tirsdag, 24. jan. 1995, kl 20.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- *Rolf Gilberg: Mongolernes historie.*

☺ 18

MEDLEMSMØDE 18:

- ▲ Lørdag, 18. marts 1995, kl 15.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- (a) **Ordinær generalforsamling.** [Ger(14): 30-31]
- (b) *Gudrun Lefmann: Blandt vildheste i Mongoliet.* Lefmann talte med dias om sin hesteforskning i Mongoliet sammen med Bulgan Njama.
- (c) **Festmiddag**, hvor *Søren Haslund-Christensen* hold festtale.

☺ 30

MEDLEMSMØDE 19:

- ▲ Lørdag, 29. april 1995, kl 20.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- *Niels Finn Munch-Petersen*, antropolog: **Naturfremmende turistudvikling i Mongoliet.** Om økoturisme i Mongoliet.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 20:

- ▲ Lørdag, 20. maj 1995, kl 20.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- *Jan Koed*, arkitekt: **Mongolsk byggeskik og arkitektur.** Koed talte ledsaget af dias om mongolsk arkitektur.

☺ 30

MEDLEMSMØDE 21:

- ▲ Lørdag, 14. okt. 1995, kl 15-17.
- Nationalmuseet, Kbh.
- *Søren Haslund-Christensen*, hofmarskal, og generalkonsul *Anders Jungersen*: **Sommerens Rejse til Mongoliet sommer 1995.** Blandt andet besøgte de den gård, danskerne oprettede i 1923 i Bulguntal.

☺ 35

MEDLEMSMØDE 22:

- ▲ Lørdag, 11. nov. 1995, kl 15-17.
- Nationalmuseet, Kbh.
- *Ole Odgaard*: **Dansk bistand i Mongoliet.** Netop hjemvendt efter at have etableret og administreret dansk bistand til Mongoliet i perioden 1992-95 talte han om det danske bistandsprogram, dets resultater og samarbejdet med mongolerne.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 23:

- ▲ Lørdag, 9. dec. 1995, kl 15-17.
- Nationalmuseet, Kbh.
- *Ngawang Lobsang*, tibetaner: **La-maismen.** Han er forfatter til bogen *Tibet mit usynlige fædreland.*

☺ 15

MEDLEMSMØDE 24:

- ▲ Torsdag, 15. feb. 1996, kl 20.
- Danmarks Lærerhøjskole, Emdrupvej 101, Kbh.
- *Ulla Ambrosius Madsen* og *Johnny Baltzersen*, begge ansat ved Danmarks Lærerhøjskole: **Danmarks Lærerhøjskoles uddannelsesprojekt i Mongoliet.**

☺ 20

MEDLEMSMØDE 25:

- ▲ Lørdag, 9. marts 1996, kl 15-18.
- Nationalmuseet, Kbh.
- (a) **Ordinær generalforsamling.**
- (b) *Bulgan Njama*: **Status på projektet Gadebørn i Ulaanbaatar.**
- (c) Videofilm *The Forgotten Future* om gadebørn i Ulaanbaatar.

☺ 30

SÆRARRANGEMENT

Filmuge med mongolske film på Nationalmuseet. En gratis billet til hvert medlem.

MEDLEMSMØDE 26:

- ▲ Tirsdag, 30. april 1996, kl 20.
- Danmarks Lærerhøjskole, Emdrupvej 101, Kbh.
- *Kim Minke*, Journalisthøjskolens rektor, Århus: **Massemedier og demokrati i Mongoliet.**

☺ 25

MEDLEMSMØDE 27:

- ▲ Lørdag, 18. maj 1996, kl 16-18 og 19-23.
- SL, Brolæggerstræde 9, Kbh.
- (a) *Søren Thyno*, læge: **Sundhedstilstanden og TB problemer i Mongoliet.**
- (b) **Forårsfestmiddag.**

☺ 30

MEDLEMSMØDE 28:

- ▲ Søndag, 6. okt. 1996, kl 15-18.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- (a) *Jens Asger Jensen* og *Bulgan Njama*: **Gadebørns Projekt i Ulaanbaatar.** Om deres rejse til Mongoliet for at undersøge mulighederne for at gennemføre projekt »Gadebørn«.
- (b) *Rolf Gilberg*: **Henning Haslund-Christensen 100 år fejret i Mongoliet.**

et. Om sin rejse til Mongoliet i anledning af Henning Haslund-Christensen 100 år.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 29:

- ▲ Lørdag, 30. nov. 1996, kl 15-18.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- (a) *Ole Hybel Hansen*, Dansk Industri: **Dansk erhvervsfremstød i Mongoliet.**
- (b) *Knud Mortensen*: **Danidas støtte til reform af Mongoliets grundskolesystem.** Mødet handlede om Danidas arbejde i Mongoliet i anledning af Udenrigsministerens besøg i Mongoliet august 1996.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 30:

- ▲ Søndag, 8. dec. 1996, kl 15-17.
- Nationalmuseet, Kbh.
- **Besøg:** Møde med 6 mongoler på studiebesøg fra Miljøministeriet og Center for Nomadestudier i forbindelse med et Danida / Danagro projekt om opbygning af et naturresурсeforvaltningssystem i Mongoliet.

MEDLEMSMØDE 31:

- ▲ Lørdag, 25. jan. 1997, kl 15-18.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- *Klaus Ferdinand*, etnograf, Moesgård Museum: **Mongoler i Afghanistan.**

☺ 30

MEDLEMSMØDE 32:

- ▲ Lørdag, 22. feb. 1997, kl 15-18.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- (1) *Morten A. Pedersen*, etnografistuderende: **Ekspedition Trans-Mongoliets vinterophold blandt Tsantang, de mongolske rensdyrnomader.** Ledsaget af egne dias.
- (2) *Kirsten Smådahl*, Norge: **Uldkursus med i bagagen.** Smådahl fortalte om filtfremstilling i Selenge Aimag ledsaget af egne dias.

☺ 35

MEDLEMSMØDE 33:

- ▲ Lørdag, 22. marts 1997, kl 15-23.
- Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
- (a) **Ordinær generalforsamling.**
- (b) *Håkan Wahlquist*, Intendent, Folkens Museum i Stockholm: **Sven Hedin Ekspedition 1927-1928 til Indre Mongoli og Xinjiang.** Wahlquist viste en film om ekspeditionen, hvori Henning Haslund-Christensen deltog.
- (c) **Forårsfestmiddag.**

☺ 32

MEDLEMSMØDE 34:

▲ Lørdag, 8. nov. 1997, kl 14-17.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Christel Braae*, etnograf: **Rejse til Mongoliet**. Braae talte ledsaget af lysbilleder om sin rejse til Mongoliet august 1997, blandt andet om 7. Internationale Mongolist Kongres og Naadam i Hentii.

© 34

MEDLEMSMØDE 35:

▲ Tirsdag, 25. nov. 1997, kl 19-21.

■ Experimentarium, Tuborg Havnevej, Hellerup.

● Dinosaurudstilling: **Dinosauer, æg og unger**.

© 36

MEDLEMSMØDE 36:

▲ Torsdag, 8. jan. 1998, kl 19-22.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Bulgan Njama*: **Gadebørns Projektet i Ulaanbaatar**. Om DMS' projekt ledsaget af dias og video.

© 30

MEDLEMSMØDE 37:

▲ Lørdag, 21. feb. 1998, kl 15-17.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● (a) *Annette Erler*: **Mongolsk musik**. Erler gav prøver på mongolsk musik.

(b) *Michael Hauser*: **Mongolsk musik indsamlet af Haslund**. Hauser gav eksempler på mongolsk musik fra 1930'erne.

(c) *Bolette Schiøtz*: **Mongolsk strubesang**. Schiøtz gav prøver på overtonesang.

MEDLEMSMØDE 38:

▲ Lørdag, 14. marts 1998, kl 16-17.

■ SL, Brolæggerstræde 9, Kbh.

● (a) **Ordinær generalforsamling**. [Ger(24):29-31]

(b) *Ann Benwell*, antropolog: **Skik følge eller land fly. Oplevelser i Gobi**. Foredrag med lysbilleder om 3 års arbejde på et Unesco-projekt med uformel uddannelse af kvinder i hele Gobi-området. Benwell talte om oplevelser og erfaringer fra et års ophold i Sainshand, aimag-center for Dornogobi, og fra rejser med fokus på takt og tone i mongolske hjem. [Ger(25):26-29; Ger(26):7-13]

(c) **Forårsfestmiddag**.

© 30

MEDLEMSMØDE 39:

▲ Lørdag, 18. april 1998, kl 15-17.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Dr. Rinchen Barsbold*, Mongoliet:

Jagt på fossile dinosaurer i Mongoliet. Barsbold var i Danmark for at nedtage en dinosaurudstilling på Experimentarium.

MEDLEMSMØDE 40:

▲ Lørdag, 16. maj 1998, kl 15-17.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Rene Hansen* og *Leif F. Petersen* fremviste en video: **Gadebørn i Ulaanbaatar**. Rene Hansen havde lavet denne film.

MEDLEMSMØDE 41:

▲ Lørdag, 7. nov. 1998, kl 10.

■ Palads Biograf, Kbh.

● (a) Filmen **Aligermas Eventyr** blev vist ved en specialforestilling, som Dansk Mongolsk Selskabs medlemmer blev gratis indbudt til. [Ger(27):20-22]

(b) Samme dag kl 15-17

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Andra Lasmanis*, instruktør og producent *Mikael Opstrup*: **Om at lave filmen Aligermas Eventyr**. Foretagsholderne talte spændende og levende om filmen og om, hvordan det var at lave film på de uendelige stepper og de mange problemer, man ikke kunne forudse.

MEDLEMSMØDE 42:

▲ Lørdag, 5. dec. 1998, kl 15.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Jørgen Ringgaard*, journalist: **Krise i Mongoliet? - Politisk, økonomi og medier i 1998**. Dette foredrag blev ikke afholdt, da Ringgaard blev forhindret af dårligt vejr i at nå frem. De få fremmødte fik vist den nyeste video om gadebørnsprojektet fremstillet for Socialpædagogernes Landsforbund.

© 15

MEDLEMSMØDE 43:

▲ Lørdag, 6. feb. 1999, kl 15.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Bulgan Njama*: **Gadebørn i Ulaanbaatar**. Njama talte om arbejdet med gadebørnsprojektet, om 2 års resultater og visionerne for videreførelse af projektet. Der blev vist en video om gadebørnene.

MEDLEMSMØDE 44:

▲ Lørdag, 13. marts 1999, kl 15.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

(a) **Ordinær generalforsamling**.

(b) *Jørgen Ringgaard*, journalist: **Fri Presse Projektet og den nyeste politiske udvikling i Mongoliet**. Ringgaard gav en oversigt over den politi-

ske udvikling i Mongoliet siden valget og systemskiftet i 1996 med særlig vægt på det sidste års udvikling. (c) **Forårsfestmiddag**.

MEDLEMSMØDE 45:

▲ Lørdag, 24. april 1999, kl 15.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Hans Hendrik Sass* (LOK): **Danida inspirerede landboforeninger i Mongoliet**.

MEDLEMSMØDE 46:

▲ Søndag, 31. okt. 1999, kl 14.

■ Nationalmuseet, Kbh.

● *Uradyn E. Bulag*, mongol fra Indre Mongoliet: **Nationalism and Hybridity in Mongolia**. Bulag talte på engelsk om sin bog med samme titel. Bulag er uddannet i Cambridge og bor i USA. [Bogen er anmeldt i Ger(31):27-30]

MEDLEMSMØDE 47:

▲ Lørdag, 20. nov. 1999, kl 14.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● (a) **Ekstraordinær generalforsamling**, hvor der blev vedtaget ændringer i selskabets love. [Ger(32):17-18]

(b) *Signe Gundersen*: **På hesteryg igennem Mongoliet**. Ledsaget af dias.

MEDLEMSMØDE 48:

▲ 12. feb. 2000, kl. 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Anne og Ulrik Harder*: **På hesteryg i Mongoliet - Team 2000**. *Team 2000* er en gruppe danskere, der med Lene Rishede i spidsen har sat sig som mål at ride 5 mongolske heste fra Mongoliet til Danmark. Rishede påbegyndte sammen med Mette Mortensen det lange ridt mod vest. 3 måneder senere blev Mortensen afløst af Anne og Ulrik Harder. De red ca. 850 km i det vestlige Mongoliet fra først i august til midt i oktober 1999. Ledsaget af dias.

MEDLEMSMØDE 49:

▲ Lørdag, 18. marts 2000, kl 14.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● (a) **Ordinær generalforsamling**.

(b) *Peter Kristensen*: **Besøg af mongolske socialrepræsentanter i Aalborg 1997 og i maj 1998**. Kristensen talte om at være konsulent i Ulaanbaatar på »Projekt Udsatte Grupper« og om sit syn på det nu afsluttede gadebørnsprojekt og dets fremtid.

(c) **Forårsfestmiddag**.

© 35

MEDLEMSMØDE 50:

▲ Lørdag, 6. maj 2000, kl 15.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Jesper Holst*, prof. ved Danmarks Lærerhøjskole: **Projekt Udsatte Grupper og Skoleudvikling Projekt**. Holst talte også om at tage hensyn til de kulturelle og samfundsmæssige rammer under projekternes gennemførelse. [Ger(34):10-14]
 ☺ 4

MEDLEMSMØDE 51:

▲ Lørdag, 30. sep. 2000, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Ole Bruun*, antropolog: **Feltarbejde blandt mongolske nomader**. Bruuns feltarbejde var blandt nomadehyrder i Arkhangai-provinsen i det centrale Mongoliet. Feltarbejdet undersøgte hyrdernes generelle livsbetingelser efter kooperativernes sammenbrud og Mongoliets overgang til markedsøkonomi i begyndelsen af 1990'erne. [Ger(34):5]

MEDLEMSMØDE 52:

▲ Lørdag, 21. okt. 2000, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Rolf Gilberg*, mus.insp.: **Mongolernes nationaldragt**. Aflyst pga. sygdom.

MEDLEMSMØDE 53:

▲ Lørdag, 4. nov. 2000, kl 15-17.
 ■ Nationalmuseets biograf, Kbh.
 ● **Hundenes Land - State of Dogs**. Filmen varede 87 minutter. I Ulaanbaatar blev en omstrejfende hund skudt på gaden. Ifølge mongolsk tradition vil en sådan hund blive genfødt som menneske, og i ventetiden inden næste reinkarnation ser hunden tilbage på sit liv som hund. [Ger(34):8-9]

MEDLEMSMØDE 54:

▲ 24. nov. 2000, kl 18-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● **Dansk Mongolsk Selskab 10 år**. Ambassadør *Shukher Altangerel*, Bruxelles var hovedtaler under midagen. [Ger(36):8-9]

MEDLEMSMØDE 55:

▲ Lørdag, 10. marts 2001, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling**. (b) *Leif F. Petersen*: **Mongoliet netop nu - kulden**. Petersen, som netop havde været i Mongoliet sammen med et kamerahold, talte om sine indtryk fra rejsen og om mulighederne for at hjælpe de nødstedte nomadefamilier. Petersen viste dias af ska-

derne og talte om, hvad selskabet agtede at gøre ved problemet. Petersen talte også om sit personlige forhold til Mongoliet og mongolerne. [Ger(37): 3-14]

Selskabets fejrede sit 10 års jubilæum 24. nov. 2000.

MEDLEMSMØDE 56:

▲ Lørdag, 21. april 2001, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Lene Rishede*: **Det moderne menneske som nomade**. 5 unge danskere ville udfordre sig selv og hinanden ved at tage på en flere 1000 km lang rejse på hesteryg fra Mongoliet til Danmark. Ekspeditionen begyndte i foråret 1999 og varede til efteråret 2000. De mongolske heste klarede turens 8000 km og græsser nu fredeligt på Feddet ved Faxe. Rishede talte om den lange og dramatiske rejse ledsaget med dias fra turen.

MEDLEMSMØDE 57:

▲ Lørdag, 15. sep. 2001, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Anita Garbers og Jan Koed*: **Friske indtryk fra steppen**. I juli besøgte en gruppe danskere Mongoliet. Fra Ulaanbaatar med fly til Khovsgolsøen i det nordlige Mongoliet. Turen tilbage til hovedstaden foregik med minibus og jeep. Man fejrede Naadam i Erdenbulgan og gjorde ophold på »Danskervej«, hvor mongolerne satte en mindesten for de danskere, der i 1923 oprettede en forsøgsgård på stedet. Foredraget blev ledsaget af dias. [Ger(38):22-24]

MEDLEMSMØDE 58:

▲ Lørdag, 27. okt. 2001, kl 15-17.
 ■ Danmarks Pædagogiske Universitet, Emdrupvej 101, Kbh.
 ● *Johnny Baltzersen*: **Støtte til skoler på landet**. Projekter omfatter 40 skoler i Mongoliet med fokus på udvikling af undervisningsmaterialer og efteruddannelse af lærere. Der ydes støtte til reparationer og forbedringer

af skolebygninger. Baltzersen talte om det projekt, som Dansk Mongolsk Selskab har i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitet. [Ger(38):28]
 ☺ 7

MEDLEMSMØDE 59:

▲ Lørdag, 19. jan. 2002, kl 14-16.
 ■ Vester Vov Vov, Absalonsgade 5, Kbh.
 ● **The Wild East - Portræt af en storbynomade**. En film om det vinterkolde Ulaanbaatar, hvor to unge hustlere forsøger at skabe sig en meningsfyldt tilværelse i et samfund præget af indre modsætninger. *Michael Haslund-Christensen* optog filmen *on location* sidste vinter. Efter særforevisningen (dansk urpremiere) samlede Michael Haslund sine medarbejdere i caféen til en tak og en snak om, hvordan det var at optage filmen. [Ger(39):24-25; Ger(40):24-25]
 ☺ 45

MEDLEMSMØDE 60:

▲ Lørdag, 23. feb. 2002, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Kurt L. Frederiksen*: **Manden i Mongoliet**. Frederiksen talte om sin nye bog *Manden i Mongoliet*, som handler om Henning Haslund-Christensen. [Ger(39): 22-23; Ger(40):20-21]
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 61:

▲ Lørdag, 16. marts 2002, kl 15-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling**. (b) Video om Mongoliet pga. afbud fra sangerinden Søs Fenger, som skulle have talt om sin medvirken i et TV-program fra Mongoliet. (c) **Forårsfestmiddag**.
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 62:

▲ Lørdag, 20. april 2002, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *René Bo Hansen*, instruktør og fotograf: **Migas rejse**. Hansen talte om og viste sin film *Migas rejse*. Hansen talte også om problemer ved at optage filmen i Mongoliet. Filmen viser gadebørnenes barske tilværelse i Ulaanbaatar. De medvirkende børneskuespillere er virkelige gadebørn fra Damost. Filmen er produceret i samarbejde med Dansk Mongolsk Selskab og Mongolsk Dansk Selskab. [Ger(40):23]
 ☺ 10

MEDLEMSMØDE 63:

▲ Lørdag, 23. sep. 2002, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Finn Tobiesen og Uffe Burup Petersen: Vandkraft til Erdenebulgan.* Siden 1996 har Organisationen for Vedvarende Energi (OVE) arbejdet med at etablere et vandkraftanlæg i Erdenebulgan på initiativ af medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab. Projektets leder Finn Tobiesen fra OVE talte om projektets baggrund og perspektiverne for Erdenebulgan efter etablering af kraftværket, mens Uffe Burup Petersen fra ingeniørfirmaet ISC redegjorde for anlæggets tekniske aspekter og projekteringsfasen. Ledsaget af egne billeder og tegninger. [Ger(42):8-10;Ger(47):10-11]
 ☺ 7

MEDLEMSMØDE 64:

▲ Lørdag, 2 nov. 2002, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Benedikte Møller Kristensen, antropologstuderende: Antropologiske studier af rensdyrnomader.* Rensdyrnomaderne i Mongoliets nordvestlige hjørne har med god grund virket dragende på de fleste med interesse for Centralasiens folkeslag. Kristensen tog ud for at lære dette folk og dets skikke at kende. Ledsaget af egne lysbilleder. [Ger(42):11-14; Ger(43):13-15;Ger(44):12-13]
 ☺ 25

MEDLEMSMØDE 65:

▲ Lørdag, 23. nov. 2002, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Gudrun Lefmann: Vildheste og tamheste i Mongoliet.* Hestekulturen stammer fra den centralasiatiske steppe. Ikke alene fik man tamhesten, man lærte også at bruge hesten som ridedyr. Nogle lærte tilmeldt at udnytte hoppemælken. Lefmann øste af sin store viden om heste ledsaget af egne dias.
 ☺ 20

MEDLEMSMØDE 66:

▲ Lørdag, 25. jan. 2003, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Bulgan Njama, projektleder: Vore mongolske projekter.* Dansk Mongolsk Selskab har gennem mange år ydet støtte til vanskeligstillede grupper i Mongoliet under overskriften »Udsatte grupper«. Njama gjorde status over de igangværende aktiviteter og viste en mongolsk-produceret film om projekterne. [Ger(47):24-26]

MEDLEMSMØDE 67:

▲ Lørdag, 8. marts 2003, kl 15-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling.**
 (b) *Jutta Helles, projektchef: Images of Asia.* Helles talte om de kommende planer for festivalen med særlig henblik på Mongoliet.
 (c) Film med Julia Roberts besøg i Mongoliet.
 (d) **Forårsfestmiddag.**

MEDLEMSMØDE 68:

▲ Lørdag, 26. april 2003, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Gerner Thomsen: Blandt nomader og ørnejægere.* Thomsen talte om oplevelser fra 3 rejser rundt i Mongoliet ledsaget af dias. Thomsen er en fremragende fotograf, der har blik for de store landskaber. Han har blandt andet besøgt kasakh-nomaderne og fulgt dem på jagtture i den fjerne aimag, Bayan-Ölgii. [Ger(44):3-7]

MEDLEMSMØDE 69:

▲ Lørdag, 27. sep. 2003, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Liza Schmidt, lærer: Højskoleophold på steppen.* 9 unge danskere rejste i maj til Mongoliet. Arranger af kurserne og studieopholdene var Haslev udvidede Højskole. Schmidt og et par af de øvrige rejse-deltagere talte ledsaget af dias om opholdet i Ulaanbaatar og gruppens 3.000 km lange tur sammen med mongolske spejdere.

MEDLEMSMØDE 70:

▲ Lørdag, 25. okt. 2003, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Mette Holm, journalist: En journalistisk vinkel.* Holm har besøgt Mongoliet med jævne mellemrum siden optakten til det første demokratiske valg i 1992. Senest i 2002, da hun var med ude for at se, hvad Damosts første hold socialpædagoger havde fået bygget op. Hun var med på turen rundt til nogle af projekterne og mødte gadebørn og andre, der har fået glæde af indsatsen. [Ger(43):23-25]

MEDLEMSMØDE 71:

▲ Lørdag, 29. nov. 2003, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Morten Kjærø (direktør for Institut for Menneskerettigheder) og Zoljargal Gantumur (Mongoliets Menneskeretskommission, oprettet 2001): Menneskerettigheder og Mongoliet.* Zoljargal opholder sig for tiden i Danmark som forskningsstipendiat

på Institut for Menneskerettigheder, hvor hun forsker i medier og menneskerettigheder.

MEDLEMSMØDE 72:

▲ Lørdag, 21. feb. 2004, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● *Lars Højer (University of Cambridge) og Morten A. Pedersen (Kbh.s Universitet): Chinggis Khan: Nationalhelt og imperiebygger.* Højer og Pedersen talte om en række kendte og mindre kendte historier om den mongolske nationalhelt og hans verdensimperium. Foredraget havde til formål at give en introduktion til Chinggis Khans liv og levned samt at diskutere nogle af det mongolske imperiums særegenheder med udgangspunkt i den seneste forskning.
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 73:

▲ Lørdag, 13. marts 2004, kl 15-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling.**
 (b) *Jørgen Holst: Ulvejagt og Thakhi-heste.* Ledsaget af egne dias. [Ger(47):8-9]
 (c) **Forårsfestmiddag.**
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 74:

▲ Lørdag, 24. april 2004, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) *Galsan Tschinag, mongolsk forfatter, var i Danmark for at modtage ALØA-prisen, som tildeles forfattere fra Afrika, Asien og Latinamerika.* Medlemmer havde mulighed for en dialog med forfatteren, som talte om sit liv og bogen *Den blå himmel*, som netop er udkommet på dansk. [Ger(49):21-23;Ger(49):28]
 (b) *Finn Vejle Rasmussen, overlæge, dr. med. og vicekontorchef Eva Ingeborg Holskov: Tuberkulosekontrol i Mongoliet.* I perioden 1997-2005 ydede Danida støtte til projektet *The National Tuberculosis Control Programme of Mongolia* i form af indkøb af medicin, laboratorieudstyr, kontor-maskiner, terrængående jeeps med mere i kampen mod tuberkulosen i Mongoliet. Gennem halvårlige besøg har Danmarks Lungeforening udsendt medarbejdere drøftet programmets implementering med hovedcenteret i Ulaanbaatar og besøgt nogle af landets tuberkuloseklinikker.
 ☺ 20

Dansk Mongolsk Selskab (1990-2015)

En quiz, hvor medlemmerne kan kontrollere deres viden om mongolerne og Mongoliet

Kære Medlem

Dit navn: _____

Hvor meget ved du om Mongoliet. Her er 50 spørgsmål. Du får en time til at besvare dem. De fleste spørgsmål giver et point hver for et rigtig svar. Dog er der nogle, som give flere point. Spørgsmål (3), (6), (10) og (41) giver mere end et point ved rigtige svar.

Således giver 100% rigtige svar 63 point.
90% rigtige svar svarer til 57 point.
80% rigtige svar svarer til 50 point.
70% rigtige svar svarer til 44 point.
60% rigtige svar svarer til 38 point.
50% rigtige svar svarer til 32 point.
Under 50% er dumpet.

God fornøjelse. Når vi har fundet vinderne, uddeler vi præmier til de heldige/dygtige.

Bestyrelsen

(01) Hvilken stat tilhører Mongoliet?

- (a) Rusland (b) Kina (c) USA
(d) sig selv (e) FN (f) Japan

(02) Mongoliet er så mange gange større end Danmark

- (a) 17 (b) 27 (c) 37
(d) 47 (e) 57 (f) 67

(03) Hvilke husdyr har de mongolske nomader

(mere end et svar) (1 point for hver rigtig svar)

- (a) får (b) ged (c) kvæg
(d) murmeldyr (e) gris (f) kamel
(g) høns (h) elefant (i) hest

(04) De mongolske nomader boer i:

- (a) tipi (b) wigwam (c) larvo
(d) ger (e) snehus (f) bivuak
(g) hogan (h) campingvogn (i) telt

(05) I Mongoliet er en *obo*

- (a) et musikinstrument
(b) en særlig fed kage
(c) en stendynge eller varde
(d) en gulbrun hest
(e) en lokal vodka
(f) en hilsen blandt nære venner

(06) Sæt følgende ord sammen parvis med samme betydning (fx skriv h8) (1 point for hvert rigtig svar):

_____	(a) aruul	(1) penge
_____	(b) arkhi	(2) klæde
_____	(c) aimag	(3) tørøst
_____	(d) airak	(4) spiritus
_____	(e) tugreg	(5) provins
_____	(f) hadak	(6) et sted uden vand
_____	(g) gobi	(7) gæret hoppe mælk

(07) Hvor mange % udgør hovedstandens indbyggere af hele befolkningen

- (a) 10% (b) 15% (c) 20%
(d) 25% (e) 30% (f) 40%

(08) En af de følgende sportsgrene er ikke oprindelig mongolsk

- (a) hestevæddeløb
(b) buespydning
(c) kalvekastning
(d) brydning

(09) Chinggis Khan døde

- (a) 1066 (b) 1227 (c) 1398
(d) 1492 (e) 1588 (f) 1644

(10) Det mongolske flag er

- (a) rød-blå-rød (b) blå-rød-blå
(c) rød-blå-grøn (d) blå-rød-grøn
(e) grøn-rød-grøn (f) blå-grøn-rød

Dansk Mongolsk Selskab (1990-2015)

En quiz, hvor medlemmerne kan kontrollere deres viden om mongolerne og Mongoliet

(11) Nævn 3 forskellige navne for Mongoliets hovedstad

(1 point for hvert rigtig svar)

(a) _____

(b) _____

(c) _____

(12) Hvor mange mongolske penge (tugrik) går der cirka på én dollar:

(1 tugrik er lig med 100 mongos)

(a) 10 (b) 100 (c) 500

(d) 1000 (e) 1500 (f) 2000

(g) 3000 (h) 4000 (i) 5000

(13) I gæret hoppemælk er der alkohol, hvor stærkt?

(a) 1-2% (b) 10-15% (c) 20-25%

(d) 30-35% (e) 40-45% (f) 50-55%

(14) Den dansker, som fik ideen til gården i det nordlige Mongoli, hed:

(a) Kofoed (b) Krabbe (c) Krebs

(d) Krogh (e) Knage (f) Kristensen

(15) I det mongolske rigsvåben indgår:

(a) en ger (b) en rytter (c) de 5 husdyr

(d) Chinggis Khan (e) et par brydere

(16) Morin Khuur - hestehoved-violinen har fået sit navn, fordi

(a) instrumentet lyder som en vrinskende hest

(b) strengene er lavet af hestehalehår

(c) den er opkaldt efter en flyvende hest

(d) den bruges kun, når man er til hest

(e) den lyder hesteligt

(f) det er en violin med hestehoved

(17) Hestehovedviolin er et strengeinstrument,

hvor mange strenge har den?

(a) 1 (b) 2 (c) 3

(d) 4 (e) 5 (f) 6

(18) I det mongolske flag

er der et national symbol, som hedder

(a) sambano (b) aruul (c) soyombo

(d) kumis (e) bootza (f) hinbær

(19) Et af de følgende ordsprog

er ikke mongolsk:

(a) De kloge fortæller om ting, de har set.

De dumme fortæller om ting, de har spist.

(b) Er du bange for at gøre noget, så lad være. Har du gjort det, så lad være med at være bange.

(c) Forær ikke våben til umodne børn, og forær ikke agt til tankeløse mennesker.

(d) Hastværk er lastværk.

(e) Forsøg ikke at malke en hoppe i galop.

(f) Ti heste på steppen er bedre end én hest ved stolpen.

(20) Findes der både

dromedarer og kameler i Mongoliet?

(a) ja (b) nej

(21) Hvilket krydderurt er mest udbredt på den mongolske steppe?

(a) basilikum (b) sort pebber (c) timian

(d) korianter (e) nelliker (f) kademomme

(22) Mongoliets hovedstad blev grundlagt

(a) 1539 (b) 1639 (c) 1739

(d) 1839 (e) 1939 (f) 2039

Dansk Mongolsk Selskab (1990-2015)

En quiz, hvor medlemmerne kan kontrollere deres viden om mongolerne og Mongoliet

(23) Mongoliets hovedstad

fik sit nuværende navn i:

- (a) 1524 (b) 1624 (c) 1724
(d) 1824 (e) 1924 (f) 2024

(24) Przewalski var russer.

Han gav navn til en dyrart:

- (a) får (b) ged (c) kvæg
(d) kamel (e) hest (f) gris

(25) Den klassiske mongolske skrift skrives

- (a) oppefra og nedefter lodret
(b) nedefra og opefter lodret
(c) fra højre mod venstre vandret
(d) fra venstre mod højre vandret
(e) mongolerne havde ikke noget skriftsprog

(26) Suhbaatar er

- (a) en mongolsk helt
(b) et musikinstrument
(c) en rødbrun hest
(d) en særlig drik
(e) en mongolsk dans
(f) et mongolsk rockgruppe

(27) Indre Mongoli og Ydre Mongoli har fået deres navne fordi: (forklar):

(28) Khalkha mongolerne bor hovedsagelig i

- (a) Indre Mongoli (b) Ydre Mongoli
(c) Sibirien (d) Xinjiang
(e) Tyskland (f) USA

(29) Det mongolske telt består af

et træskelet dækket af

- (a) plastik (b) filt (c) bomuld
(d) ler (e) kogødning
(f) flettede hømåtter (g) bølgeblik
(h) nylon (i) uden noget på

(30) Damost er

- (a) en særlig fugtig ost
(b) en mongolsk rock gruppe
(c) navnet på et center for uddannelse og gadebørn
(d) en drik lavet af daddel most
(e) et udtryk fra kortspil, når man gør noget forkert

(31) I 1162 blev den unge Temujin født.

Han blev i 1206 kendt som Chinggis Khan.

Dette navn betyder:

- (a) Konge af Mongoliet
(b) Kongernes Konge
(c) Konge over Universet
(d) Konge over alt levende
(e) Krigerkongen

(32) I 1200-tallet invaderede mongolerne områder så langt syd på som:

- (a) Java (b) Australien (c) Xian
(d) Vietnam (e) Christmas Island

(33) Hvor mange aimag'er (provinser) er der i Mongoliet?

- (a) 15 (b) 21 (c) 30
(d) 42 (e) 50 (f) 81

(34) Hvilken af de følgende er ikke del af Soyombo, Mongoliets nationale symbol?

- (a) flamme (b) sol (c) kriger
(d) yin og yang (e) spyd (f) ingen af delene

(35) Findes der både saltsøer og ferskvands-søer i Mongoliet?

- (a) ja (b) nej

Dansk Mongolsk Selskab (1990-2015)

En quiz, hvor medlemmerne kan kontrollere deres viden om mongolerne og Mongoliet

(36) Hvilket er det mest kendte dinosaur-fund i Mongoliet?

- (a) Tyrannosaurus Rex (b) Protosaurus
- (c) Protoceratops (d) Oviraptor
- (e) Pterodactyl

(37) Ud over Rusland og Kina, hvilken stat er så Mongoliets nærmeste geografiske nabo?

- (a) Nordkorea (b) Kirgisistan
- (c) Bhutan (d) Kazakstan
- (e) Tajikistan (f) Japan (g) USA

(38) Hvor mange stykker husdyr findes der i Mongoliet?

- (a) 4,5 millioner (b) 14,7 millioner
- (c) 31,3 millioner (d) 55,0 millioner
- (e) 60,3 millioner (f) 74,7 millioner

(39) Hvem overtog magten efter Chinggis Khan?

- (a) Kublai (b) Ogedei (c) Sukhbaatar
- (d) Altan (e) Kangxi (f) Dalai Lama

(40) Hvad hedder Mongoliets højeste bjerg?

- (a) Bogd Khan (b) Otgon Tenger Uul
- (c) Sutai Uul (d) Altan Taban Uul
- (e) Everest (f) Tavan Bogd

(41) En af disse hedder ikke Uрга

- (a) en hovedstad (b) en film
- (c) Den levende Buddha (d) en stanglasso

(42) Moderne mongolsk skrives med

- (a) latinske bogstaver (b) kyrilliske bogstaver
- (c) kinesiske tegn (d) arabiske skrift
- (e) traditionel mongolske skrifttegn

(43) Hvis man ved en fejltagelse kommer til at træde en person over tæerne, tager man straks vedkommende i hånden og ryster den for at vise, at det var et uheld

- (a) rigtigt (b) forkert

(44) Den Mongolske Folkerepublik eksisterede (2 point):

fra år _____ til år _____ .

(45) Hvilke af disse ting er tilladt i en ger?

- (a) læne sig op af tagstolperne i en ger
- (b) fløjte i en ger
- (c) smide affald eller vand på ilden i en ger
- (d) gå lige foran ældre mennesker
- (e) røre ved andres hat
- (f) pege med en kniv på nogen
- (g) skræve over en stanglasso
- (h) ingen af dem

(46) Der bor flest mongoler i

- (a) Mongoliet (b) Rusland (c) Kina
- (d) Tyskland (e) Danmark (f) USA

(47) Døren i et filttelt vender altid mod:

- (a) nord (b) syd (c) øst (d) vest
- (e) centrum (f) mod Ulaanbaatar

(48) Den mongolske dragt hedder

- (a) kaftan (b) deel (c) kjortel
- (d) frakke (e) heldragt (f) kjole

(49) Forløberen for

Dansk Mongolsk Selskab hed:

- (a) Venskabsforbundet Danmark-Mongoliet
- (b) Mongoliets Danske Venner
- (c) Mongolere og Danskere
- (d) Der var ingen forløber
- (e) Dansk Mongolsk Venskabsforening
- (f) Danske Mongol Venner

(50) Mongolisme er en sygdom, som rigtigt hedder:

- (a) Monstrositas
- (b) Epicanthus syndrom
- (c) Downs syndrom
- (d) Przewalskis syndrom
- (e) Choibalsans syndrom
- (f) Tsehnas syndrom
- (g) monokromasi

MEDLEMSMØDE 75:

▲ Lørdag, 23. okt. 2004, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● **Karsten Fogde**, projektleder: **6 år i Mongoliet**. Fra maj 1997 til juni 2004 besøgte Fogde 20 af Mongoliets 21 aimag og mere end 100 sum - på alle årstider. Siden efteråret 1998 boede Fogde fast med sin familie i Mongoliet. Han oplevede bl.a. 6 meget kolde vintre. Fogde var projektleder af Ulandssekretariatets og CMTU's (*Confederation of Mongolian Trade Unions*) demokratiudviklingsprojekt, der som synlige resultater blandt andet har etableret 3 skoler, en i UB, en i Erdenet og en i Khovd. Fogde talte om samfundsudviklingen i Mongoliet.
 ☺ 30

MEDLEMSMØDE 76:

▲ Lørdag, 13. nov. 2004, kl 15-17.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● **Jette og Walther J. Christensen: Mongoliet - Asiens hjerte**. Christensen har begge en baggrund som folkeskolelærere i Grønland, hvorfra de startede et liv som globetrottere, fotografer og foredragsholdere. Siden 1992 har de ved hjælp af foredrag og dias fortalt andre om deres oplevelser. I Mongoliet tog de fra Ulaanbaatar via Kharakhorum til Gobiørkenen.
 ☺ 20

MEDLEMSMØDE 77:

▲ Lørdag, 7. jan. 2005, kl 19.
 ■ Grand Teatret, Mikkel Bryggers Gade 8, Kbh.
 ● **Historien om den grædende kamel**. DMS havde skaffet 30 billetter til forestillingen, som blev givet gratis til medlemmer. Filmen handler om en udstødt kamelunge, hvis mor ikke vil kendes ved den og hyrderne besværlig med at få mor og unge til at fungere sammen igen. Efter filmen gav DMS et glas vin i biografens café.
 ☺ 40

MEDLEMSMØDE 78:

▲ Lørdag, 5. marts 2005, kl 15-23.
 ■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling**. (b) **Grethe Kock**, missionær: **Håb for fremtiden**. Kock talte om sine 10 år som missionær i Mongoliet. Hun er uddannet agronom og har været beskæftiget med forskellige udviklings- og nødhjælpsprojekter. Hun har været projektleder på et samfundsudviklingsprojekt (2003-07) i det nordlige Mongoliet finansieret af Projektrådgivningen (Danida-midler) og

Danmission. Projektets mål er at hjælpe 150 familier med blandt andet at dyrke grønsager og oprette husdyr samt uddele iværksætterlån. [Ger(47):4-7]
 (c) **Forårsfestmiddag**.
 ☺ 26

Dansk Mongolsk Selskab fejrede sit 15 års jubilæum 26. nov. 2000. Ambassadør S. Onon holdt en pæn tale til ære for selskabet.

MEDLEMSMØDE 79:

▲ Lørdag, 21. maj 2005, kl 15-17.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● **Gitte Pedersen og Bettina Gram: Fra søvrig provinsby til hektisk metropol**. Foredraget handlede om Ulaanbaatar med vægt på den politiske og økonomiske udvikling gennem de sidste 5 år, og hvilke konsekvenser det havde for nomadekulturen.

MEDLEMSMØDE 80:

▲ Lørdag, 1. okt. 2005, kl 15-17.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● **Rejsehøjskolen: Nordens nomader møder mongolerne**. Deltagere fra Haslev udvidede Højskole talte med stor indlevelse om deres personlige oplevelser fra Chinggis Khans hjemland og om at opleve nomadernes årtusindgamle levevis og deres gæstfrihed. [Ger(53):4-11]

MEDLEMSMØDE 81:

▲ Lørdag, 26. nov. 2005, kl 18.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● **Dansk Mongolsk Selskab fylder 15 år**. Jubilæet blev fejret med en festmiddag. [Ger(55):26-27,32]
 (a) **Onon**, ambassadør, Belgien, holdt en fin tale for selskabet og viderebragte hilsner fra myndigheder i Mongoliet.
 (b) **Søren Haslund-Christensen** holdt en tale omkring hestehovedviolin.
 (c) Deltagerne skulle besvare en quiz om Mongoliet.
 ☺ 55

MEDLEMSMØDE 82:

▲ Lørdag, 2. marts 2006, kl 12-13.
 ■ Christiansborg, Kbh.
 ● Officielt besøg fra det mongolske parlament. Formanden for det mongolske parlament, **Tsend Nyamdorj**, ledede en delegation, som DMS fik mulighed for at møde på Christiansborg og fortælle om det arbejde selskabet udfører. [Ger(56):29-31]

MEDLEMSMØDE 83:

▲ Lørdag, 25. marts 2006, kl 15-23.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling**. (b) **Rolf Gilberg**, mus.insp.: **Arbejdstøj til mongolske shamaner**. Foredraget handlede om de shamandragter Henning Haslund-Christensen hjembragte i 1930'erne.
 (c) **Forårsfestmiddag**.
 ☺ 35

MEDLEMSMØDE 84:

▲ Lørdag, 4. nov. 2006, kl 15-17.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● Chinggis Khan film (I): **The Conqueror**. Med John Wayne i hovedrollen som Temudjin (Chinggis Khan) og Susan Hayward som hans kone Byrte. Filmen blev produceret af Howard Hughes i 1955 og optaget i Utahs ørken. Introduktion ved Formanden.
 ☺ 25

MEDLEMSMØDE 85:

▲ Lørdag, 2. dec. 2006, kl 15-18..
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● Chinggis Khan film (II):
 (a) **Genghis Khan - Terror and Conquest**. En amerikansk dokumentarfilm fra 1995.
 (b) **A Proud Son of Heaven**. En dramadokumentar fra 2006 optaget i Indre Mongoliet. Filmene blev introduceret af Morten A. Pedersen og Lars Højer.

MEDLEMSMØDE 86:

▲ Lørdag, 17. feb. 2007, kl 15-17.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● **René Bo Hansen**, filminstruktør og producent: **Filmresearch blandt ørnejægerne**. Hansen talte om filmholdets arbejde med at lave en børnefilm om de berømte kazakhiske ørnejægere i Mongoliets vestligste provins Bayan-Ölgii.
 ☺ 35

MEDLEMSMØDE 87:

▲ Lørdag, 24. marts 2007, kl 15-23.
 ■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.
 ● (a) **Ordinær generalforsamling**.

(b) *Bulgan Njama* og *Leif F. Petersen*: **Nyt om NGO-projekterne.**

(c) *Rolf Gilbert*, rejseleder: **På rejse med danske turister i Mongoliet.** (2006). Med dias.

(d) **Forårsfestmiddag.**

☺ 30

MEDLEMSMØDE 88:

▲ Lørdag, 28. april 2007, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● *Michael Sommerville*: **Gensyn med Mongoliet.** Ledsaget af dias. [Ger(57-58):3-8]

☺ 15

MEDLEMSMØDE 89:

▲ Lørdag, 17. nov. 2007, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Burmaa og Selenge*: **Lær at lave mongolsk mad.** Deltagerne lærte at lave mongolernes yndlingspise, *Buuz* serveret med kartoffelsalat. Mødet sluttede med at deltagerne spiste maden med ægte mongolsk vodka til. [Ger(60):12-13;Ger(61):18-19]

☺ 15

MEDLEMSMØDE 90:

▲ Lørdag, 1. dec. 2007, kl 15-18.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● **13 år i Mongoliet.**

(a) *Formanden* indledte med dias om den danske gård i Bulguntal (Erdene-bulgan).

(b) *Carl Krebs* fortalte 1960 i Danmarks Radio om sine 13 år i Mongoliet.

(c) *Axel Krebs*, søn af Carl Krebs og født på Danskergården. Krebs talte om sin far og sine oplevelser fra dengang.

(d) En video blev vist, hvor Karl Bjarnhof interviewede Carl Krebs. [Ger(63):20-24;Ger(66):13-15]

☺ 30

MEDLEMSMØDE 91:

▲ Lørdag, 23. feb. 2008, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● *Michael Hauser*, etnomusikologen: **Mongolsk strubesang.** Hauser øste af sin enestående specialviden, både det sangtekniske og det fysiske, hvor til der blev vist en film med røntgenoptagelser og spektrogrammer. Det sluttede med, at de tilstedeværende kunne øve sig i egen strubesang under Hausers vejledning.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 92:

▲ Lørdag, 29. marts 2008, kl 15-23.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● (a) **Ordinær generalforsamling.**

(b) **Ta' med til Tuva.** En turistfilm (45 min) med engelsk tale om den russiske republik Tuva.

(c) **Forårsfestmiddag.**

☺ 40

MEDLEMSMØDE 93:

▲ Lørdag, 26. april 2008, kl 15-17:30.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● **Chinggis Khans hemmeligheder.**

En 2 timer lang dokumentarfilm om en eftersøgning af Chinggis Khans grav i Khentii Aimag og om hans liv. Engelsk tale.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 94:

▲ Lørdag, 25. okt. 2008, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● *Søren Zeuth*, fotograf: **Kokken og fotografen.** Kokken, kogebogsforfatter og eventyrer Nikolaj Kirk rejste med Zeuth til Mongoliet i sommer for at indsamle materiale til en ny kogebog med internationale retter. Zeuth viste billeder af den mongolske madkultur.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 95:

▲ Lørdag, 6. dec. 2008, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● *Bulgan Njama* og *Leif F. Petersen*: **Aktuelt fra Mongoliet.** Foredraget handlede om DMS' projekter i Mongoliet og om Mongoliets nuværende situation set i lyset af den internationale krise. Mødet sluttede med en film om æresmedlemmet HKH Kronprins Frederiks besøg hos Damost-projektet i Ulaanbaatar.

[Ger(66):28-29;Ger(68):24-26]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 96:

▲ Lørdag, 21. feb. 2009, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● *Birgith Sloth*, biolog: **Natur og rejseindtryk fra Mongoliet.** Sloth viste dias og fortalte om sine oplevelser fra rejser i Mongoliet. Første besøg var i 1993 i forbindelse med et Danida-projekt om udvikling af økoturisme. Siden blev det til ture i forbindelse med andre projekter, som turleder eller for blot at besøge venner.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 97:

▲ Lørdag, 21. marts 2009, kl 15-23.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● (a) **Ordinær generalforsamling.**

(b) *Anne Nielsen* og *Benni Berg*: **På**

hesteryg i Gobi. Om deres ture til hest langs Orkhonfloden i 1996 og til Gobi i 1998.

(c) **Forårsfestmiddag.**

☺ 50

MEDLEMSMØDE 98:

▲ Lørdag, 2. maj 2009, kl 15-17.

■ St. Kongensgade 68, opg. A, Kbh.

● **Min smukke Jinjiimaa.** En smuk og bevægende film om en handicapet mands dybe kærlighed og offervilje for en kvinde og hendes barn. Filmen foregår dels i Selenge Aimags iskolde vinter i midten af 1980'erne, dels i Ulaanbaatar i et transformeret samfund omkring år 2000. Mongolsk tale med engelske undertekster. 80 minutter farvefilm fra 2006.

☺ 17

MEDLEMSMØDE 99:

▲ Lørdag, 3. okt. 2009, kl 15-17.

■ Regensen, St. Kannikestræde 2, Kbh.

● *Gitte Pedersen*, mag.art.: **Amalie og skelettyvene.** Petersen foretog i 1997 og 2004 med støtte fra Danida nogle rejser til Mongoliet for at lære kulturen og folkelivet at kende. Petersen har netop fået udgivet en børnethriller på forlaget Bostrup om en dansk piges oplevelser i Mongoliet. Petersen talte lidt om sine besøg i Mongoliet og læste et kapitel af fra bogen. [Ger(69):3;Ger(70):14]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 100:

▲ Lørdag, 15. sep. 2009, kl 15-17.

■ Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4, Kbh.

● *Henrik B. Simonsen*, dyrlæge: **På hesteryg i Mongoliet - Przewalskihestens land.** Simonsen talte om Przewalskihestens historie, dens udryddelse fra Mongoliet og genudsættelse i 1992. Desuden fortalte Simonsen ledsaget af dias om en 8 dages ridetur i det mongolske nomademiljø 2008. Simonsen er pensioneret dyrlæge og har arbejdet på Landbohøjskolen i mange år, bl.a. med husdyrs adfærd og velfærd.

☺ 35

MEDLEMSMØDE 101:

▲ Lørdag, 30. jan. 2010, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Christel Braae*, antropolog: **Mongoliet er vort mål.** Med Henning Haslund-Christensens liv som rød tråd fortalte Braae ledsaget af dias om 1. og 2. Danske Centralasiatiske

Ekspedition i 1930'erne af Haslund. Formålet med ekspeditionerne var at registrere og indsamle så mange forskellige kulturformer som muligt, inden de ville gå til grunde i store samfundsmæssige omvæltninger. Braae arbejder på en bog om disse mongolske genstande.

☺ 28

MEDLEMSMØDE 102:

▲ Lørdag, 13. marts 2010, kl 15-23.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● (a) **Ordinær generalforsamling.**
(b) *Anne Nielsen og Benni Berg: På hesteryg i Gobi.* Om deres ture til hest langs Orkhon-floden i 1996 og til Gobi i 1998. (Supplement til sidste års foredrag).

(c) **Forårsfestmiddag.**

☺ 45

MEDLEMSMØDE 103:

▲ Lørdag, 17. april 2010, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *John Heilbrunn*, næstformand i Dansk Blindesamfund: **Ud over stepperne med Mongoliets blinde.** Om projektarbejde med den mongolske blindeorganisation.

☺ 10

MEDLEMSMØDE 104:

▲ Lørdag, 25. sep. 2010, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Ganaa Nasan*: **Mongol i Vestjylland.** Ganaa er formand for foreningen *Mongolernes Venner* og har skabt oplevelsescenteret *Mongolian House*. Ganaa talte med egne fotos om livet i Danmark.

☺ 34

MEDLEMSMØDE 105:

▲ Lørdag, 20. nov. 2010, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Ann Fenger Benwell*, antropolog: **Feltarbejde blandt mongoler.** Benwell talte ledsaget af egne fotos om sit feltarbejde (2005-06) blandt mongolske familier i forandring, undersøgte kønsroller og det at være en god kvinde. [Ger(72):8-9]

☺ 30

MEDLEMSMØDE 106:

▲ Lørdag, 19. marts 2011, kl 15-22.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● (a) **Ordinær generalforsamling.** [Ger(76):27]

(b) *Mounkhou Ravjaa*, ambassaderåd, bragte en hilsen fra ambassadør Baldan Enkhmandakh til Dansk Mongolsk Selskab.

(c) **Forårsfestmiddag.**

☺ 43

MEDLEMSMØDE 107:

▲ Lørdag, 30. april 2011, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Louise Boo Jespersen*, journalist: **8 måneder i Chinggis' land.** Ledsaget af egne fotos talte Jespersen om sit ophold ved Presseinstituttet i Ulaanbaatar. [Ger(71):6-7; Ger(72):6-7; Ger(73):3-6, 16-17; Ger(74):17]

☺ 25

Ved generalforsamlingen i 2013 fik de to brødre Krebs, sønner af Carl Krebs, lejlighed til at hilse på hinanden og de øvrige medlemmer af selskabet. Fra venstre: Axel Krebs, Ruth Krebs, Ove Krebs og Rolf Gilberg.

MEDLEMSMØDE 108:

▲ Lørdag, 22. juni 2011, kl 19-21.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Bruno Fröhlich*, fysisk antropolog, Smithsonian Institut, Washington DC: **10 år antropologiske studier.** Fröhlich talte ledsaget af egne fotos om sit arbejde med udgravning af bronzealdergrave i det nordlige og vestlige Mongoliet. [Ger(76):28]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 109:

▲ Lørdag, 17. sep. 2011, kl 15-17:30.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Storm over Asien.** En sorthvid stumfilm fra 1928 med mongolske skuespillere i hovedrollerne.

[Ger(77):28]

☺ 11

MEDLEMSMØDE 110:

▲ Lørdag, 19. nov. 2011, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Peter W. U. Appel*, seniorforsker, Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser: **Småskala minedrift i Mongoliet.** [Ger(52):6-9]

☺ 15

MEDLEMSMØDE 111:

▲ Lørdag, 18. feb. 2012, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Charlotte Haslund-Christensen*, fotograf: **Håb og frygt i UB.** 2011 var hun 20 dage i Ulaanbaatar og interviewede 20 mennesker om deres største håb og største frygt.

[Ger(78):28]

☺ 30

MEDLEMSMØDE 112:

▲ Lørdag, 24. marts 2012, kl 15-22.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● (a) **Ordinær generalforsamling.**
(b) **Forårsfestmiddag.**

☺ 33

MEDLEMSMØDE 113:

▲ Lørdag, 28. april 2012, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● Morten A. Pedersen, lektor ved Institut for Antropologi, KU: **Shamanisme uden shamaner.** Pedersen talte om det åndelige tomrum, der opstod i Mongoliet efter udrensningen under kommunismen (1921-90). Han har netop fået udgivet bogen *Not Quite Shamans*.

☺ 50

MEDLEMSMØDE 114:

▲ Onsdag, 20. juni 2012, kl 17:30-19:30.

■ SL, Brolæggerstræde 9, Kbh K.

● **Besøg fra Mongoliet.** En delegation fra Mongolsk Dansk Selskab og Socialt Partnerskab Netværk besøgte Danmark 18.-24. juni 2012. DMS' medlemmer kunne møde delegationen og nyde prøver på mongolsk sang og dans samt et udvalg af produkter, selvhjælpsgrupper fremstiller i Mongoliet.

MEDLEMSMØDE 115:

▲ Lørdag, 29. sep. 2012, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *John Munro*: **Bedre sent end aldrig.** Munro talte med egne fotos om sin deltagelse i et hestevæddeløb 1000 km på tværs af Mongoliet.

[Ger(80):310; Ger(81):3-11;

Ger(82):3-11]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 116:

▲ Lørdag, 10. nov. 2012, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● *Rasmus Degnbol*, reklame- og kunsthøfotograf: **Rensdyrfolsket i øst.** Degnbol besøgte sommeren 2011 (3 uger) Tsaatan-folket for at dokumen-

tere deres livsstil til bogen *Rensdyr-folket i Øst*. [Ger(81):15-17]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 117:

▲ Lørdag, 16. marts 2013, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● (a) **Ordinær generalforsamling**. [Ger(84):26-27]

(b) **Filmprogram**: (1) Albert Kahns verdensarkiv om Mongoliet. (2) Video-interview med Ove Krebs om sin tid i Mongoliet 1924-25. (3) Musikvideo: *Danish Men of Bulgan Tal*.

(c) **Forårsfestmiddag**.

☺ 45

MEDLEMSMØDE 118:

▲ Lørdag, 20. april 2013, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● **Mette M. High**, antropolog: **Farlige rigdomme**. High talte om illegale guldgravere i Uyanga Sum, Övörkhangaï Aimag, hvor hun har boet. [Ger(66):24-25]

☺ 25

MEDLEMSMØDE 119:

▲ Lørdag, 25. maj 2013, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● **Mikkel Bunkenborg**, adjunkt ved Kinastudier, Kbhs Universitet: **Rigtige venner?** Bunkenborg talte om konkrete kinesiske projekter i Mongoliet og om de komplicerede relationer, der opstår mellem mongoler og kinesere.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 120:

▲ Lørdag, 5. okt. 2013, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● **Jens Velle**, middelalderarkæolog og forlægger: **Danskere i Mongoliet**. Velle talte om sit arbejde med at indsamle stof om Danskerne i Mongoliet og en ekspedition dertil i 2015. [Ger(84):3-9; Ger(85):8-18]

☺ 20

MEDLEMSMØDE 121:

▲ Lørdag, 25. nov. 2013, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● **Rolf Gilberg**, etnograf: **25 år turist i Mongoliet**. Gilberg causerede over sine 7 rejser (1980-2006) til Mongoliet.

☺ 30

MEDLEMSMØDE 122:

▲ Lørdag, 22. feb. 2014, kl 15-17.
■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.
● (a) **Tangad Dannajav**, mongolsk etnolog og filtkunstner skulle komme

og tale om Mongoliets etniske grupper, traditioner og religion. Desværre måtte professoren sende afbud i sidste øjeblik, og erstattedes af: (b) **Morten A. Pedersen**, prof. i Social antropologi, Kbhs Universitet: **Goldman Sachs i Ulaanbaatar? Etnografiske beretninger fra den globale kapitalismes frontlinje**.

☺ 30

MEDLEMSMØDE 123:

▲ Lørdag, 22. marts 2014, kl 15-22.

■ Fælleshuset Schifters, Philip de Langes Allé 9, Kbh.

● (a) **Ordinær generalforsamling**. [Ger(88):27]

(b) **Jes Colding: Hjælp til selvhjælp**. Om oplevelser som kursusleder i Socialt Partnerskab Netværk i Mongoliet efteråret 2013.

(c) **Forårsfestmiddag**.

MEDLEMSMØDE 124:

▲ Lørdag, 3. maj 2014, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Lars Hedegaard: De blomstrende stepper**. Hedegaard talte ledsaget af egne fotos om den vilde flora han har mødt på sin rejse til Mongoliet.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 125:

▲ Lørdag, 27. sep. 2014, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Elisabeth Victoria Friis: Meet the artists**. Friis havde netop besøgt unge kunstnere i Ulaanbaatar og præsenterede nogle af deres værker. [Ger(89):3-8]

☺ 20

MEDLEMSMØDE 126:

▲ Lørdag, 29. nov. 2014, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Bente Rasmussen: Mine oplevelser som valgobservatør**. Rasmussen var udsendt i 7 uger som OSCE-valgobservatør til præsidentvalget i Mongoliet 2013 med ansvar for Orkhon og Bulgan Aimag.

MEDLEMSMØDE 127:

▲ Lørdag, 24. jan. 2015, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **H. G. Karlsson: På fuglekig i Mongoliet**. Karlsson viste nogle af sine bedste billeder og fortalte om Mongoliets fugleliv.

☺ 35

MEDLEMSMØDE 128:

▲ Lørdag, 28. feb. 2015, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Michael Schilling og Skye Løfvander: Strubesang fra Centralasien**.

Schilling og Løfvander fortalte om og viste eksempler på den særegne sangform - en tradition der er stærkest blandt nomader i Mongoliet og den sydsibiriske republik Tuva.

☺ 20

MEDLEMSMØDE 129:

▲ Lørdag, 28. marts 2015, kl 15-23

■ Christianshavns Idrætsklub, Bådmandsstræde 20, 1., Kbh. ☺ 30

● (a) **Ordinær generalforsamling**. [Ger(92):58-59]

(b) **Quiz** med præmier.

(c) **Jubilæumsfestmiddag** med taller.

☺ 50

MEDLEMSMØDE 130:

▲ Lørdag, 25. april 2015, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Thomas Haraldson: Lærer i Mongoliet**. Haraldsson har et stort kendskab til Mongoliet både som turist og som tidligere skolelærer med fast adresse i Zuunmod, en by på ca. 12.000 indbyggere syd for Ulaanbaatar. Han delte ud af sine erfaringer fra sin tid i Mongoliet med billeder fra sine mange rejser sine mongolske venner.

☺ 15

MEDLEMSMØDE 131:

▲ Lørdag, 9. maj 2015, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Mette Holm og Søren Zeuth: Demokrati er at eje sine dyr**. I år fejrer Mongoliet 25-året for det fredelige opgør med sovjetkommunismen. I efteråret 2014 rejste Holm og Zeuth vidt omkring i Mongoliet for at tage temperaturen på det unge demokrati. De mødtes, fotograferede og snakkede med høj og lav, rig og fattig og fik indtryk af, at viljen til demokratiet er betydelig.

☺ 25

MEDLEMSMØDE 132:

▲ Torsdag, 8. okt. 2015, kl 15-17.

■ Asia House, Indiakaj 16, Kbh.

● **Reception** i anledning af 25 års jubilæet.

MEDLEMSMØDE 133:

▲ Lørdag, 21. nov. 2015, kl 15-17.

■ Medborgerhuset, Danasvej 30, Frb.

● **Benedikte Møller Kristensen: Det shamanistiske land**.

Forfatter i Mongoliet

Den mongolske forfatterforening ligger i en slidt lejlighed nogle gader væk fra hovedstadens centrum. Forfatterforeningen blev oprettet i 1929 af Mongoliets nationaldigter, Dashdorjiin Natsagdorj (1906-37), som foreningen nu har genåbnet et museum for. Et andet sted i byen fortæller den nulevende og anerkendte forfatter D. Tsoodol om at være forfatter i dagens Mongoliet.

Der er ikke længere stor prestige i at være forfatter i Mongoliet, men de fleste mongoler kender og elsker grundlæggeren af moderne mongolsk litteratur, Dashdorjiin Natsagdorj. På tredje sal i Sukhbaatargaden nr. 6 i hjertet af UB, og i samme bygning som den mongolske forfatterforening holder til, blev i sommeren 2014 genåbnet et museum til ære for nationaldigteren.

Digtermuseet blev etableret i 1966 i en anden bygning, på 60 årsdagen for D. Natsagdorjs fødsel, 29 år efter hans alt for tidlige død i en alder af 31 år. I de nye rammer vises møbler og indbo fra forfatterens sidste bolig, og besøgende får via fotografier og manuskripter et indblik i hans liv og forfattergerning.

D. Natsagdorj blev født i Tovprovinsen i en forarmet adelsfamilie. Der var stort set ingen formel uddannelse i Mongoliet på det tidspunkt, så han fik undervisning af en tutor. Fra 11 årsalderen arbejdede han som skriver i militæret. I årene 1926-1929 opholdt han sig i henholdsvis Tyskland og Frankrig og oprettede i den periode den mongolske forfatterforening.

Mongoliet blev i 1921 det første kommunistiske land uden for Sovjetunionen. I første omgang støttede D. Natsagdorj de kommunistiske ideer, men fra 1930 begyndte han at tvivle på ideologien. Hans tvivlen medførte, at han blev arresteret i 1932, men løsladt senere samme år. Han døde i 1937.

Mongoliets første opera

Den danske titel på D. Natsagdorjs mest berømte digt er »Mit fædreland«. Digtet priser den smukke mongolske natur. Andre af hans digte handler om patriotisme, revolution, uddannelse og kærlighed.

D. Natsagdorj skrev også en tragisk kærlighedslibretto, *Uchirtai Gurvan Tolgoi*, på engelsk *The Three Sad Hills*, som den berømte mongolske komponist B. Damdinsuren (1919-92) i 1942 komponerede musik til i samarbejde med den russiske musikolog B. F. Smirnov. Det blev fødslen af Mongoliets første opera, som i dag er en af landets mest populære. Hvert år starter og

Foran det centrale Ulaanbaatar Hotel i hovedstaden står en statue af nationalskjalden D. Natsagdorj. Her stod indtil 2012 en Lenin-statue.

slutter Statsoperaen og Balletteatret sæsonen med denne opera.

Alle mongolske skolebørn stifter i løbet af deres skoletid bekendtskab med D. Natsagdorj. Ifølge tolken til denne artikels forfattere, 19 årige Ganbold Munkhzul, er nationaldigteren et bekendtskab, der er lidt vel støvet, men også interessant for nutidens børn og unge i Mongoliet.

En verdenskendt mongolsk forfatter

Ikke mange danskere kan på stående fod nævne en håndfuld mongol-

ske forfattere. Nogle vil måske huske Galsan Tschinag (f. 1944), hvis bog *Den blå himmel* udkom på dansk i 2003. Bogen vandt ALOA-prisen i 2004, en pris der uddeles til forfattere fra Syd, hvis bøger er oversat til dansk.

Det er en fantastisk roman, som varmt kan anbefales. Kort fortalt handler den om en drengs opvækst i Mongoliet i 1950'erne. Det barske hverdagsliv på stepperne beskrives gennem drengens øjne, mens man i baggrunden aner presset fra kommunismen og de forandringer, den skaber for nomadelivet. I 2005 kom *En tuvinsk historie*.

Galsan Tschinag er opvokset i en tuvinsk nomadefamilie. Hans bedstemor oplærte ham til at blive shaman. *Den blå himmel* er første del af en trilogi, og de to andre bøger, *The Gray Earth* og *The White Mountain*, er desværre ikke oversat til dansk. Tschinag bor dels i Tyskland, hvor han som ung studerede ved universitetet i Leipzig, dels i Mongoliet.

Livet som forfatter i nutidens UB

Forfatteren og oversætteren Döngötiin Tsoodol er et meget beskedent menneske, men han ejer også en stor portion selvironi og fortæller gerne med et glimt i øjet. Han er en af Mongoliets nulevende berømte forfattere, som giver denne under-spillede præsentation af sig selv: »Jeg er en dårlig journalist, jeg er en dårlig forfatter, jeg er en dårlig oversætter, og jeg er en dårlig poet.«

Det er ikke sandt, for D. Tsoodol var under kommunismen en stor folkepoet og en anerkendt forfatter. Han har skrevet ca. 20 digtsamlinger og 4 romaner, og medtælles alle hans oversættelser fra russisk til mongolsk, bliver det til flere end 40 bøger.

D. Tsoodol er i dag 70 år og har boet 40 år i UB, men han er født og opvokset på landet. Siden han var barn og passede får, vidste han, at han ville være forfatter. I 1970 udkom hans første bog, digtsamlingen »Mit lands seks farver«, en række romantiske digte, der handler om de forskellige farver, han så i landet.

Det var på grund af denne bog, at han kom til Ulaanbaatar for at ud-danne sig, og han blev medlem af den mongolske forfatterforening. Han begyndte at oversætte fra russisk til mongolsk, og han har bl.a. oversat Anton Tjekhov, Guy de Maupassant, forskellige japanske forfattere og ikke mindst H. C. Andersens eventyr, som han er meget begejstret for. Herudover har

Forfatteren og oversætteren D. Tsoodol.

han skrevet en mindetekst på en sten i Erdenebulgan, hvor de danske nybyggere boede i 1920'erne.

Transition og pengenes magt

»Forfattere har et specielt talent i forhold til andre mennesker: Forfattere skriver ikke for at blive rige. Er en forfatter nogensinde blevet anklaget for korruption eller anden form for berigelseskriminalitet? For forfatteren er der altså andre ting end kolde kontanter på spil«, siger D. Tsoodol.

Mongoliets overgang til demokrati og markedsøkonomi i begyndelsen af 1990'erne har ifølge D. Tsoodol bragt friheden til landets forfattere. Mongolske forfattere kan skrive om hvad som helst, dog må de ikke opfordre til prostitution og krig. Men han mærker, at meget er ændret, og også til det værre.

»I dag er det pengene, der styrer, og rigtig mange mennesker har mistet interessen for kultur og for at læse bøger. Der er kommet en stor

afstand mellem forfatter og læser. Nu handler det kun om at tjene penge. Det har store omkostninger for os forfattere. Under kommunismen var det staten, der stod for udgivelse af bøger. I dag skal forfatteren selv klare det meste«, siger D. Tsoodol, som er en af de heldige forfattere, der kan leve af salget af sine bøger, som også er udkommet i mange andre tidligere kommunistiske lande.

Liberaliseret bogbranche

En håbefuld mongolsk forfatter, der i dag vil en udgive en bog, skal selv sørge for at få den trykt, og har man ingen penge til at betale trykkeriet med, kan man ikke få udgivet sin bog. Hvis man kan skaffe midlerne, får man trykt bogen, og så står man ofte selv for salget. Det betyder, at forfatteren må på rundtur i alle de boghandlere, der findes i hovedstaden, for at spørge, om de vil sælge bogen.

Har man som forfatter »et navn«, siger boghandlerne måske ja. Men er man en ukendt debutant, så er det ofte et nej, og så står den håbefulde forfatter der med alle sine talenter. Siger boghandleren derimod ja til at sælge bogen, så kommer bogen på reolen i boghandlen, og efter 3 måneder får forfatteren alle ikke-solgte bøger tilbage. En temmelig usikker tilværelse. Der findes kommercielle forlag, men de tager som regel kun de mest salgbare titler under deres vinger. Alle andre er overladt til sig selv.

Forfatterforeningen gør en forskel

Den mongolske forfatterforening gør en lille forskel for forfatterne, påpeger D. Tsoodol. Under kommunismen ydede foreningen en direkte hjælp, i og med at staten solgte bøgerne. Men i dag er der ingen direkte forfatterstøtte, og man hører kun om nye forfattere og nye

Opfordring

D. Tsoodol ønsker at oversætte danske skønlitterære værker til mongolsk. Vejen går via danske oversættelser til russisk. Ligger du inde med russiske udgaver af danske bøger, har du mulighed for at udbrede kendskabet til dansk litteratur i Mongoliet. I samarbejde med Mongolsk Dansk Selskab formidler vi gerne kontakten til D. Tsoodol. Send redaktionen en mail med de titler på russisk, som du mener kunne have interesse for mongolske læsere.

Jan Koed, jk@cadaid.dk

bøger i sociale sammenhænge. Foreningen forsvare forfatteres rettigheder, hvis de begrænses, eller hvis der lægges pres på dem. Herudover laver foreningen forskellige arrangementer for medlemmerne som fx at fejre forfatterjubilæer og bogudgivelser. Forfatterforeningen tager sig også af at skrive anbefalinger til regeringen om at indstille forfattere til forskellige former for støtte som legater, priser og ordener.

For D. Tsoodol har livet som forfatter været livsbekræftende. Han har kunnet leve rimeligt af det og har opnået stor anerkendelse. Men i dag er det ikke så nemt, hvis man er ung og ukendt og har en forfatter i maven, så er der ikke andet for end at gå den hårde vej, hvor alt er overladt til forfatterspiren selv. Derfor giver en del sikkert op, allerede inden de er kommet i gang. ■

Tekst og foto:
Bettina Gram
Gitte Pedersen

Bettina og Gitte besøgte Mongoliet i efteråret 2014 med støtte fra Danidas Oplysningsbevilling.

Forfatterforeningen på nettet:
www.writersunion.mn
(mongolsk og engelsk)
www.facebook.com/writersunionmongolia (mongolsk)

Den danske Ekspedition til Mongoliet - VII

Dagligt Liv paa Sobelsletten.

Af Ekspeditionens Leder, Læge C. Krebs.

Dagens Nyheder

14. August 1924.

April 1924.

Den største Rolle i vort Liv paa Sobelsletten spiller det velsignede Arbejde.

Vi staar tidligt op om Morgenen. Nogle staar op af en rigtig Seng med Lagner og Tæpper, andre kravler ud af en Gedeskinds-Sovepose, der nu er ved at blive altfor varm.

Saa samles vi i „Livkosakken“s Hus, der kaldes „tomo chun baj-sching“, eller „den store Mands Hus“. Det er Mongolerne, der har døbt den saaledes. Dér findes der en Plade med Kogehuller paa Ovnene, og dér tilbereder vi vor Morgenpandekage. Baade Kosakken [*Kai Borgstrøm*] og Isager er Mestre til at vende Pandekagen i Luften, saa de skiftes til at passe det Hverv.

Naar vi har spist, gaar vi ud og svinger de svære Økser. Af alle vore Arbejder er det det, der behager os mest. Naar det store Lærketræ falder om med Bulder og Brag, saa siger Isager: „Den der er 100 Kr. værd hjemme,“ og jeg formoder, at Jyden ser sig selv staaende ved sit Savværk hjemme ved Gudenaan og sælge Lærketræer i Hundredvis. — Her koster de os 10 Minuters Arbejde med de store amerikanske Skovøkser. Okserne trækker Tømmeret hjem over Floden, og saa tømmer vi Plankeværker og Tage og Lagerrum og Hesteomgang og meget andet.

Et Par Dage gaar med til at fylde Ishuset. Der er ved at danne sig en Rende i den alentykke Is langs med Bredden og om Eftermiddagen

Dæmningen til Overrislingsanlægget.

strømmer der her en Bæk af søgrønt glasklart Vand, som graver sig dybere og dybere ned i sin mælkehvide Flodseng af Is. Vi hugger Isen af ved Kanten i store Blokke og flaaer dem ned til Ishuset. Det er gravet dybt ned i Jorden og er dækket paa Taget med en Alen Jord.

Efterhaanden anskaffer vi os en Besætning til Gaarden. Vi køber 5 Køer med Kalve. De er velbyggede, men smaa, og megen Mælk giver de ikke. Vi haaber at faa det forbedret ved at holde Dyrene i Stald om Vinteren og fodre dem, hvad Mongolerne ikke gør.

Til Køerne køber vi en Yak-Tyr, et fantastisk Dyr med en Pels, der hænger helt ned til Jorden, og en Hale som en Hests. Krydsningsprodukter af Mongolkvæg og Yak kal-

des Chajnak [*khainag*], og de er baade langt større og mere mælkeydende end Forældrene. En Yak er et vildt og tøjlesløst Dyr, der løber og klatrer som nogen Mongolhest, og den bruges tit som Ridedyr af Mongolerne og Burjaterne. Vi spænder vor for en Harve med det Resultat, at den bliver ude af sig selv og springer af Sted som et Gedevid med de tunge Harver hoppende efter sig.

Saa anskaffer vi os 17 Faar med Lam. Det er Fedthalefaar; det vil sige, at de efter asiatisk Skik opsparer et Forraad af Fedt til den magre Vintertid, kun, at de ikke, som Kamelen, opbevarer det i en Pukkel paa Ryggen, men derimod i Halen, der kan indeholde 5–6 Pund Fedt ved Efteraarstid.

Baade Køer og Faar bliver malket af vor Mongolpige, som det ko-

ster svære Overtalelser at faa til at vaske sig. Et Bad i den russiske Badstue siger hun absolut Nej til og anser det aabenbart for et hæsligt Overgreb mod Naturen.

Af Heste raader Ekspeditionen nu over 10, og af Trækokser 5, deraf 2 mongolske og 3 store Chajnaker. De sidste kan ses paa Billedet spændt for Ploven.

Chefen er ved at faa Ry som Mirakeldoktor, et Ry, der strækker sig helt op til Kossogol, d. v. s. 100 km mod Vest og lige saa langt mod Nord, Syd og Øst. Ikke blot har han standset en snigende Sot, der havde ædt Næsen bort paa en gammel Lama, og var godt i Gang med Øjne og Mund, og standset den ved at give en Salve til at gnide ind paa Arme og Ben, hvad der jo er aabenlys Trolddom. Men han har ogsaa befriet en Pige for en stor Svulst, og det paa den Maade, at han først med stærk Gift slog Pigen ihjel, hvorefter han med Kniv og Saks og Brændejern fjernede Svulsten, og endelig vækkede han igen Pigen op til et nyt og bedre Liv.

Som Følge af denne Trolddom er han ved at blive anset som en Lama af høj Rang, – hvem ved, om ikke en Stump af Buddhas Sjæl skulde have fundet Plads i ham, trods hans skamløse „hvide“ Øjne. Han har ogsaa i sin Stue et stort, mystisk, broderet Tæppe, som sikkert er fra Tibet, som de kalder Barun Sun. (Tæppet er fra Turkestan.) Og foran Tæppet staar en Buddhafigur (fra Peking). Derfor bringer de Syge ogsaa, ligesom til Lamaerne, lange Stykker af tyndt blaåt Silketøj, som kaldes „Chadak“. De hænger i lange Rækker paa hver Side af det broderede Tæppe.

Om Lørdagen standser Arbejdet Kl. 12. Saa fyrer vi op i Ovnene i den russiske Badstue. Det er bare en

Tømmerstue, 4–5 Alen i Kvadrat, hvor der i det ene Hjørne er bygget et Ildsted af store Sten, og derover staar en stor Gryde med Vand. Og saa er der en Trætønde med koldt Vand fra Floden.

Naar Stenene er blevet godt varme og Ilden er brændt ned, er Badet færdigt. Ved at kaste Vand paa de varme Sten fylder man Rummet med hvid, skoldhed Damp, og saa kravler man op paa en Bænk eller Afsats, der er bygget for dem, der holder af at dampkoges rigtigt, og deroppe pisker man sig efter Fortjeneste med et Birkeris med Bladene paa. Et saadant Bad er i al sin Enkelhed saa godt som noget andet, og det er en ugentlig Nødvendighed for selv den fattigste russiske Bonde. Og er det ikke hjemme i vort civiliserede Danmark, at man siger, at en Bonde bliver kun vasket to Gange i sit Liv, nemlig naar han bliver født og naar han er død, og af de to Gange kan man jo strengt taget kun regne den ene? – Men det var jo i gamle Dage!

Om Søndagen er det tilladt at sove længe, noget, som de ivrigste Jægere dog ikke bryder sig om. Den, der er først oppe, hejser Dannebrog paa den høje Mast midt i Gaarden. „Drengene“ kommer ud af de forskellige „Bajsching'er“, mere eller mindre pyntede til Ære for Hviledagen, og saa spadserer de hjemmeværende rundt paa Godset og drøfter Byggeplaner og andre Fremtidsprojekter, eller forbereder det Festmaaltid, der plejer at præge Søndagen.

Jægeren snapper sin Bøsse og gaar over Isen over til Øen, eller sadler sin Hest og rider op i Bjerget. – Der begynder at komme Trækfugle. Allerede for 14 Dage siden fortalte en Mongol, at han havde set Steppenhøns paa Bulguntal. Morgen og Aften høres Suset af brede Vinger i Luften, og Ænder og Gæs

trækker i Kile hen under den klare Himmel. Mest almindelig her er Rustanden. Det er en stor prægtigt farvet And af Gravandefamilien. Den har en Stemme som en Klokke, og den fylder vor stille Skov paa Øen med Lyd og Larm.

Harerne paa Øen er hvide endnu og de stakkels Dyr tegner sig frygteligt tydeligt mod den brune Skovbund hvad der giver Uglen og Ørnen en ufortjent Fordel. Hele Vinteren har de stakkels Harer maattet færdes paa Floden for at have nogen Glæde af deres hvide Pels, – og selv der bliver de opdagede. I Dag fandt Isager og jeg en stor lysegraa Uglefjer paa Isen, og ved at se nærmere til, fandt vi et helt lille Drama skrevet op i Rimen paa Isen. Der laa store Totter af Hareuld og et forvirret Spor førte ind mod Bredden med Mærker langt ude til Siderne af Spidserne af Svingfjer, der havde slaaet mod Isen, medens Uglen med Klørerne i Harens Ryg var blevet slæbt ind mod Buskene ved Bredden. Der inde mellem Buskene var Jagten endt, og kun nogle Totter Uld, et Par Knogler og en rødpletet Valplads viste, hvad der var blevet af det lille Dyr. – Men dermed var Dramaet ikke endt. Fra et Poppeltræ lidt bort fløj et Par Ravne og en Skade op med hæse Skrig. Under Træet laa Skelettet og Svingfjerene af Uglen, der aabenbart lige var blevet fortæret af Ravnene. Den, Uglen, havde ladet sig friste af Haresteg, da den som en fornuftig Ugle var paa Vej hjem til sit hule Træ ved Morgengry. I sin Jægeriver har den ikke ænset det forhadte Dagslys, og dens Dødsfjender har overrasket den ved Maaltidet og har spist den som Ugle, farseret med Hare.

Der hænder mange Dramaer paa vor Ø, der ser saa fredelig ud i Solens Skin. Tre Gange har vi i Vinter fundet Resterne af nylig dræbte og fortærede Raadyr, omgivne af Ulvespor, og den ene Gang var det kun 50 Meter fra Huset.

Livkosakken med to Chajnak-Okser.

Vi gaar videre fra Harens Død og kommer over til den varme Flod-arm. Vi nærmer os forsigtigt og spejder op og ned ad Floden, som der kun er en Smule Vand i for Tiden. Der nede sidder en rustbrun Fugl og strækker Hals; den udsender et Par høje klingende Advarsels-raab, saa vi ved, at den har set os. Saa trækker vi os tilbage og venter, til den har beroliget sig, hvad der ikke varer længe. Saa sniger vi os i en Bue ned mod det Sted, hvor Parret opholder sig, for der maa være et Par.

– Saa pludseligt, medens vi lister af Sted som Balletdanserinder med Hjertet i Halsen, galer Anden igen sit Advarselssignal og begge de store Rustænder flyver op med tunge Vingeslag og en gjaldende Skrigen.

Bang! Bang! tordner Bøssen, og ned tumler de store Fugle i Vandet som et Fyrværkeri af rustbrunt, snehvidt og grønt. Det hænder ikke hver Dag, at de falder ned begge to, men det hændte den Dag, endda to Gange i Træk, og den anden Gang

var det et Par, der kom flyvende hen over Lærketoppene højt oppe.

Da de tumlede ned gennem Grene, følte Skytten sig som Herre over alt levende og dødt paa Jordens Kreds. – For en liden Stund. For et Øjeblik efter sprang en hvid Hare op lige for Foden og forsvandt uskadt mellem Stammerne trods et skrækkeligt Haglvejr ud af begge Geværløb.

Efter mange Timers Omflakken i den brune Skov vender Jægerne hjem ad forskellige Veie med deres Bytte.

Jeg standser i Birkekrattet ved „vor egen Flod“. Her inde mellem Træerne er det varmt nu i Eftermiddagssolen.

Et Par Smaaspurve med rødt paa Vinger og Bryst svirrer forbi. Deres Farve er ny, og deres Vinger snurrer i Luften med en ny Klang af Kraft og Henrykkelse.

Det er ved at blive Foraar paa Bulguntal til Trods for den alentykke Is paa Floden. Jeg maa balancere

paa et Træ over Bækken med det grønne Vand i sin Flodseng af Is; den er blevet baade dybere og bredere siden i Morges.

Medens jeg staar paa Isen paa den anden Side, kommer der et lunt Vindpust fra Skoven paa øen – et Vindpust fra Hesperidernes Have – med Duft af Harpiks og Naaletræer og puffer mig blidt i Ryggen, saa jeg glider frem paa den glatte Is, hjem mod Gaarden, hvor Flaget vajer over Tømmerhusene.

Kalgan, N. China, 23. Juli 1924.

Red. Med denne beretning fra dagligdagen paa Bulguntal sluttede aviserne 'Nationaltidende' og 'Dagens Nyheder' føljetonen om de danske pionerers eventyrlige rejse til Mongoliet. Og hermed slutter også serien i Ger.

Carl Krebs sender her sin sidste beretning hjem fra Kalgan, den berømte karavaneby på grænsen mellem Kina og Indre Mongoli. Han er på vej til Peking for at hente sin hustru Gerda og sin lille søn Ove på 2 år. Mærkeligt nok nævner han ikke de to med et eneste ord i dette sidste afsnit af beretningen.

Meningen var, at han skulle have hentet sin hustru og søn i Shanghai ved skibets ankomst fra Hamborg, men af en eller anden grund misser han aftalen, og Gerda og Ove må selv tage turen til Peking, hvor den lille familie bliver forenet. Først i slutningen af august måned 1924 ankommer de til Igagården.

Det bliver ingen lykkelig tid for Gerda. Hun begynder hurtigt at finde livet på gården ensformigt, hun savner kvindeligt selskab, og desuden lider hun af hjemve. Allerede i december måned året efter ledsager Carl hustruen og sønnen op til Irkutsk i bidende frost, hvor han tilbringer juledagene sammen med dem. Gerda og Ove rejser alene tilbage til Danmark med den transsibiriske jernbane via Moskva.

Dagens Nyheder

København – Fredag den 25. April 1924

Ud til Eventyret — .

Fru Dr. Krebs og hendes lille Søn rejser til Shanghai for at slutte sig til den danske Ekspedition i Mongoliet.

Fru Krebs og den 2-årige Ove Krebs før Afrejsen.

I Gaar kunde man her i Bladet læse om den danske Ekspedition til Mongoliet. Ekspeditionens Chef, Dr. C. K r e b s, gav en Skildring af Juleaften, som den var fejret paa Igagaarden i Bulguntal [Ger 91:10-13] Og i Gaar stod paa Københavns Hovedbanegaard en ung, lysklædt Dame, en blond og blid Skønhed, med en yndig lille Dreng ved haanden.

Det var Fru Dr. K r e b s – Ekspeditionslederens Hustru – som sammen med sin lille 2-årige Søn O v e skulde sige Danmark Farvel for at begive sig ud paa den lange Rejse til Mongoliet.

– Jeg er kommet herind med Morgentoget fra Køge, hvor jeg har mit Hjem, fortalte Fru Krebs os, og jeg har ikke mere end en Times Ophold i København. Den er jeg nødt til at tilbringe her paa Banegaarden, for jeg skal have min Bagage ordnet, og der er saa meget andet . .

– Hvilken Vej rejser De?

– Jeg tager nu først til Hamborg, og derfra sejler vi antageligt allerede i Dag med Ø. K.s „Malaya“ til Shanghai. Hele Turen skulde ikke vare mere end 6–7 Uger . . saa er vi i Shanghai, og dér venter min Mand os efter Bestemmelsen. Sammen med ham skal vi saa drage til Bul-

guntal. Det *havde* været nemmere at rejse over Moskva, og jeg havde ogsaa sat mig i Bevægelse for at faa russisk Gennemrejsepas, men saa kom der Telegram fra min Mand om, at det var haabløst at forsøge paa det nu efter Urolighederne Saa maatte jeg jo resignere.

– Har det hele Tiden været Bestemmelsen, at De skulde tage derover, naar Ekspeditionen havde fundet sig lidt til Rette?

Ja, jeg kunde ikke godt tage med lige straks, Fru Krebs smiler stille jeg skulde jo vente paa, at Ove blev stor nok til at rejse med, og nu fylder han snart to Aar.

Er alle Ekspeditionens Deltagere nu samlede?

– Nej, der mangler een endnu, min Svoger, Ingeniør O v e K r e b s, som har opholdt sig nogen Tid i Amerika for at forberede visse Ting vedrørende Ekspeditionen. Men det er Meningen, at han nu ogsaa skal støde til os i Shanghai og saa er vi fuldtallige.

– Ja vi behøver jo ikke at spørge, om De glæder Dem!

– Nej! kommer det lykkeligt og bevæget fra den unge Frue. Jeg tror, det er dejlige Dage, vi gaar i Møde.

– Og hvor længe tænker de, at De bliver borte?

– Aa, jeg ved ikke . . maaske kommer vi her hjem paa en lille Visit om et Par Aar.

. . Vi ser, at et ældre Ægtepar venter lidt borte fra os. Det er Fru Krebs' Forældre, Dr. V a l e n t i n e r og Frue, som er rejst med ind til Hovedstaden for at sige deres Datter og Barnebarnet det sidste Farvel.

Og vi føler, at vi for vort Vedkommende nu ikke har andet at gøre end at tage Afsked og ønske lykkelig, rigtig lykkelig Rejse.

Toget til Hamborg gaar om en halv Time

Jun.

Guldfeber i Gobi

I Gobiørkenen i det sydlige Mongoliet graves der på livet løs, så sandet flyver om ørerne på nomaderne og deres kameler. Mange store og små miner er i de senere år dukket op i Asiens største ørken. I undergrunden findes nemlig store rigdomme af råstoffer som bl.a. guld, kobber og kul. Mongoliet er et fattigt land, som drømmer om at tjene store penge på ørkenens skatte. Men udvindingen af råstoffer både forurener miljøet og tvinger nomaderne og deres dyr væk.

Sukhgerel Dugersuren

Gobiørkenen er ufattelig stor, over 30 gange større end Danmark. Den ligger i det sydlige Mongoliet og det nordlige og nordvestlige Kina. Ørkenen består både af grus, klipper og sand, her og der områder med sparsom græsvækst. I årtusinder har nomaderne levet med deres flokke af kameler, heste, geder og får. Om sommeren flytter de rundt med deres runde filtelte for at opsøge det sparsomme græs til dyrene.

Siden 2009 er der sket store forandringer i Gobi, så nomaderne og deres dyr har fået sværere ved at få adgang til både drikkevand og græsningsområder. Mange nomader er blevet tvunget til at flytte på grund af tørke, vandmangel og forurening. Andre har helt opgivet et liv som nomader. De har solgt dyrene og har slået sig ned i et byområde, hvor der imidlertid er stor arbejdsløshed.

Verden skriger efter råstoffer

Mongoliet har inviteret udenlandske mineselskaber til at grave efter råstoffer i ørkenen. Under Gobi findes enorme reserver af bl.a. guld, kobber, jern, kul og uran. Bag invitationen ligger et stigende behov i

verden for mineraler og råstoffer, som bruges i energiforsyningen og til fremstilling af bl.a. elektronik.

Flere og flere mennesker på Jorden har fået råd til at købe mobiltelefon, tablet, computer eller anden elektronik, som indeholder vigtige komponenter af mineraler og metaller. Det betyder, at der globalt set er brug for flere og flere råstoffer. På samme tid er vores voksende forbrug og produktionen af varer en belastning for både miljø og klima.

»Minegolia«

Mongoliet ligger imellem de to store naboer Rusland og Kina og er et af regionens fattigste lande. Det har hverken ekspertise eller økonomi til selv at grave råstofferne op af jorden. For at Mongoliet kan komme til at tjene penge på sine skjulte rigdomme, samarbejder det med store mineselskaber fra Kina, Rusland, Australien og Canada.

– I år 2000 var der kun et par store mineselskaber i Mongoliet. I dag er der mindst 20 store og en masse små. Derfor kalder nogle mongoler deres land for *Minegolia*, fortæller Sukhgerel Dugersuren, som er stif-

ter og leder af *Oyu Tolgoi Watch*, der er en kritisk mongolsk NGO, dvs. ikke-statslig organisation.

Formålet med *Oyu Tolgoi Watch* er at overvåge, at landets største guld- og kobbermine, som netop hedder *Oyu Tolgoi*, overholder mongolske og internationale love og standarder for minedrift.

Vandtyveri

Guld- og kobberminen har delt befolkningen:

– De fleste er modstandere af råstofudvindingen, fordi den har store konsekvenser for både miljø, mennesker og dyr, siger Sukhgerel Dugersuren og tilføjer:

– Manglen på vand i Gobi er det største problem. Der skal bruges enorme mængder af vand til at udvinde råstoffer som guld og kobber, men i Gobi er vand sparsomt. Minerne ligger i nærheden af floder og vandløb, som bliver drænet dvs. tømt for vand og forurenet af minedriften. Det går hårdt ud over omgivelserne og levevilkårene for de lokale nomader og deres dyr.

Øverst luftfoto af kobber- og guldminen Oyu Tolgoi; nederst kort over den geografiske placering og infrastrukturen omkring mineområdet Oyu Tolgoi i Sydgobi.

Tegning: Turquoise Hill Resource

En kamel drikker fx 40-60 liter vand pr. vanding. Hvis der ændres på forekomsten af vand i et område, kan det hurtigt blive et problem at finde vand nok til nomadernes dyr.

– Det sker også, at de lokale nomader ikke længere kan finde vand, fordi mineselskaber omdirigerer vandløb. De leder vandet væk fra dets naturlige løb og hen til minen, siger Sukhgerel Dugersuren.

Vandressourcerne i Gobi deles derudover med ørkenplanter og vilde dyr som bl.a. ulve, der også rammes af de menneskeskabte naturændringer.

Asfalt og hegn i ørkenen

25% af mongolerne lever som nomader i Gobiørkenen eller på landets store, vidtstrakte græsstepper. Dyrene er nomadernes levebrød, de

lever af og med dem og sælger bl.a. deres kød, uld, skind og mælkeprodukter som gæret hoppemælk og forskellige typer ost.

Mineselskaber er begyndt at indhegne områder af Gobi på op til 10-30 km². Desuden bygger de store mineejere private, asfalterede veje gennem ørkenens biologisk følsomme natur. Vejene bruges til at transportere kul og andre råstoffer hurtigere til nabolandet Kina, hvor kullene bruges til at fyre op under landets mange forurenende fabrikker. Kun mineselskabets lastbiler må bruge disse veje, og overtrædelser straffes hårdt af selskabets vagter.

– Når man indhegner Gobi, er der ikke plads til at flytte rundt. Nomadernes dyr bliver syge og dør. Mineselskaberne tror ikke, at der bor nogen i den store ørken, siger Sukhgerel Dugersuren.

Ninjaer graver huller

Sådanne eksempler viser, at den mongolske nomadetilværelse i Gobi er truet af landets minedrift. For når ørkenen bliver asfalteret og vandet forsvinder, har dyrene ingen steder at græsse eller drikke. Nomaderne kan ikke længere leve af deres dyr eller overleve i Gobiørkenen.

Derfor føler mange nomader sig tvunget til at flytte væk og oftest til hovedstaden Ulaanbaatar i håbet om at kunne skabe sig en ny tilværelse der. Ikke nok med at meget store og mange miner smadrer nomadernes livsvilkår; på et tidspunkt kommer der en stor regning for de mange miljødelæggelser, som råstofudvindingen forårsager.

Samtidig fristes illegale mongolske minearbejdere, såkaldte *ninjaer*, til selv at grave efter guld. De vil også have del i rigdommene. Uden uddannelse og sikkerhedsudstyr graver de farlige huller i ørkenen, som de selv, nomadernes husdyr og de vilde dyr risikerer at falde ned i og omkomme.

Eventyr med store omkostninger

I 2013 udnævnte magasinet *The Economist* Mongoliet som det land i verden, der havde størst vækst i BNP, nemlig 18,1%. Det store naboland i syd, Kina, kom »kun« ind på en 4. plads med en vækst på 8,6%. I 2014 var væksten i Mongoliet faldet til 7,8 %. De udenlandske investorer tøvede med at placere deres penge i mongolsk minedrift.

– Råstofeventyret begyndte lykkeligt med store indtægter til den mongolske stat og mineindustrien, men en økonomisk krise satte en

Udvinding af kul i Sydgorbi nær den kinesiske grænse.

Foto: SouthGobi Resources Ltd.

brat stopper for eventyret, konstaterer Sukhgerel Dugersuren og fortsætter:

– Befolkningen har desværre ikke mærket noget til, at landets BNP steg voldsomt i nogle år. 34% af mongolerne lever stadig i fattigdom ifølge Mongoliets nationale statistik. Til gengæld mærker befolkningen den aktuelle økonomiske krise, da priserne på almindelige fødevarer som brød og kartofler er steget markant.

Faldende råstofpriser

Den økonomiske krise skyldes bl.a. faldende råstofpriser på kul, kobber

Mineselskabernes indhegning af store arealer er en ekstra belastning for dyrenes og nomadernes frie bevægelighed.

Foto: Oyu Tolgoi Watch

og jern på verdensmarkedet. Råstofpriser er meget følsomme over for politiske hændelser i verden som fx krige og økonomiske kriser.

Det betyder, at Mongoliet og andre råstofproducerende lande er meget sårbare over for prissvingninger på råstoffer. Faldende råstofpriser betyder faldende indtægter.

Mongoliet har valgt at satse stort på indtægter fra råstoffer, hele 70% af landets BNP kommer fra salg af råstoffer. Nabolandet Kina er Mongoliets største marked og aftager 85% af landets handelsvarer. Over 80% af landets kulproduktion eksporteres til Kina.

Mongoliet er derfor meget afhængig af Kinas efterspørgsel på råstoffer. Netop Kina har oplevet en nedgang i landets økonomiske vækst og aftager derfor færre råstoffer i forhold til tidligere. Desuden importerer Kina mindre kul end tidligere, da landet er ved at omlægge sin produktion, så den er mindre forurenende. Dette rammer Mongoliets økonomi hårdt.

Er nomadelivet ved at uddø?

Den ensidige satsning på råstofindtægter er risikabel for Mongoliet.

Og omkostningerne af den intensive minedrift har allerede betydet store tab for miljøet og den traditionelle nomadekultur.

Landets nomader udgør 40% af arbejdsstyrken, og deres aktiviteter står for 15% af landets BNP. Tab af endnu flere nomadefamilier på grund af mineindustrien betyder tab af andre industrier, som fremstiller produkter af uld, kød og mælkeprodukter fra nomadernes dyr.

Det kan også betyde færre indtægter fra turistindustrien. Turisterne besøger landet for netop at opleve nomaderne, men hvis de er væk, kommer turisterne måske ikke længere.

**Bettina Gram
Gitte Pedersen**

Artiklen er skrevet til og bringes med tilladelse af U-web, Danidas website for børn og unge om u-lande og udviklingsbistand, www.u-web.dk. Bettina Gram og Gitte Pedersen besøgte Mongoliet i efteråret 2014 med støtte fra Danidas Oplysningsbevilling.

Træ-Fårets år

19. februar 2015 – 7. februar 2016

I sidste nummer af Ger bragte vi den sørgelige nyhed, at Den Gamle Vismand, Tsehnavn, i en alder af 84 år var afgået ved døden i november 2014 efter længere tids sygdom. Dødsårsagen var en blodprop. Efter redaktionens afslutning dukkede imidlertid et brev op, som postvæsenet havde syltet forskellige steder undervejs. Det viste sig – da vi åbnede det – at Tsehnavn lige nåede at fortælle om Fårets år, inden han døde. Så med lidt forsinkelse kommer her Tsehnavs forudsigelser om det kommende år.

I Kina falder nytåret på den anden nymåne efter vintersolhverv. I Tibet har man en anden måde at regne det ud på, så det nogle år betyder, at det tibetanske nytår falder omkring en måned efter det kinesiske. Mongolerne følger det tibetanske år. Østens nytår vil derfor falde i januar eller februar.

Østens kalendersystem bygger på en cyklus af 60 år, dannet af en kombination af 12 dyr (rotte, okse, tiger, hare, drage, slange, hest, får, abe, hane, hund, vildsvin) og 5 elementer (metal, vand, træ, ild, jord). En 60-årig cyklus starter hos kineserne med Rottens år og slutter med Grisens år, hvorimod tibetanerne starter deres cyklus med Harens år. I Kina blev månekalenderen startet i år 2637 før vor tidsregning af kejser Huang Ti. Vi befinder os midt i den 78. cyklus, som startede med år 1984 og går til 2044.

Hvad der i almindelighed vil ske for alle i Fårets år

Fårets år er et godt og fredeligt år. Krige og internationale kriser, som er begyndt i andre år, vil opleve en nedgang i aggressiviteten. Både privat og international krig og uenighed vil blive minimal i dette fredelige og rolige år. I Fårets år vil der blive en del sladder og skandaler. Et år, hvor man vil være mere sentimental og følsom. Et år, hvor man vil søge fred med sig selv og andre.

I Fårets år vil mange mennesker beslutte sig for at interessere sig mere for deres eget velbefindende. Som et resultat deraf vil der blive fokuseret mere på, hvad man spiser, på motion og på livsstil i almindelighed. Nogle vil indse, at deres arbejde har taget for meget af deres tid, og de vil bruge mere tid på familien og vil knytte tættere bånd til familie og hjem. Det er godt år til at besøge gamle venner og fjerntboende slægtninge.

Generelt set er det et godt år for familien. Et godt år at blive gift i eller at få børn eller børnebørn, men anstræng dig ikke for at gøre det, lad det komme helt af sig selv. Det er også et godt år til at anskaffe smukke ting til hjemmet; det kan være malerier, bøger, ægte tæpper eller vin til kælderen.

Fårets år er et godt år for kunst, teater og musik. Fåret er for farver, stil og opfindelser. Man vil være

mere kreativ og fantasifuld. Der vil blive arrangeret store udstillinger i mange lande. Mange vil blive fanget af ny mode og stil.

Fåret har også pessimistiske vibrationer, som vil gøre os overfølsomme og bekymrede over små problemer. Nogle vil ligefrem let tabe modet eller blive overkritiske, når tingene ikke lige sker, som man ønsker. Det er ikke et år, hvor man skal gå i gang med nye planer eller planlægge langsigtede projekter. Snak om fred, men lad være med at investere dine hårdt tjente sparepenge i et industriforetagende. Hold dig langt væk fra børsen.

Forhåbentlig vil Fårets kærlighed for harmoni og ønske om at leve fredeligt side om side med sine fjender forhindre store katastrofer i dette år. Det fredelige Får vil lægge en dæmper på konflikter. Drik afkølet vin i de lange sommernætter, spis masser af chokoladekager, snak til den lyse morgen. Fårets år er et år, hvor vi må bruge vores instinkt og lade det lede os til et godt liv. Held og Lykke!

Hvad der i særdeleshed vil ske i Træ-Fårets år for den, der er født i:

**Rottens år
(mus)**

1912, 1924, 1936, 1948 1960,
1972, 1984, 1996, 2008, 2020

Tendens: Forbedring og opgang

Generelt: I Fårets år går det atter planmæssigt fremad.

Økonomi og arbejde: Betydelige succeser og fremgang inden for ens arbejde er mulige ved klog og ikke for fremfusende adfærd. Forhold dig kold og afslappet, undgå stress. Din økonomiske situation er ved at bedre sig i den første halvdel af Fårets år. Du kan også regne med bedre resultater i den sidste halvdel af året, når det gælder dit arbejde. Der kan blive fremgang i karrieren, men du må dog regne med, at dine planer kan støde på en del forandringer eller småhindringer undervejs. Men du vil være i stand til at gennemføre dem og få et vist udbytte af, hvad du gør. Du vil blive i stand til at opdage og udnytte muligheder, som du tidligere har overset.

Helbred og fritid: Arbejdet kan give nogen stress, dog ikke mere end det kan overvindes.

Familien og venner: Forholdet til ens nære og elskede vil blive forbedret.

Oksens år (tyr, ko, bøffel)

1913, 1925, 1937, 1949 1961,
1973, 1985, 1997, 2009, 2021

Tendens: Følelsesmæssig opløftning

Generelt: I Fårets år viser Oksen al sin charme, men den løber samtidig en risiko for at bruge mere end den har. Året vil være fyldt af gode og dårlige oplevelser. Ingen større fremgang selv om Oksen modtager en del behagelige nyheder, der kan styrke dens selvtillid. Oksen bør ikke tage nogen risiko, især ikke fi-

nansielt. Den bør samle sit fokus på få emner, frem for at sprede det over mange ting.

Økonomi og arbejde: Dog må Oksen ikke blive for overoptimistisk, eftersom den kan tjene penge på noget, Oksen troede, den havde tjent på, eller til og med mister noget, som Oksen ikke tør tale om. Så vær forsigtig og lad dig ikke narre. Der er meget, som vil optage Oksen, og det er vigtigt at prioritere rigtigt.

Helbred og fritid: Der er ingen alvorlig sygdom eller modgang i sigte.

Familien og venner: Oksens hjemmeliv er rimeligt roligt og behageligt. Hvad Oksen mister i arbejdet og af penge, vinder Oksen i kærlighed og romantik. Familie, venner og elsker støtter Oksen. Familiesager vil få en høj prioritet. Tålmodighed er nødvendig, og erfaring og sund fornuft vil spille en stor rolle.

Hjemlige sysler vil tage meget af Oksens tid. Hvis Oksen har gået med planer om at tilbringe mere tid med sine nærmeste, så er det tid nu.

Tigerens år

1902, 1914, 1926, 1938, 1950
1962, 1974, 1986, 1998, 2010

Tendens: Lær betydningen af ro

Generelt: I Fårets år ændres Tigerens hidtidige liv ofte ganske pludseligt. Dens urolige blod driver den til alle hånde eventyr.

Økonomi og arbejde: Et godt år selv om Tigeren vil støde på en del problemer, der kan optage meget af dens tid. Heldigvis vil der ikke blive tale om alvorlige katastrofer for Tigeren i årets løb. For at Tigeren skal få mest ud af året, bør den bruge det som sabbatår i forhold til sine normale stressfaktorer. Et godt arbejds-tilbud dukker måske op. Dette kan virke lidt frustrerende på Tigeren, men samtidig føler den sig smigret.

Helbred og fritid: Forhandlinger, hjemlige uoverensstemmelser og arbejdsmæssige spændinger vil kunne stresser dig betragteligt. Du fortjener en rigtig god ferie langt væk hjemmefra, selv om det kommer til at koste penge. Du må nok hellere være forsigtig, når du er ude at rejse; hvis ikke kan du risikere at miste en del personlige ejendele undervejs.

Familien og venner: Venskabet med dine egne vokser sig stærkt. Tigeren kan forvente positiv omtale af den selv. Tigeren vil føle sig elsket og bemærket.

Harens år (kanin, kat)

1903, 1915, 1927, 1939, 1951
1963, 1975, 1987, 1999, 2011

Tendens: Forsøg at få et nyt image

Generelt: Et udmærket år for Haren. Et roligt år. Der vil forekom-

me mindre tilbageslag. Selvtilliden er imidlertid stor nok til, at man kommer over dem. Haren vil kunne slippe uden om en del hindringer i denne tid. Haren må holde godt øje med detaljerne, ellers vil den få problemer senere hen. Et rigtigt behageligt og opbyggende år, som den kan glæde sig til.

Økonomi og arbejde: Haren vil opnå mange pragtfulde resultater. Haren kan komme til at møde mange hjælpsomme mennesker, som vil kunne hjælpe den frem i denne gunstige periode. Haren vil ikke opleve nævneværdige problemer. Selv om der er nogen, der er uenige med Haren, har den overtalelsesevner til at få mennesker over på sin side dette år.

Helbred og fritid: Ingen sygdom eller plager i Fårets år. Haren kan glæde sig over de invitationer, den får både forretningsmæssigt og fra private. Haren kan ikke bare afslå dem uden videre, der må prioriteres og kun deltage der, hvor Haren føler, at det er bedst.

Familien og venner: På hjemmefronten og i følelseslivet vil det blive et tilfredsstillende år. Eksisterende familieband vil være harmoniske. Alene personen vil finde den sande kærlighed. Der vil være liv i det sociale liv. Ingen familieproblemer.

Dragens år

1904, 1916, 1928, 1940, 1952
1964, 1976, 1988, 2000, 2012

Tendens: En periode for at samle de løse ender

Generelt: I Fårets år føler Dragen sig en smule overflødig, ubemærket og overset. Dragen mangler måske både energi og tid, som kræves, for at den kan udføre sine opgaver ordentligt.

Økonomi og arbejde: Dragen kan ikke rigtig få noget fra hånden. Dragen kan kun forvente moderate

præstationer i løbet af Fårets år. Efter et heftigt Hestens år, vil Fårets år give afslappethed og give Dragen mulighed for at trække vejret. Dragen bør bruge enhver mulighed for at tage det roligt og afslappet. Dragens projekter forløber noget trægere end sædvanligt, men der er fortsat muligheder i vente. Dragens overtalelsesevner er helt i top, og den får folk med sig i det den gør. Dragens økonomi kan blive noget anstrengt, men den kan regne med bedring i slutningen af året.

Helbred og fritid: Der vil være en del små plager på helbredsfronten. Det vil være klogt ikke at sige nej til alle invitationer. Det vil også være til stor glæde at tage en ferie. Det fortjener Dragen. Med de mange muligheder, der gives Dragen, vil den få en fantastisk tid sommeren over.

Familien og venner: Hjemmelivet kommer til at være roligt. Dragens nærmeste vil blive glade for, at den bruger mere tid på dem end tidligere. For den, som kan rejse væk, kan der være romantik på fjerne steder.

Slangens år

1905, 1917, 1929, 1941, 1953
1965, 1977, 1989, 2001, 2013

Tendens: Skønhed bringer succes

Generelt: Et beskyttet år for Slangen. Et år uden de store begivenheder. Slangen kan læne sig tilbage og nyde de fine resultater fra forrige år.

Økonomi og arbejde: De kontakter, personligt og arbejdsmæssigt, der vil opstå, vil i det lange løb vise sig at være givtige. Slangen får stor selvtillid, og den osrer af samarbejdsvilje, men forsøger at styre andre mennesker. Det kan give en del konflikter. Slangen bør holde sig til afprøvede og testede metoder, det vil give resultater. Gem nye store planer til et andet år, hvor de vil få en bedre modtagelse.

Helbred og fritid: Slangen har fred og ro til at fordøje oplevelserne. Slangen har ikke brug for at have dårlig samvittighed, fordi den ikke længere er så aktiv. Der er ingen grund til at vende tilbage til et hektisk liv, før det er nødvendigt. Slangens hverdag kommer helt sikkert af sig selv, så vil den atter være aktiv som før.

Familien og venner: Der må på hjemmefronten nok påregnes nogle mindre gode nyheder og forstyrrelser i slutning af året, men du klarer dig fint alligevel. Der er mange hyggelige aktiviteter. Harmoni i parforholdet gør Slangen lykkelig. Slangen viser stor tiltrækningskraft og lidenskab i forhold til det, Slangen er glad for.

Hestens år

1906, 1918, 1930, 1942, 1954
1966, 1978, 1990, 2002, 2014

Tendens: Støt fremskridt

Generelt: Et moderat år for Hesten. Det bliver dejligt og behageligt. Sæt farten ned, og lad nerverne få lov til at slappe helt af.

Økonomi og arbejde: Igen får Hesten fred og ro til at tænke og forberede sig på sine opgaver. Et år hvor det vil være klogt at holde sig

til afprøvede ideer på arbejdet og lægge ærgerrigheden på hylden. Dette år bliver usædvanligt stille, men det vil begynde at gå fremad. Det gode vil opveje det dårlige. Så selv om Hesten helst så, at der skete noget hele tiden, må den finde sig i en roligere periode uden alvorlige problemer.

Helbred og fritid: Kroppen kan trænge til at komme til kræfter igen, efter det foregående års strabadser. Heste, som har haft helbredsproblemer, bør være på vagt. Men helbredet kan blive bedre med tiden. Hesten kan altid bruge tiden til langtidspanlægning, måske af, hvad den kommer til at foretage sig næste år. Der er mulighed for at flytte eller komme på en længere ferie i år.

Familien og venner: Fårets beroligende indflydelse vil hjælpe Hesten til at opbygge fred og harmoni med sin elskede familie. Hesten må prøve at gøre, hvad den kan for at bringe lykke og glæde ind i familien. Det vil skabe en dybere forståelse mellem Hesten og dens familie.

Fårets år (ged)

1907, 1919, 1931, 1943, 1955
1967, 1979, 1991, 2003, 2015

Tendens: Vær praktisk

Generelt: Selv om det er Fårets eget år, vil det blive et lykkebringende år. Fåret vil ikke opleve nævneværdige problemer, især ikke i første halvdel af året, men så vil der dukke nogle problemer op. Fåret vil kunne styre sig væk fra en del hindringer i dette år. En rigtig behagelig og opbyggelig tid, som Fåret kan glæde sig til, men det må tilpasse sig sine forventninger og være praktisk.

Økonomi og arbejde: Fårets sociale liv vil blive særligt travlt. Fåret vil komme til at møde mange hjælpssomme mennesker, som vil kunne hjælpe dig videre frem i denne gode tid. Fåret vil blive meget omsværmet, beundret, ja ligefrem forgudet. Fåret vil nyde det og kan let blive opblæst af det.

Helbred og fritid: Der vil ikke være sygdom. Fåret ved altid, hvordan det skal indrette sig, både privat og arbejdsmæssigt. Tålmodighed er nødvendig. Fåret har en fornemmelse af, at alt står stille og går den imod. Erfaring og fornuft er vigtige for Fåret i den situation.

Familien og venner: Året vil fokusere på hjemmelivet og personlige forhold. Dybe tanker giver Fåret nye opfattelser af private anliggen-

der. Det vil dog ikke hindre Fåret i at være sig selv. For alene-Får vil der være romantik forude.

Abens år

1908, 1920, 1932, 1944, 1956
1968, 1980, 1992, 2004, 2016

Tendens: Lad den sovende hund ligge

Generelt: Et travlt og engageret år. Aben rummer en stor portion fantasi, men bremses let af andres snæversynede, skeptiske holdninger. Det er et år, hvor Aben skal være mere tilbageholdende med oplysninger, da andre forsøger at pumpe den for fortrolige oplysninger. I sidste halvdel af året vil det igen gå lettere for Aben, og tingene kommer meget mere på plads. Et år med spænding og dramatik. Håb og visioner for fremtiden og behovet for at finde forståelse og mening er vigtige for Aben dette år.

Økonomi og arbejde: Aben vil finde det lettere at tjene penge, men fortjenesten kan blive noget reduceret på grund af uventede udgifter. Aben får nye og indflydelsesrige venner, som kan støtte den og give den udviklingsmuligheder. Aben kan avancere på jobbet ved at udvide sin omgangskreds af indflydelsesrige personer og knytte de rette forbindelser.

Helbred og fritid: Aben vil få flere gæster eller rejse mere, end du er vant til. Dog kan Aben blive plaget af en del uforudsete helbreds- og familiemæssige problemer. I Fårets år må Aben passe særligt godt på sit helbred.

Familien og venner: Følelsesmæssigt er du også en smule ustabil. Husk, tænk før du taler, når det gælder forholdet til andre. Aben svinger mellem blid, hensynsfuld nærhed og trangen til at stikke af fra det hele. Aben reagerer impulsivt og uovervejende og tåler ikke faste rammer eller hæmmende restriktioner.

Hanens år

1909, 1921, 1933, 1945, 1957
1969, 1981, 1993, 2005, 2017

Tendens: Behagelig udvikling

Generelt: Et godt og trygt år for Hanen, men der er næppe noget, der er sikkert, fast eller til at regne med. Ingen store tilbageskridt, men store positive forandringer. Der kommer i årets løb spændende nyheder langvejs fra.

Økonomi og arbejde: Mange projekter vil give gode resultater. Der vil være nogle meget tilfredsstillende resultater fra nogle af dine udfordringer. Hanen er fortsat målrettet og struktureret, hvad indsatsen angår. Hanen satser på enkelte, vigtige projekter, som virkelig kan give stort udbytte på kort sigt. Der kan komme fremgang i karrieren. Et år med grobund for nye arbejdsmuligheder.

Helbred og fritid: Hanen bør slappe af eller tage på en god ferie.

Familien og venner: Hanen udtrykker sig både blidt og poetisk. Men der er en slange i paradiset: Hanen får nemlig problemer i sit kærlighedsliv! En del uløste konflikter stikker hovedet frem og forstyrrer dens rosenrøde drømme. Men Hanen kan ændre det med en smule list, og året vil alligevel blive, som den forventer. Hanen bør på den ene side slappe af sammen med familien og på den anden gå ud og udbygge sit sociale netværk. Enlige Haner kan få muligheder for nye romantiske oplevelser.

Hundens år

1910, 1922, 1934, 1946, 1958
1970, 1982, 1994, 2006, 2018

Tendens: Vanskeligt men hjertevarmende

Generelt: Et noget moderat år hvor det i første halvdel er pessimismen,

der hersker. Intellectet fungerer trægt og stift. Hunden er reserveret, fuld af bekymringer og indadvendt. Endnu engang grubler Hunden over sine mål, og ofte skifter den kurs og forsøger at starte på en frisk. Et år som er godt til at få ting fra hånden, som længe har ventet.

Økonomi og arbejde: Hunden er tilbøjelig til at holde sine tanker og meninger for sig selv. Hunden kæmper med at få løst intellektuelle opgaver. Hunden kan undgå tab og løse konflikter ved at holde tungen lige i munden og styre sit temperament. Hunden er kritisk indstillet og afviser resultater på forhånd. Dog kan årets sidste halvdel blive noget bedre, med muligheder for at se sit liv fra en helt ny vinkel. Hundens liv vil med ét blive noget lettere. Den sidste tid er det gået lidt op og ned med økonomien, men her ser det ud til en bedring i finanserne, noget som vil give Hunden stor glæde.

Helbred og fritid: Ingen nævneværdige problemer med helbredet.

Familien og venner: Kærligheden kan blive noget ustabil, da Hunden ikke altid holder, hvad den lover. Hunden vil opleve mere varme end afvisning. Et år hvor man skal koncentrere sig om familien og hjemmet. I hjemmet kan der blive en del udgifter til reparation. Det, der foregår bag Hundens ryg, bør den vise mere interesse for. Familien og venner vil være forstående og bakke den op. Et år hvor det er klogt at være tålmodig og bevarende.

Grisens år (svin, vildsvin)

1911, 1923, 1935, 1947, 1959
1971, 1983, 1995, 2007, 2019

Tendens: Slægtskab vil bringe lykke

Generelt: Fårets år er et nogenlunde år præget af nogen overskud og en del optimisme. Fårets år er tiden

for at lægge fremtidsplaner og lede efter nye muligheder at udforske. Måske vil det være klogt af Grisen at ændre sine planer for at undgå alvorlige diskussioner.

Økonomi og arbejde: Økonomien er fortsat i stærk vækst, men du bør lægge til side til senere brug. Grisen udkaster nye planer, synes fuld af ideer og er yderst hittepåsom. Fortjenesten vil blive i form af mere viden, bedre professionel uddannelse eller fremskridt i karrieren. Samarbejde kan blive vanskeligt, men Grisen kan overbevise andre med sin arbejdskapacitet. Det ser dog ud til, at Grisen må klare det meste på egen hånd. Brug hovedet fremfor albuene. I begyndelsen af året er Grisen i stand til at styre disse kræfter, men senere tager de overhånd! Grisen bliver mere livsnydende, efterhånden som tiden går. Grisen gider ikke arbejde hårdt med noget, der ikke lykkes i første hug. Denne tendens kan ødelægge årets fine start, derfor er det vigtigt, at Grisen slår over i positiv handling. Fra årets midte kan tingene drejes til Grisens fordel.

Helbred og fritid: Der vil ikke være alvorlige sundhedsproblemer.

Familien og venner: Et godt år for kærlighed og ægteskab. Grisen trives bedst i en atmosfære af hjemlig ro og fred, derfor vil den opleve, at dette år vil være utroligt tilfredsstillende for den.

Tsehnay

Den Gamle Vismand

Kinesiske dyreår

8. feb.	1902 – 28. jan.	1903:	Vand-Tiger
29. jan.	1903 – 15. feb.	1904:	Vand-Hare
16. feb.	1904 – 3. feb.	1905:	Træ-Drage
4. feb.	1905 – 24. jan.	1906:	Træ-Slange
25. jan.	1906 – 12. feb.	1907:	Ild-Hest
13. feb.	1907 – 1. feb.	1908:	Ild-Får
2. feb.	1908 – 21. jan.	1909:	Jord-Abe
22. jan.	1909 – 9. feb.	1910:	Jord-Hane
10. feb.	1910 – 29. jan.	1911:	Metal-Hund
30. jan.	1911 – 17. feb.	1912:	Metal-Gris
18. feb.	1912 – 5. feb.	1913:	Vand-Rotte
6. feb.	1913 – 25. jan.	1914:	Vand-Okse
26. jan.	1914 – 13. feb.	1915:	Træ-Tiger
14. feb.	1915 – 2. feb.	1916:	Træ-Hare
3. feb.	1916 – 22. jan.	1917:	Ild-Drage
23. jan.	1917 – 10. feb.	1918:	Ild-Slange
11. feb.	1918 – 31. jan.	1919:	Jord-Hest
1. feb.	1919 – 29. feb.	1920:	Jord-Får
20. feb.	1920 – 7. feb.	1921:	Metal-Abe
8. feb.	1921 – 27. jan.	1922:	Metal-Hane
28. jan.	1922 – 15. feb.	1923:	Vand-Hund
16. feb.	1923 – 4. feb.	1924:	Vand-Gris
5. feb.	1924 – 23. jan.	1925:	Træ-Rotte
24. jan.	1925 – 12. feb.	1926:	Træ-Okse
13. feb.	1926 – 1. feb.	1927:	Ild-Tiger
2. feb.	1927 – 22. jan.	1928:	Ild-Hare
23. jan.	1928 – 9. feb.	1929:	Jord-Drage
10. feb.	1929 – 29. jan.	1930:	Jord-Slange
30. jan.	1930 – 16. feb.	1931:	Metal-Hest
17. feb.	1931 – 5. feb.	1932:	Metal-Får
6. feb.	1932 – 25. jan.	1933:	Vand-Abe
26. jan.	1933 – 13. feb.	1934:	Vand-Hane
14. feb.	1934 – 3. feb.	1935:	Træ-Hund
4. feb.	1935 – 23. jan.	1936:	Træ-Gris
24. jan.	1936 – 10. feb.	1937:	Ild-Rotte
11. feb.	1937 – 30. jan.	1938:	Ild-Okse
31. jan.	1938 – 18. feb.	1939:	Jord-Tiger
19. feb.	1939 – 7. feb.	1940:	Jord-Hare
8. feb.	1940 – 26. jan.	1941:	Metal-Drage
27. jan.	1941 – 14. feb.	1942:	Metal-Slange
15. feb.	1942 – 4. feb.	1943:	Vand-Hest
5. feb.	1943 – 24. jan.	1944:	Vand-Får
25. jan.	1944 – 12. feb.	1945:	Træ-Abe
13. feb.	1945 – 1. feb.	1946:	Træ-Hane
2. feb.	1946 – 21. jan.	1947:	Ild-Hund
22. jan.	1947 – 9. feb.	1948:	Ild-Gris
10. feb.	1948 – 28. jan.	1949:	Jord-Rotte
29. jan.	1949 – 16. feb.	1950:	Jord-Okse
17. feb.	1950 – 5. feb.	1951:	Metal-Tiger
6. feb.	1951 – 26. jan.	1952:	Metal-Hare
27. jan.	1952 – 13. feb.	1953:	Vand-Drage
14. feb.	1953 – 2. feb.	1954:	Vand-Slange
3. feb.	1954 – 23. jan.	1955:	Træ-Hest
24. jan.	1955 – 11. feb.	1956:	Træ-Får
12. feb.	1956 – 30. jan.	1957:	Ild-Abe
31. jan.	1957 – 17. feb.	1958:	Ild-Hane

18. feb.	1958 – 7. feb.	1959:	Jord-Hund
8. feb.	1959 – 27. jan.	1960:	Jord-Gris
28. jan.	1960 – 14. feb.	1961:	Metal-Rotte
15. feb.	1961 – 4. feb.	1962:	Metal-Okse
5. feb.	1962 – 24. jan.	1963:	Vand-Tiger
25. jan.	1963 – 12. feb.	1964:	Vand-Hare
13. feb.	1964 – 1. feb.	1965:	Træ-Drage
2. feb.	1965 – 20. jan.	1966:	Træ-Slange
21. jan.	1966 – 8. feb.	1967:	Ild-Hest
9. feb.	1967 – 29. jan.	1968:	Ild-Får
30. jan.	1968 – 16. feb.	1969:	Jord-Abe
17. feb.	1969 – 5. feb.	1970:	Jord-Hane
6. feb.	1970 – 26. jan.	1971:	Metal-Hund
27. jan.	1971 – 14. feb.	1972:	Metal-Gris
15. feb.	1972 – 2. feb.	1973:	Vand-Rotte
3. feb.	1973 – 22. jan.	1974:	Vand-Okse
23. jan.	1974 – 10. feb.	1975:	Træ-Tiger
11. feb.	1975 – 30. jan.	1976:	Træ-Hare
31. jan.	1976 – 17. feb.	1977:	Ild-Drage
18. feb.	1977 – 6. feb.	1978:	Ild-Slange
7. feb.	1978 – 27. jan.	1979:	Jord-Hest
28. jan.	1979 – 15. feb.	1980:	Jord-Får
16. feb.	1980 – 4. feb.	1981:	Metal-Abe
5. feb.	1981 – 24. jan.	1982:	Metal-Hane
25. jan.	1982 – 12. feb.	1983:	Vand-Hund
13. feb.	1983 – 1. feb.	1984:	Vand-Gris
2. feb.	1984 – 19. feb.	1985:	Træ-Rotte
20. feb.	1985 – 8. feb.	1986:	Træ-Okse
9. feb.	1986 – 28. jan.	1987:	Ild-Tiger
29. jan.	1987 – 16. feb.	1988:	Ild-Hare
17. feb.	1988 – 5. feb.	1989:	Jord-Drage
6. feb.	1989 – 26. jan.	1990:	Jord-Slange
27. jan.	1990 – 14. feb.	1991:	Metal-Hest
15. feb.	1991 – 3. feb.	1992:	Metal-Får
4. feb.	1992 – 22. jan.	1993:	Vand-Abe
23. jan.	1993 – 9. feb.	1994:	Vand-Hane
10. feb.	1994 – 30. jan.	1995:	Træ-Hund
31. jan.	1995 – 18. feb.	1996:	Træ-Gris
19. feb.	1996 – 6. feb.	1997:	Ild-Rotte
7. feb.	1997 – 27. jan.	1998:	Ild-Okse
28. jan.	1998 – 15. feb.	1999:	Jord-Tiger
16. feb.	1999 – 6. feb.	2000:	Jord-Hare
7. feb.	2000 – 23. jan.	2001:	Metal-Drage
24. jan.	2001 – 11. feb.	2002:	Metal-Slange
12. feb.	2002 – 31. jan.	2003:	Vand-Hest
1. feb.	2003 – 21. jan.	2004:	Vand-Får
22. jan.	2004 – 8. feb.	2005:	Træ-Abe
9. feb.	2005 – 28. jan.	2006:	Træ-Hane
29. jan.	2006 – 17. feb.	2007:	Ild-Hund
18. feb.	2007 – 6. feb.	2008:	Ild-Gris
7. feb.	2008 – 25. jan.	2009:	Jord-Rotte
26. jan.	2009 – 13. feb.	2010:	Jord-Okse
14. feb.	2010 – 2. feb.	2011:	Metal-Tiger
3. feb.	2011 – 22. jan.	2012:	Metal-Hare
23. jan.	2012 – 9. feb.	2013:	Vand-Drage
10. feb.	2013 – 30. jan.	2014:	Vand-Slange
31. jan.	2014 – 18. feb.	2015:	Træ-Hest
19. feb.	2015 – 7. feb.	2016:	Træ-Får
8. feb.	2016 – 27. jan.	2017:	Ild-Abe

Kilder

Barry Fantoni (1985): *Chinese Horoscopes*. 260 s. (London: Sphere Books Limited)

Kurt Allgeier (1986): *Kinesisk astrologi for alle*. 91 s. (København: Sphinx Forlag)

Derek Walters (1987): *Ming Shu – kinesisk astrologi*. 96 s. (København: Forlaget Komma)

Theodora Lau (1988): *The Handbook of Chinese Horoscopes*. 331 s. (New York)

Henning Hai Lee Yang (1995): *Dit Kinesiske Horoskop for årene som kommer*. 203 s. (Lyngby: Bogans Forlag)

Henning Hai Lee Yang (2011): *Det Kinesiske Horoskop 2012*. 260 p. (Lyngby: Bogans Forlag)

Lori Reid (1997): *The Complete Book of Chinese Horoscopes*. 136 s. (Shaftesbury: Element)

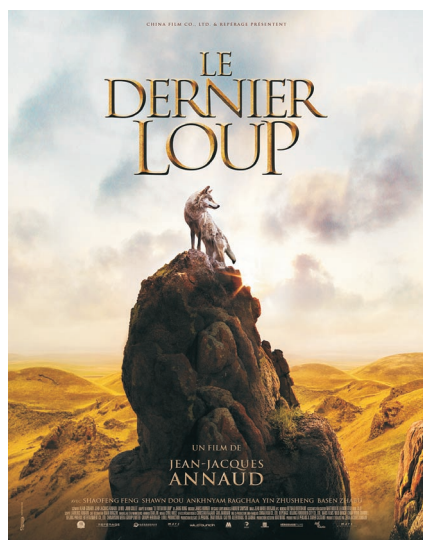
NB: Man skal ikke lade sig påvirke af, at tingene nu og da modsiger hinanden, sådan er livet nu en gang. Når man skal finde sit dyreår, så bemærk at januar-februar ofte tilhører forrige dyreår.

Aktuelt

The Mongol Messenger
rapporterer:

Diplomati 06.02.15
På sit ordinære møde den 30. januar godkendte parlamentet et af udenrigsminister L. Purevsuren fremsat lovforslag om oprettelse af diplomatiske forbindelser mellem Mongoliet og følgende FN-medlemslande: Uganda, Rwanda, Mikronesien, Haiti, Kiribati, Ækvatorialguinea, Chad og Mauritius.

For at styrke relationerne til samtlige FN's medlemsstater agter regeringen at oprette diplomatiske forbindelser med endnu 10 FN-medlemslande i år.

Filmpremiere 27.02.15
27. februar havde spillefilmen *Wolf Totem* premiere i de to biografer *Tengis* og *Urgoo*. I Kina havde filmen premiere allerede 19. februar. Indtil nu har filmen indtjent \$32,3 mio. I Frankrig får filmen premiere 4. marts.

Filmen er produceret af *China Film Group* og instrueret af den Oscar-vindende franske instruktør Jean-Jacques Annaud, som især er kendt for sin film *Syv år i Tibet*. Hovedrollerne spilles af de kinesiske

Sidst i marts havde spillefilmen *'Sodura'* premiere. Filmens baggrund er rensdyrnomadernes levevis. Den udspiller sig i taigaen i den nordlige del af Khövsgöl Aimag. En lille forældreløs pige, opvokset i *Sodura*-taigaen, kommer til byen sammen med sin ven og vender senere tilbage til taigaen efter at have overvundet mange udfordringer og forhindringer. Handlingen drives videre af en kærlighedshistorie, da begge de to drenge, som hun voksede op sammen med og legede med i taigaen, bliver forelskede i hende. Filmoptagelserne fandt sted under alle fire årstider.

ske skuespillere Feng Shaofeng, Shawn Dou, Yin Zhusheng, Baasanjav, Buyankhishig og en mongolsk skuespiller, R. Ankhnyam.

Filmens manuskript er en bearbejdning af romanen *Wolf Totem*, der handler om ulvenes rolle i den mongolske kultur. Romanen, der udkom i 2004, er skrevet af den kinesiske forfatter Jiang Rong [pseudonym for Lu Jiamin]. Den er blevet en bestseller i Kina og mange andre lande og oversat til 30 sprog.

Ved et pressemøde i forbindelse med filmens premiere sagde Ankhnyam, at filmoptagelserne havde været en hård oplevelse. Hun var nervøs for, om filmen måske ville bidrage til at fordreje opfattelsen af Mongoliet, dets traditioner og befolkning, fordi der kun havde været to kinesere fra Indre Mongoli, der havde fungeret som rådgivere omkring traditioner og kultur.

Vejskat og miljø 03.04.15
30. marts mødtes vicestatsminister U. Khurelsukh med departementchefen for Ministeriet for Vej og Transport, ledende repræsentanter

for det statsejede firma *Erdenes Mongol*, formanden for Den særlige Undersøgelelsesmyndighed samt andre embedsmænd. På mødet beordrede han dem til at standse transporten af kul på Gobis jordveje.

I dagene forud havde Khurelsukh været på inspektionsrejse i Gobi-områderne og kunne ved selvsyn iagttagelse de uløste problemer omkring kultransporterne. De lokale indbyggere havde fortalt ham, at lastbiler med over 100 ton last kører ad jordvejene og ødelægger Gobis sårbare jordbund. Selv om *Energy Resource LLC* har anlagt en asfalteret vej fra minerne til grænseovergangen ved Gashuunsukhait til Kina, fortsætter jordvejstransporten på grund af den relativt høje vejafgift.

Vicestatsministeren pålagde mødedeltagerne at nedsætte afgiften til 1 US dollar pr. ton og forbyde transporten af kul på jordveje. Han gav embedsmændene en uge til at rette ind. »De skal løse dette miljø- og befolkningsproblem inden for den angivne frist, ellers bliver De holdt ansvarlig«, sagde Khurelsukh.

Marco Polo

03.04.15

26. marts mødtes formanden for parlamentet, Z. Enkhbol, med folk fra *Marco Polo* filmprojektet, der produceres af *Weinstein Company*. Efter at have takket for modtagelsen fortalte delegationen ham om projektet: »Serien er baseret på historiske kilder om Mongoliet i 1200- og 1300-tallet. Den distribueres af det tyske *Netflix*-selskab. Man forsøger at beskrive datidens historie, samfundsforhold og kultur.

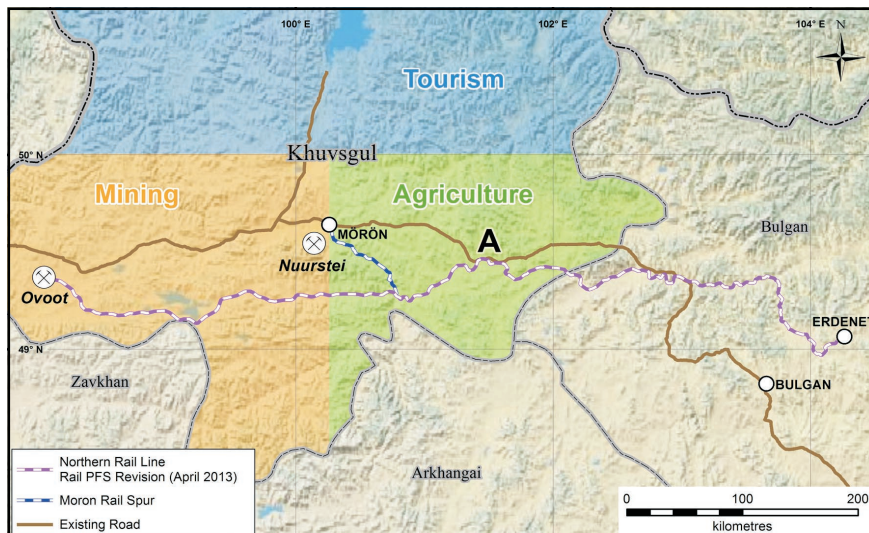
De fortalte, at forberedelserne til at producere seriens anden del, der sætter fokus på de mongolske kejseres historie, magtkampe og konflikter, er på plads. De ønsker at gøre brug af Mongoliets kilder af historisk og kulturel art og bad om formandens støtte til projektet. Han svarede, at han vil studere anmodningen og konferere sagen med andre regeringsorganer.

Helligt bjerg

29.05.15

20. maj afvikledes en statslig hyldestceremoni til ære for Burkhan Kaldunbjerget. Den religiøse handling finder officielt sted hvert femte år. Mongoliets præsident Ts. Elbegdorj var tilstede ved ceremonien i Hestens time (11.40-13.40). Mynighederne havde besluttet at organisere dette års ceremoni på en miljøvenlig måde. Ceremonien finder sted på højen Altan Uld på den øvre »hvide« ø i Kherlenfloden, herfra kan bjerget ses 40 km væk.

Burkhan Khaldun indgår i Khan Khentiibjergene i Khentii Aimag. Stedet anses ifølge historiske kilder for at være det mest sandsynlige sted for begravelsen af Chinggis Khan, fordi den store hersker i vanskelige tider ofte søgte tilflugt ved dette hellige bjerg. Egnen omkring bjerget kaldes for »Store Tabu«, og det 12.000 km² store areal er under særlig naturbeskyttelse. Bjerget blev udpeget som et »Nationalt Helligt Bjerg« i 1995.

Den planlagte linjeføring for 'Northern Railway', der forbinder Ovoot med det transmongolske jernbanelnet i Erdenet.

Jernbane til Khövsgöl

Northern Railways LLC er et mongolsk indregistreret selskab, der har til formål at udvikle jernbaneinfrastrukturen og stimulere den økonomiske udvikling i den nordlige del af Mongoliet. Det skal ske gennem at:

- øge eksporten ved at skabe adgang til oversøiske markeder gennem Rusland.
- fremme den ressourcebaserede økonomiske udvikling.
- hæve priserne og indtjeningen i den lokale landbrugsproduktion.
- forbedre muligheden for øget turisme i området.

Northern Railways LLC er et 100% ejet datterselskab af mineselskabet *Aspire Mining Limited*, der ønsker at anlægge en multi-anvendelig jernbanestrækning mellem byen Erdenet og Aspires kokskulprojekt i Ovoot. Jernbanen vil komme til at forbinde de nordlige aimag Khövsgöl, Bulgan og Zavkhan til det eksisterende transmongolske jernbanelnet, der nu ender i Erdenet.

I februar 2012 afsluttedes en forundersøgelse med positivt resultat. Den blev revideret i marts 2013, hvor man undersøgte en sydligere linjeføring, der viste sig at være langt billigere at anlægge.

Den nye jernbane vil få en kapacitet på 20 mio. ton massevarer pr. år i form af fx landbrugsvarer, jernmalm, kul, kød, skind, mejeriprodukter, grønsager, træ, uld og kashmir samt andre produkter fra Nordmongoliets rige landbrugsområder. Desuden vil jernbanen kunne transportere passagerer.

Når projekteringen af den nye bane er afsluttet, vil det tage omkring 3 år at anlægge banen, så *Aspire Mining Limited* kan begynde at transportere sit kul til kunder i Kina og andre kokskulmarkeder ad søvejen.

Jernbaneselskabet anslår, at den nye bane vil kunne tages i brug i 2017/18.

www.northernrailways.mn
www.aspiremininglimited.com

Mongoliets indbyggertal er nu oppe på 3 millioner

Forældreparret E. Khatanbold og G. Azzaya med deres første barn, der døbttes Mongoljin af selveste landets præsident, Ts. Elbegdorj.

Mongoliet har hilst sin borger nr. 3 millioner velkommen til verden. Den 28. januar blev den store begivenhed bekendtgjort, da det nationale udvalg, der var nedsat til at organisere registreringen og udpegnen af borger nr. 3 millioner, højtideligt kunne overbringe præsident Ts. Elbegdorj nyheden kl. 23.40 i Hestens time i henhold til månekalendareren.

Ifølge direktøren for Mongoliets statistiske Kontor, S. Mendsaikhan, blev borger nr. 3 mio. født kl. 8.27 den 24. januar 2015 på fødekliniken i Dalanzadgad Sum i Ömnögov Aimag. Fødslen af den tremillionte borger blev bestemt med en nøjagtighed på 1000 ved at sammenholde fødsels- og dødstallene fra januar måned.

Chefen for præsidentens stab og formand for det nationale udvalg, P. Tsagaan, kunne meddele, at »den

nyfødte var en pige og ægteparret E. Khatanbold og G. Azzayas førstefødt. De efterfølgende fødsler var henholdsvis et tvillingepar i Ulaanbaatars Sükhbaatardistrikt og i USA. Det er godt for Mongoliet, at befolkningen vokser. I alt voksede Mongoliets indbyggertal med 181 nye borgere den 24. januar, heraf blev tre født i udlandet.«

I anledning af den store begivenhed holdt præsident Ts. Elbegdorj en lykønskningstale til nationen. Han sagde bl.a.: »Det suveræne, uafhængige og frie Mongoliet har netop hilst sin borger nr. 3 millioner velkommen. På tærsklen til det 3. årtusinde, i Hestens år og som et symbol på den trefoldige juvel, er Mongoliets indbyggertal nu nået op på lykketallet 3 millioner.

Hvilken stor glæde og stolthed! Velsignet være mongolerne for at have opfostret så mange borgere.

Jeg rækker mine hænder ud mod alle børn, der fødes som statsborgere i Mongoliet, en nation af prægtige mennesker og smuk natur. Jeg overbringer mine dybtføjte hilsner og de bedste ønsker til vore nyfødte, der vil bringe kærlighed, glæde og lykke til deres mødre og fædre, ældre og deres familier. Jeg ønsker for jer, som nye borgere i Mongoliet, at I vil vokse op som hæderlige og ordentlige mennesker og bidrage til at styrke Mongoliet som et stærkt og godt samfund.

Må Mongoliets hjerte og hjemstavn blomstre for evigt. Må de mongolske kvinder og børn forblive sunde, må mit folks skæbne præges af velfærd, må Mongoliets børn blive til mange, må de tre millioner mongoler leve i evig fred, fulde af kraft, i frihed og bane vejen for udvikling og fremskridt. Må den mongolske stat med sin stolte historie for altid velsigne Tengri – Mongoliets børn under Den Evige Blå Himmel. Hurra, hurra, hurra!«

Efter talen ringede præsident Elbegdorj til forældrene til barn nr. 3 millioner og overbragte sine dybtføjte lykønskninger til barnets fader E. Khatanbold og moder G. Azzaya. Efter forældrenes ønske døbte præsidenten den nyfødte pige Mongoljin.

Mongoliets indbygger nr. 1 million blev født i 1962, og i 1988 rundede befolkningstallet 2 millioner. 27 år efter nåede det altså op på 3 millioner.

M. Unurzul

The Mongol Messenger
04(1229):1 – 30.01.15

Indiens Modi styrker forbindelsen til Kinas baggård

Den indiske statsminister Narandra Modi havde søndag samtaler med sin mongolske kollega under sit besøg i Mongoliet. Indien ønsker at styrke båndene mellem de to lande i et forsøg på at øge sin indflydelse i Kinas baggård.

I mødet med statsminister Chimed Saikhanbileg roste Modi det ressourcerige land ved at udtale, at »Mongoliet er i vores del af verdenen demokratiets strålende ledestjerne«, og han tilføjede, at de to lande »har et tæt skæbnefællesskab i Stillehavsregionen«.

Mongoliet søger en afbalance-ring i forhold til Kinas voksende indflydelse i landet, der er klem-t inde mellem to stormagter. De to le-dere underskrev en fælleserklæring, der opgraderer forbindelsen mellem de to lande til et »strategisk partner-skab« blot 1 år efter, at Mongoliet underskrev en tilsvarende aftale med Kina.

Andre aftaler omfatter bl.a. en lå-neaftale på \$1 mia. fra Indien til at støtte udviklingen af Mongoliets in-

frastruktur samt løfter om at styrke samarbejdet omkring grænsekon-trollen og forsvaret.

Den mongolske økonomi, der gennem de seneste år har udviklet sig voldsomt på baggrund af et boom i minedriften med et forelø-bigt højdepunkt på 17,5% i 2011, er i høj afhængig af samhandlen med Kina. Derfor er man på vagt over for Kinas økonomiske dominans, hvil-ke har fremkaldt en forstærkning af regeringens protektionistiske poli-tik og ført til en form for ressource-nationalisme i et land med kun 3 mio. indbyggere.

Mongoliet søger også at styrke forbindelserne til Japan og har fast-holdt samhandlen med nabolandet Rusland, markeret med værtsskabet for præsident Vladimir Putin sidste år. Modi, der begyndte sin rejse til Østasien i Kina, er den første indi-ske statsminister, der officielt besø-ger Mongoliet. Efter besøget fort-sætter han til Sydkorea.

Om søndagen besøgte han Gan-danklostret, en tibetansk-buddhi-

Modi og Elbegdorj lagde en selfie ud på Twitter under den indiske statsministers besøg.

stisk institution i hovedstaden Ulaanbaatar. Efter at have poseret med Kinas statsminister Li Kequi-ang i sidste uge, fortsatte Modi med sit »selfie-diplomati«, idet han lag-de et mobiltelefonsnapshot af sig selv og den mongolske præsident Tsakiagiin Elbegdorj ud på Twitter.

»Præsident Elbegdorj og jeg si-ger hej!« skrev han på sin Twitter-profil.

AFP
17.05.15

Mongoliets største vindmøllepark under udvikling i Sainshand

De forberedende arbejder til op-førelsen af vindmølleparken *Sain-shand* starter i april 2015. *Fer-rostaal Industrial Projects* fra byen Essen i Tyskland er hovedaktionær og projektudvikler af vindmøllepar-ken, som forventes årligt at kunne producere 190 mio. kW/h og der-med blive den største vindmølle-park i Mongoliet. Energinettet for-ventes at blive tilkoblet i 2016.

Ferrostaal og det statsejede *Na-tional Power Transmission Grid* har indgået en aftale om køb og salg af elektricitet. Parterne har desuden underskrevet en foreløbig aftale om opførelse af parken med en entre-prenør. Ifølge forundersøgelserne er den gennemsnitlige vindhastighed på årsbasis 7,4 m/s, hvilket bekræf-ter, at Mongoliet besidder umådeli-ge ressourcer i form af vindkraft.

Investeringen i vindmølleparken er på omkring 110 mio. dollar, og kapitalen formidles gennem ver-dens førende banker og finansielle institutter. *Ferrostaal Capital Com-pany* har fået til opgave at planlæg-ge projektet og forventes at kunne åbne for investeringer i april måned.

The Mongol Messenger
11(1236):3 – 20.03.15

DMS nyt

Marianne Haslund-Christensen har lige siden selskabets stiftelse været et engageret og aktivt medlem, ikke mindst ved etableringen af det første gadebørnsprojekt i 1996. Her ses hun i selskab med den mongolske ambassadørfrue ved selskabets første medlemsmøde 1. dec. 1990.

Tillykke Marianne

Som Formand vil jeg gerne på vegne af Dansk Mongolsk Selskab ønske dig hjertelig tillykke med din 75 års fødselsdag den 17. maj og håber, at det bliver en god dag for dig. Jeg tænker også tilbage på den store hjælp, du undervejs har ydet Dansk Mongolsk Selskabs arbejde, og jeg glæder mig over, så ofte du og Søren får tid til at deltage i møder og andre af selskabets aktiviteter. Tak skal du have.

Rolf

Mongolia Sunrise to Sunset

Den 5. aug. i år løber det 17. velgørenheds-ultra-marathon *Mongolia Sunrise to Sunset* af stablen ved den krystallklare Hovsgolsø i det nordlige Mongoliet.

Løbet er arrangeret af DMS-medlem Steen Holck og *ecoLeap*-fondet. Der er yderligere dansk deltagelse af den løbstilsynsførende læge, dr. David Benjamin Jensen.

Med sine 75-80 deltagere fra mere end 20 lande håber *ecoLeap*-fondet at kunne indsamle midler til at fortsætte sit arbejde med at holde Hovsgol Nationalparken fri for affald.

Læs mere om marathondløbet på www.ms2s.dk og om *ecoLeap* på www.ecoleap.org

Den officielle åbning af jubilæumsfestlighederne i Mongoliet fandt sted på H. C. Andersens fødselsdag. I maj organiserede MDS tegnekurrencer blandt børn i lokalområderne. 1132 børn deltog i konkurrencerne. Der er blevet trykt plakater af vindernes tegninger, som skal distribueres til de lokale skoler.

Kære venner

For 25 år siden, i 1990, blev Mongolsk Dansk Selskab (MDS) stiftet i Mongoliet samme år som Dansk Mongolsk Selskab (DMS) i Danmark. I den anledning har MDS planlagt et jubilæumsprogram fra april 2015 til september 2015. I april-maj har vi arrangeret en tegnekurrence for børn i 5 aimag og 2 distrikter i Ulaanbaatar. I april en essaykonkurrence blandt studerende og en fotoudstilling om Danmark i april-juni. I august er vi arrangør af en ekspedition til Erdenebulgan Sum i Khövsgöl Aimag og i september holder vi en konference om forholdet mellem Danmark og Mongoliet. Fra april har vi præsenteret dansk kultur gennem det nationale radio og TV samt i vores *Let's Talk* tidsskrift.

På Mongolsk Dansk Selskabs vegne vil jeg gerne sende alle medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab vore varmeste hilsner i anledning af 25 års jubilæet.

Vi er taknemmelige for, at Dansk Mongolsk Selskab i løbet af de 25 år har arbejdet for at udbrede kendskabet til den mongolske kultur og traditioner i Danmark og har støttet de sårbare familier og børn i Mongoliet. Jeg lykønsker Dansk Mongolsk Selskab – vores mangeårige støtte og samarbejdspartner – med de 25 år, og vi takker for jeres store indsats for at styrke fattige familier, styrke de sociale partnerskabsnetværk, udvikle skoler i landdistrikterne og fremme udviklingen af frie og uafhængige medier i Mongoliet. Vi glemmer heller ikke jeres humanitære bistand i forbindelse med de naturkatastrofer, der ramte de mongolske nomader i 2001 og 2009. Vi glæder os til det fremtidige samarbejde og ønsker jer al held og lykke.

Venlige hilsner
Tungalag Nyamaa
Mongolsk Dansk Selskab

Formandens tale ved Jubilæumsfesten

Mine Damer og Herrer
Kære Medlemmer

På vegne af Dansk Mongolsk Selskab ønsker jeg at trætte forsamlingen med nogle få ord om Dansk Mongolsk Selskabs historie. Det var et telefonopkald fra Bulgan i slutningen af 1989, der endte med, at et mongolsk selskab blev skabt i Danmark på et stiftende møde 17. juni 1990. Kun 4 personer var til stede: Bulgan Njama, Leif Petersen, Jan Koed og undertegnede. Vi udarbejdede selskabets love, som blev vedtaget på en stiftende generalforsamling 1. december 1990. Jeg vil ikke komme ind på detaljer af Dansk Mongolsk Selskabs historie. Disse vil I selv kunne læse i næste nummer af Ger.

Allerede i december 1990 blev der dannet en søsterforening, Mongolsk Dansk Selskab, som vi i årenes løb har haft et frugtbart og udbytterigt samarbejde med. Selv om ingen er til stede, vil jeg også gerne takke Mongolsk Dansk Selskab, fordi vi altid har fået hjælp med et smil fra dem.

Dansk Mongolsk Selskab har nu overlevet i 25 år. Et af selskabets formål var at bringe mere oplysning om Mongoliet til befolkningen i Danmark. Det må man sige, at selskabet har gjort. Gennem de 25 år har selskabet afholdt omkring 130 møder, hvor medlemmerne kunne komme og høre om Mongoliet og stille spørgsmål til foredragsholderen.

I samme 25 år har selskabet udsendt et blad – 91 numre – til medlemmerne med masser af oplysninger om Mongoliet, dets befolkning og natur i fortid og nutid. Efter at Jan Koed i 2001 overtog fremstillingen af bladet er det blevet virkelig flot med farvebilleder, mere læseværdigt og appetitvækkende. Det er også Jan Koeds idé at lægge alle Ger på Dansk Mongolsk Selskabs hjemmeside. Det er ikke kun Jans idé, han laver også

selv arbejdet. Et kæmpearbejde. På den måde får alle – ikke kun alle medlemmer – adgang til den store mængde stof, Ger gennem 25 år har bragt på dansk om Mongoliet. Selvfølgelig gemmer selskabet de nyeste numre et stykke tid, så det kun er medlemmerne, som kan se dem. På den måde får medlemmerne den fordel, medlemmer skal have. Du gør en stor og værdifuld indsats – Jan. Det værdsætter selskabet meget. Tak for det!

Har Dansk Mongolsk Selskab gjort en forskel. Her kan jeg stolt sige ja, det har Dansk Mongolsk Selskab gjort. Selskabet får ros af de danske myndigheder. Selskabet får ros af de mongolske myndigheder. Af de sidste, især efter at det er gået op for dem, at Dansk Mongolsk Selskab ikke har skjulte dagsordener.

Allerede tidligt begyndte Dansk Mongolsk Selskab sit hjælpearbejde i Mongoliet. Her en lille oversigt. Det er ikke stedet her at gå i dybden med selskabets projekter. Der vil komme et særligt tema i Ger 93 om projekterne:

1997-1998: Et gadebørnsprojekt.
1997-2002: Hjælp til udsatte grupper, herunder også gadebørn.
1999-2002: Hjælp til journalistik og medier i Mongoliet.
2000-2003: Hjælp til udvikling af skoler på landet.
2001 og 2010: Katastrofehjælp efter kuldevintre.
2003-2007: Hjælp til udsatte grupper.
2005-2008: Mere hjælp til skoler på landet.
2007-2008: Støtte til uddannelse af børn fra udsatte familier.
2007-2016: Styrkelse af et socialt partnernetværk i Mongoliet.
2008- og stadig i gang: Støtte til uddannelse af fattige familiers børn.

Selskabets projekter ville ikke være blevet til noget eller være

gennemført, hvis ikke selskabet havde de to ildsjæle Bulgan Njama og Leif Petersen. De to har brugt masser af tid og kræfter på at få selskabets projekter til at lykkes. De har gjort det meget dygtigt og professionelt.

Jeg vil gerne ønske jer to tillykke med resultaterne og give jer en stor tak på selskabets vegne. Uden jer to ville projekterne slet ikke være lykkedes. Tak skal I have!

Rimeligt hurtigt fik selskabet et medlemstal på mellem 150-200 trofaste medlemmer. Der har altid været god opbakning fra medlemmerne til selskabets arrangementer. Jeg vil gerne sende alle medlemmer en varm tak for den interesse, I viser selskabet og dets aktiviteter. Uden medlemmernes interesse ville selskabet ikke eksistere. Det er også interessant, at medlemsskaren gennem de fleste af de 25 år, der er gået, har ligget omkring 200 medlemmer.

Hvert år forsvinder nogle, mens nye kommer til, men der er en fast kerne af trofaste medlemmer, som udgør grundpillen i selskabet. Det er jeg utroligt glad for, og jeg føler, at Dansk Mongolsk Selskab kommer til at fejre både et 50 års og et 100 års jubilæum og mere til. Lad os give medlemmerne en anerkendende klapsalve!

Alle de aktiviteter, møder og projekter Dansk Mongolsk Selskab har haft gang i og har gang i gennem de 25 år, ville ikke være lykkedes i den grad, hvis ikke selskabets bestyrelse havde været så energisk og arbejdsvillig. Jeg vil gerne bruge denne lejlighed til at takke bestyrelsen. Rejs jer op! Må jeg præsentere!

Her må jeg til aller sidst sende en stor tak til min tålmodige kone Dölma, som har givet mig mulighed for at yde en indsats for selskabet.

Formanden

DMS nyt

Ordinær generalforsamling 28. marts 2015

Referat

Generalforsamlingen var selskabets medlemsmøde nr. 129. Det blev afholdt i Christianshavns Idrætsklub, Bådsmadsstræde 20, 1. sal, København K. Der var 30 medlemmer tilstede ved generalforsamlingen.

(1) Valg af dirigent

Formanden bød velkommen og foreslog Kurt L. Frederiksen som dirigent. Forsamlingen valgte ham med akklamation, hvorefter han overtog ledelsen af mødet.

(2) Formandens beretning

Formanden gav en forkortet udgave af selskabets årsberetning for 2014, som den er trykt i Ger 91. Forsamlingen godkendte beretningen.

(3) Regnskabet for 2014

Kassereren fremlagde og gennemgik selskabets regnskab for 2014. Der var et par opklarende spørgsmål om porto til udlandet. Forsamlingen godkendte regnskabet.

(4) Fastsættelse af kontingent

Fastsættelse af kontingent for 2016: Bestyrelsen foreslog en mindre forhøjelse fra 175 kr. til 200 kr. for personligt medlemskab og fra 275 kr. til 300 kr. for husstandsmedlemskab. Begrundelsen var, at selskabet på sigt må imødesee faldende indtægter. Efter en del opklarende diskussion godkendte forsamlingen kontingentforhøjelsen.

(5) Valg af bestyrelsesmedlemmer

Burmaa Nyamaa ønskede ikke at fortsætte pga. af arbejdspress. Bestyrelsen opstillede i stedet Bettina Gram, som blev valgt ind i bestyrel-

Efter generalforsamlingen fik deltagerne udleveret en quiz om Mongoliet og mongolerne. Formanden forsøgte efter bedste evne at lede slagets gang. Quizzen bringes på midtersiderne i dette nummer, lige til at tage ud. De rigtige svar vil blive bragt i næste nummer af Ger.

sen sammen med Elisabeth Victoria Friis, Rolf Gilberg, Lars Højer og Bulgan Njama. Ikke på valg var Ann Fenger Benwell, Anita Garbers, Jan Koed og Henrik Bo Thraane. Efter valget præsenterede Bettina Gram sig selv for forsamlingen. Hun blev medlem i 1997 og har været tre gange i Mongoliet og skrevet mange artikler, bl.a. i Ger, om landet.

(6) Valg af suppleanter

Begge suppleanter, Morten A. Pedersen og Leif F. Petersen, blev genvalgt.

(7) Valg af revisor

Britta Tvede Hansen blev genvalgt.

(8) Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag fra medlemmerne.

(9) Eventuelt

(1) Formanden sagde: Som I nok har bemærket, vil Tsehnave ikke længere kunne fortælle os om, hvordan det vil gå os i året, der kommer. Efter Gers redaktion sluttede (Ger 91), dukkede et brev op, som postvæsenet havde syltet forskellige steder undervejs. Det viste sig, da vi

åbnede det, at Tsehnave lige nåede at fortælle om Fårets år, inden han døde. Tsehnaves bemærkninger vil blive bragt i førstkommande nummer af Ger.

(2) Jan Koed gav en status over Dansk Mongolsk Selskabs jubilæumsaktiviteter. Selskabet fik ikke helt de midler, det gerne ville bruge, så udbudet bliver noget slankere end håbet. En filmfestival til efteråret i Cinemateket er dog helt sikker. Koed fortalte også om »Den 5. Danske Centralasiatiske Ekspedition til Mongoliet 2015«. Ekspeditionen foregår i perioden 26. august – 10. september 2015, pris kr. 21.800. Koed fortalte også om en halvdagskonference på Christiansborg i et samarbejde mellem Dansk Mongolsk Selskab og Folketingets præsidium. Selskabets reception i begyndelsen af oktober blev også berørt, hvor selskabet håber at kunne gøre det både festligt og kulturelt. Til slut nævnede Koed den bog, Dansk Mongolsk Selskab udgiver i samarbejde med Forlaget Frydenlund om de første 25 år af det nye Mongoliets historie. Bogen er skrevet af Mette Holm med billeder af Søren Zeuth. De vil begge kom-

Vores bestyrelsesmedlem

Mongoliet er blevet en uforglemmelig destination på mit verdenskort. Jeg har besøgt landet i alt tre gange, senest i 2014. Forhåbentlig bliver det til mange flere gensyn med dette smukke land, som jeg første gang besøgte i 1997. Passende nok meldte jeg mig på samme tid ind i Dansk Mongolsk Selskab og fik medlemsnummer 199. Min rejsekammerat på alle tre Mongolietbesøg, Gitte Pedersen, gjorde det samme og trak medlemsnummer 200.

På alle rejserne har vi som freelancejournalister og med støtte fra Danida indsamlet fakta om mongolerne og deres land, lavet interviews med både børn, unge og voksne samt taget et utal af fotos til brug for artikler. Vi har skrevet en lang række artikler om

bl.a. uddannelse, demokratiudvikling og sociale forhold til danske aviser, magasiner og fagblade, heraf er mange skrevet til eller gengivet i Ger. I det aktuelle nummer er to af vores artikler.

Når jeg ikke rejser eller skriver artikler fra rejser, arbejder jeg som forlagsredaktør i København. Og når turen ikke går til Mongoliet, besøger jeg også andre lande i bl.a. Centralasien og Asien. Men min vej skal helt sikkert gå forbi Mongoliet igen, for hvem kan undvære de store, vide stepper og de gæstfrie, dejlige mennesker, når man først har været så heldig at møde dem én gang?

Bettina Gram

Tidligere præsentationer af bestyrelsen blev bragt i Ger 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 53, 54 og 91.

me 9. maj og fortælle om deres rejseindtryk og om bogens tilblivelse.

(3) Ole Kløcker gav bestyrelsen både ros og ris. Kløcker gav bestyrelse stor ros for det glimrende arbejde den udfører. Kritikken gik på, at alle de, som opstiller til bestyrelsesvalget, bør være fysisk til stede.

Quiz og Jubilæumsfest

Efter generalforsamlingen blev der afholdt en quiz for medlemmerne. Man fik en hel time til at besvare 50 spørgsmål, som tilsammen gav 63 point. Desværre havde Formanden rod i sine papirer, så der opstod lidt usikkerhed om de rigtige svar, men

Særligt tilbud til medlemmerne

Er du medlem af Dansk Mongolsk Selskab har du allerede nu mulighed for at købe bogen *Mongoliet – stemmer fra steppen* til en favorabel forudbestillingspris.

Den anbefalede udsalgspris i boghandelen vil være 299 kr. Din særpris er 225 kr. eks. forsendelse, i alt 270 kr.

Sådan gør du:

Indbetal 270 kr. til DMS' Jubilæumskonto i Nykredit reg.nr. 5479 kontonr. 52483334 inden 15. august 2015. Du vil da få tilsendt bogen umiddelbart efter udgivelsen i september.

Ønsker du at spare forsendelsesomkostningerne indbetaler du 225 kr. og mærker indbetalingen *Afhentes*.

Bogen kan efter udgivelsesdagen afhentes på Forlaget Frydenlunds adresse: Alhambravej 6, 1826 Frederiksberg C på hverdage mellem kl. 10 og 16.

OBS: Der er kun et begrænset oplag til forudbestillingspris.

forsamlingen fik hurtigt banket Formanden på plads. De dygtigste fik lov til først at gå til præmiebordet og tage en ting. Derefter de næstdygtigste og så videre. Heldigvis var der præmier til alle uanset hvilket svar, der var givet.

Den efterfølgende middag var smagfuld og lækker. Der var taler af Formanden og Mongoliets konsul i Danmark, Michael Haslund-Christensen. Medlemmerne råhyggede sig resten af aftenen.

Rolf Gilberg

METTE HOLM: MONGOLIET – STEMMER FRA STEPPEN. I 2015 er det 25 år siden, studenter stillede sig i spidsen for mongolernes fredelige opgør med sovjetkommunismen. I intet andet land er overgangen fundet sted så fredeligt som i Mongoliet. Denne bog fortæller, hvordan mongolerne, langt dygtigere end noget andet folk, har tilbageerobret deres tilværelse. Fokus er på mongolerne, deres opgør med fortiden, hverdag, drømme og visioner; hvordan de holder fast i traditionerne i en verden i forandring og samtidig tilpasser sig de nye tider. **FOTOS: SØREN ZEUTH.** 192 sider, rigt illustreret, format: 21 x 26 cm. Udkommer september 2015 på Bogforlaget Frydenlund. Særbud til medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab; se under DMS nyt.

DMS nyt

MEDLEMSMØDER

- *Medlemsmøde 132*

Torsdag den 8. oktober kl. 15-17

Asia House, Indiakaj 16, 2100 Kbh. Ø

Jubilæumsreception

Dansk Mongolsk Selskab markerer sit 25 års jubilæum med en reception i de historiske rammer i *Asia House*, ØK's første hovedsæde.

Vi har den store ære og glæde at kunne byde selskabets første æresmedlem HKH kronprins Frederik velkommen til receptionen. Andre medlemmer af det officielle Danmark, som selskabet har samarbejdet med gennem tiden, vil blive indbudt til at festligholde jubilæet. Mongoliets ambassadør til Danmark, HE Zorig Altai, vil holde en tale om selskabets virke og betydning for samarbejdet mellem de to lande.

Alle medlemmer af Dansk Mongolsk Selskab inviteres til at deltage i receptionen. Særskilte indbydelser vil blive udsendt senere på året.

- *Medlemsmøde 133*

Lørdag den 21. november kl. 15-17

Medborgerhuset, Danasvej 30B, 2., Fr.berg

Det shamanistiske land

Foredraget tager udgangspunkt i antropolog **Benedikte Møller Kristensens** mangeårige forskning om shamanisme blandt duha-rensdyrnømaderne i Mongoliet.

På baggrund af sine feltarbejder blandt duhaerne vil hun fortælle om, hvordan duhaernes tilbagevenden til deres traditionelle levevis som rensdyrhyrder og jægere i taigaen er blevet efterfulgt af en tilbagevenden til deres shamanistiske traditioner.

Samtidig vil vi høre om, hvordan omgivende staters politiske administration af taigaen og af duhaerne historisk set har bidraget til at konstituere taigaen som et utæmet og vildt shamanistisk land og medvirket til at etablere duhaerne som shamanistiske herskere over taigaen.

Jubilæumskalender 2015

Jubilæumsekspedition

København - Ulaanbaatar - Erdenebulgan - Ulaanbaatar - København i Krebsekspeditionens fodspor. Konference i Ulaanbaatar om de dansk-mongolske relationer gennem tiden. Arrangeret i samarbejde med Mongolsk Dansk Selskab i Ulaanbaatar.

Tid: 26. august - 10. september

Boglancering

Mette Holms og Søren Zeuths nye bog, *Mongoliet - stemmer fra steppen* lanceres ved et offentligt arrangement i *Tranquebar Rejseboghandel*.

Tid: 19. september kl. 16.30

Sted: Tranquebar, Borgergade 14, Kbh. K

Entré: 50 kr.

Boglancering

Mette Holms og Søren Zeuths nye bog, *Mongoliet - stemmer fra steppen* lanceres ved et offentligt arrangement i *Thiemers Magasin*.

Tid: 20. september kl. 15.00-16.00

Sted: Thiemers M., Tullingsgade 24, Kbh. V

Konference på Christiansborg

Folketinget og DMS markerer 25 års demokratiudvikling i Mongoliet. Talere ved konferencen er Folketingets nye formand, miljøaktivisten Sukhgerel Dugersuren, Lars Højer, Morten A. Pedersen, Bulgan Njama, konsul Michael Haslund-Christensen m.fl. Moderator Mette Holm. Alle medlemmer af DMS inviteres til at deltage.

Tid: 21. september kl. 9.00-12.45

Sted: Christiansborg, Kbh. K

Jubilæumsreception

Dansk Mongolsk Selskabs medlemmer og indbudte gæster indbydes til reception i *Asia House*.

Tid: 8. oktober kl. 15.00-17.00

Sted: Asia House, Indiakaj 16, Kbh. Ø

Mongolsk Filmfestival

Det Danske Filminstitut arrangerer i samarbejde med DMS en festival med visning af nyere mongolske spillefilm.

Tid: November

Sted: Cinemateket, Gothersgade 55, Kb. K

Afsender:
Dansk Mongolsk Selskab
c/o Jan Koed
Clara Pontoppidans Vej 41
2500 Valby